

Ἀθωνικοὶ Διαλόγοι

Ἀποφειτικόν
Περιοδικόν

Ἀθωνικοὶ Διάλογοι

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΟΡΘΟΔΟΞΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΥΠΟ ΑΓΙΟΡΕΙΤΩΝ ΜΟΝΑΧΩΝ

Ἐπεύθυνος: ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ ΜΟΝΑΧΟΣ ΔΙΟΝΥΣΙΑΤΗΣ
ΣΥΝΤΗΡΕΙΤΑΙ ΔΙΑ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ

Ἐπιστολαί: ΘΕΟΚΛΗΤΟΝ ΜΟΝ. ΔΙΟΝΥΣΙΑΤΗΝ, ΚΑΡΥΑΣ - ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

Ἐπεύθυνος Τυπογραφείου: ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΛΑΣΚΑΡΙΔΗΣ
Βαλαωρίτου 14, Τηλέφ. 536.910, Θεσσαλονίκη

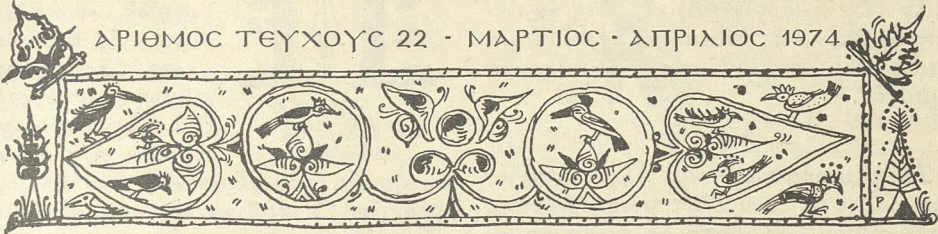
Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Ἀνθολόγιον Ὑμνολογίας τοῦ Πεντηκοσταρίου	1
Γράμματα ἐνὸς Ἐρημίτου	4
Ἐξαρχία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου	7
Ἀθωνικοὶ διάλογοι	10
Περὶ τῶν οἰομένων ἐξ ἔργων δικαιοῦσθαι	12
Ἐκατοντὰς πρώτη περὶ ἀγάπης	14
Περὶ τῶν αἰτίων τῶν πειρασμῶν	16
Ἐπιστολὴ πρὸς μονάζοντας	19
Περὶ ἐν χρονίζον σχίσμα	22
Ἀνάλυσις ἀσκητικῶν καὶ μυστικῶν ὄρων	26
Βιβλιοκρισίαι	28
Σχόλια καὶ κρίσεις	31

Ἀθωνικοὶ Διαλόγοι

ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΕΥΧΟΥΣ 22 - ΜΑΡΤΙΟΣ - ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1974

ΛΗΘΟΛΟΓΙΟΝ ΤΗΣ ΥΜΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΑΡΙΟΥ*

ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΑΣΧΑ

ΗΜΕΡΟΝ εἶναι ἡμέρα ἀναστάσεως. Ἄς λαμπρυνθῶμεν ὅλοι οἱ λαοί. Εἶναι Πάσχα, Κυρίου Πάσχα. Διότι ὁ Χριστός μᾶς ἔφερεν ἀπὸ

τὸν θάνατον εἰς τὴν ζωὴν καὶ ἀπὸ τὴν γῆν εἰς τὸν οὐρανόν, ψάλλοντες ἐπινίκιον ᾄσμα.

Ἄς καθαρῶσμεν τὰς σωματικὰς καὶ ψυχικὰς αἰσθήσεις μας, διὰ νὰ ἴδωμεν, μέσα εἰς τὸ ἀπρόσιτον φῶς τῆς ἀναστάσεως, τὸν Χριστὸν ἐξαστράπτοντα καὶ νὰ ἀκούσωμεν καθαρὰ ὅπου λέγει τὸ χαῖρε, ψάλλοντες ἐπινίκιον ᾄσμα.

Ἦδη ἐγέμισαν τὰ σύμπαντα μὲ θεῖον φῶς· ὁ οὐρανός, ἡ γῆ καὶ ὁ σκοτεινὸς ἄδης. Ἄς ἐορτάξῃ λοιπὸν ἡ κτίσις ὀλόκληρος τὴν ἀνάστασιν

* Ἡ ὕμνολογία τῆς Ἐκκλησίας ἀποτελεῖ πηγὴν δογματικῶν καὶ ζωῆς καὶ χάριν τῶν μὴ δυναμένων νὰ ἐννοήσουν τὰ θεῖα μυστήρια, ἐιλομήσαμεν τὴν ἐλευθέραν ἀπερσίον των.

τοῦ Χριστοῦ, ἐπάνω εἰς τὴν ὁποίαν ἔστρεψέθη πλέον.

Χθές, Χριστέ, συνεθάπτετο μαζύ σου ἡ ἁμαρτωλὴ φύσις μου, σήμερον ὅμως συνεγείρεται μαζύ σου τεθεωμένη, διὰ τῆς ἀναστάσεώς σου. Χθές συνεσταυροῦτο μαζὶ σου ἡ πεπτωκυῖα φύσις μου, ἀλλὰ τῶρα συνδόξασέ με, Σωτήρ, εἰς τὴν βασιλείαν σου.

Ὡ θεΐας, ὦ φίλης, ὦ τῆς γλυκυντάτης σου φωνῆς! Διότι ὑπεσχέθης ἀπευδῶς, Χριστέ, ὅτι θὰ εἶσαι μαζύ μας μέχρι τὴν χωρὶς τέρμα αἰωνιότητα. Αὐτὴν τὴν ὑπόσχεσιν κατέχοντες οἱ πιστοί, ὡς ἀγκυραν ἐλπίδος, ἀγαλλόμεθα.

ΤΟΥ ΘΩΜΑ

ΑΡ ψυχῶν εἶναι σήμερον, διότι ὁ Χριστός, ἀνατείλας ὡσὰν ἥλιος ἐκ τῆς τριημέρου ταφῆς του, κατήργησε τὸν σκοτεινὸν χειμῶνα τῆς προπατορικῆς ἁμαρτίας μας. Ἄς τὸν ἀνυμνήσωμεν ὡς δεδοξασμένον.

Ἡ βασίλισσα τῶν ἐποχῶν, ἡ ἀνοιξίς, συνοδεύει δορυφοροῦσα αἰσθητῶς τὴν λαμπροφόρον ἡμέραν τῆς ἀναστάσεως, πού εἶναι ἡ βασίλισσα ὄλων τῶν ἡμερῶν καὶ τέρπει τὸν ἐκλεκτὸν λαὸν τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ἀπαύστως ἀνυμνεῖ τὸν ἀναστάντα Χριστόν.

Τοὺς μάλωπας καὶ τὰς πληγὰς σου, Χριστέ, πού ἐκουσίως ὑπέστης ὑπὲρ ἡμῶν, ἄφησες ἀθεραπεύτους, ὡς τεκμήρια τῆς ἐνδόξου ἀναστάσεώς σου, πού ἔδειξες εἰς τοὺς μαθητάς σου.

Χαίρεις, Χριστέ, ἐρευνώμενος. Διὰ τοῦτο προτρέπεις τὸν Θωμᾶν, πού ἀπιστεῖ, νὰ ἐρευνήσῃ τὴν λογχευθεῖσαν πλευρὰν σου, βεβαιοῦντα οὕτω τὸν κόσμον διὰ τὴν τριήμερον ἀνάστασίν σου.

Σὲ τὴν φωτεινὴν λαμπάδα καὶ Μητέρα τοῦ Θεοῦ, τὴν μοναδικὴν δόξαν καὶ ἀνωτέραν ἀπ' ὅλην τὴν κτίσιν, σὲ μεγαλύνομεν μὲ ὕμνους.

Μεγαλύνομεν, Χριστέ, τὴν φωτεινὴν καὶ ὑπερλαμπρὸν ἡμέραν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐνεφανίσθης εἰς τοὺς μαθητάς σου, μὲ ἓνα ὠραιότατον καὶ θεϊκὸν κάλλος καὶ μὲ χάριν ὁλόφωτον.

Μεγαλύνομεν ἐσένα, τὸν ψηλαφώμενον εἰς τὴν λογχισθεῖσαν πλευρὰν μὲ τὴν χωματένια παλάμην τοῦ Θωμᾶ, τὴν ὁποίαν δὲν ἐπέτρεψες νὰ κατακαύσῃ τὸ πῦρ τῆς αἵλου καὶ θεϊκῆς οὐσίας σου.

Μὲ ὕμνους σὲ μεγαλύνομεν ὡς Θεόν, τὸν ἀναστάντα ἐκ τοῦ τάφου Χριστόν, πού δὲν εἶδαμε μὲ τὰ αἰσθητὰ μάτια, ἀλλὰ ἐπιστεύσαμε μὲ τὸν πόθον τῆς καρδίας μας.

ΤΩΝ ΜΥΡΟΦΟΡΩΝ

ΑΝΑΜΩΜΕ
Παρθένε, σὺ ἀνέτρεψες τοὺς ὄρους τῆς θανάσεως τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, διὰ τῆς κνοφορίας σου τῆς αἰωνίου

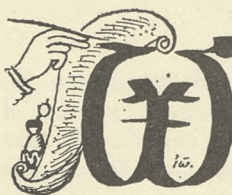
ζωῆς, τοῦ Χριστοῦ, πού ἔλαμψε σήμερον ἐκ τοῦ τάφου καὶ ἐφώτισε τὸν κόσμον.

Μητέρα τοῦ Θεοῦ καὶ πανάμωμε, θεοχαρίτωτε ἀγνή, χαίρει μετὰ τῶν Ἀποστόλων, διότι πρώτη εἶδες τὸν ἀναστάντα Υἱόν σου καὶ Θεόν καὶ πρώτη ἄκουσες τὸ χαίρει ἀπὸ τὸ στόμα του, ἐπειδὴ σὺ ὑπῆρξες καὶ ἡ αἰτία τῆς χαρᾶς ὅλου τοῦ κόσμου.

Θεοχωρίτωτε Δέσποινα, εὐφραῖνον καὶ ἀγάλλου, σὺ πού ἐγένισες ἡθεῖα πύλη τοῦ φωτός. Διότι ὁ βυθισθεῖς εἰς τὸν τάφον Ἰησοῦς ἀνέτειλεν ἤδη. Ἐλαμψε δὲ χαριέστερα ἀπὸ τὸν ἥλιον καὶ ὅλους τοὺς πιστοὺς κατηύγασε.

Σήμερον ἐπανέρχομαι εἰς τὴν ἀθάνατον ζωὴν, ἀπὸ τὴν ἀγαθότητα τοῦ Υἱοῦ σου, ἀγνή, πού μὲ τὴν ἀνάστασιν του ἀστραψε φέγγος εἰς ὅλα τὰ πέρατα τοῦ κόσμου.

ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΥΤΟΥ

ΡΑΙΟΤΑ
ΤΟΣ ἀνέτειλες ἀπὸ τὸν τάφον, ὡσὰν νυμφίος ἀπὸ τὴν παστάδα του, Λόγε τοῦ Θεοῦ ὠραιότατε, ἔλυσες δὲ τὴν κατήφειαν

τοῦ ἄδου καὶ ἐλευθέρωσες τοὺς ἐκεῖ δεσμώτας, οἱ ὁποῖοι σὲ ἐπευφημοῦσαν μὲ τοὺς λόγους: Δόξα εἰς τὴν δόξαν σου, δόξα Ἰησοῦ Θεοῦ εἰς τὴν ἀνάστασιν σου.

Αἱ μυροφόροι γυναῖκες σου προσε-
κόμιζαν με σπουδὴν μύρα, με στε-
ναγμούς καὶ δάκρυα. Ὅταν ὅμως ἔ-
φθασαν εἰς τὸ Πανάγιον μνῆμα σου,
ἐδιδάσκοντο ὑπὸ τοῦ Ἄγγελου τὴν
ἐνδοξον ἀνάστασιν σου, τὴν ὁποίαν
ἡμεῖς με πίστιν ἐορτάζομεν, εὐφραι-
νόμενοι με ἀγαλλίασιν ψυχῆς.

Λόγε τοῦ Θεοῦ, ἀφοῦ καθάρισες
τὴν λερωμένην καρδίαν μου καὶ
φωτίσης τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μου,
ἕστερα ἀνόρθωσε με ἀπὸ τὴν κλίνην
τοῦ πόνου, πὺν εὐρίσκομαι, ὅπως ἐ-
σήκωσες τὸν Παράλυτον, κατακεί-
μενον στὸν κραββάτον του.

ΤΗΣ ΜΕΣΟΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ

ΟΓΕ τοῦ Θεοῦ, σὺ
ὁ θεραπέυσας με
τὸν λόγον σου τὴν
ξηρὰν χεῖρα, ἀφοῦ
ιατρέυσης τὴν ξη-
ρανθεῖσαν ἀπὸ χρό-
νια γῆν τῆς καρ-
διάς μου, ἕστερα
ἀνάδειξέ με καρποφόρον, διὰ νὰ καλ-
λιεργήσω καὶ ἐγώ, Σωτῆρ μου, καρ-
ποῦς με μετάνοιαν θερμῆν.

Εἶναι ἀλλότριον εἰς τοὺς μὴ Χρι-
στιανούς νὰ σέβωνται τὴν ἀναρχον
Τριάδα, Πατέρα, Υἱὸν καὶ Ἅγιον
Πνεῦμα, τὴν ἀκτιστον παντοκρατο-
ρίαν, διὰ τῆς ὁποίας ἐδημιουργήθη ἡ
σύμπασα κτίσις με τὴν θείαν δύνα-
μίν της.

Εἶναι ἀλλότριον εἰς τὰς μητέρας
τὸ παρθενεύειν καὶ ἀφύσικον εἰς τὰς
παρθένους νὰ παιδοποιοῦν. Ὅμως
ἐπὶ σέ, Θεοτόκε, ἀμφοτέρα συνεδυ-
άσθησαν ὑπερφυσικῶς. Διὰ τοῦτο ὅ-
λαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς, (πὺν ἐπιστεύ-
σαμεν εἰς τὸν γεννηθέντα ἐκ σου Χρι-
στοῦ) ἀκαταπαύστως σε μακαρίζο-
μεν.

ΤΗΣ ΑΝΑΛΗΨΕΩΣ

ΡΙΣΤΕ, ἀναλη-
φθεις εἰς τοὺς οὐ-
ρανούς, ἀνάλαβες
ἐπὶ τῶν ὤμων σου
τὴν πλανηθεῖσαν
ἀνθρωπίνην φύσιν
καὶ τὴν προσέφε-
ρες εἰς τὸν Πατέρα Θεόν.

Βλέποντες, Χριστέ, οἱ Ἄγγελοι,
ὑψουμένην τὴν θεωθεῖσαν σάρκα
σου, μεταξὺ των ἔλεγον· ἀληθινὰ ἀθ-
τὸς εἶναι ὁ Θεός μας.

Χαῖρε, Θεοτόκε Μητέρα Χριστοῦ
τοῦ Θεοῦ, τὸν ὁποῖον ἐγέννησες.
Βλέπουσα σήμερον νὰ ἀνυψοῦται
ἀπὸ τὴν γῆν, μαζῆ με τοὺς Ἄγγέ-
λους τὸν ἐδόξαζες.

ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ

ΑΣΙΛΙΣΣΑ, μη-
τροπαρθενική δό-
ξα, χαῖρε· ὅλα τὰ
εὐστροφα καὶ εὐ-
λαλα στόματα ἀ-
δυνατοῦν, ρητο-
ρεύοντα, νὰ σε
ψάλλουν ἐπαξίως·

ὅλος δὲ ὁ νοῦς ἱλιγγιᾷ νὰ ἐννοήσῃ
πῶς ἐγέννησες τὸν Θεόν· διὰ τοῦτο
με ἕνα στόμα σε δοξάζομεν.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΝΟΣ ΕΡΗΜΙΤΟΥ

Προσφιλέστατα ἐν Κυρίῳ τέκνα!

Α ἐρωτήσετε ἰώρα διὰ τὰς συνεπείας. Αἱ συνεπείαι ἐκ τῆς ἀπομακρύνσεως ἀπὸ τὸ ἀσκητικὸν πνεῦμα καθίστανται προμακτικά, διότι νοθεύεται ὀλόκληρος ἡ διδασκαλία τῆς ἀσκητικῆς ἀγιοπάτης Ὁρθοδοξίας μας. Χάρις εἰς τὸν ἀσκητισμὸν ἡ Ἐκκλησία διετηρήθη ἀνὰ τοὺς αἰῶνας Ὁρθόδοξος. Διαιτί; Διότι, ὡς εἶπον προηγουμένως, ἡ ἀγίότης συνδέεται μὲ τὴν ἀσκησιν ἀρρήκτως καὶ πάσα ἡ διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας διμορφώθη ὑπὸ τῶν ἀσκητικῶν ἀγίων Πατέρων. Ἐν ἄλλοις λόγοις, οἱ ἅγιοι Πατέρες ἂν ὑπῆρξαν Διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας ἀπλανεῖς, τοῦτο τὸ ὄφειλον εἰς τὴν ἀσκητικὴν ζωὴν τῶν. Ὁ Χριστοκεντριζομὸς τῶν, ἡ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ζωὴ τῶν, ὑπῆρξε καρπὸς τῆς ἀγίας ἀσκήσεώς τῶν.

Ἐὰν λοιπὸν παύσῃ τὰ καλλιεργῆται ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ὁ ἀσκητισμὸς, κατ' ἀνάγκην νοθεύεται τὸ περιεχόμενόν τῆς. Νέαι διδασκαλῖαι ἀνακύπτουν, αἱ φωναὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ὑποκαθίστανται ὑπὸ φωνῶν ἀνθρωπίνων, ἐστραγγισμένων κύρτους. Ἐκαστος εἰσφέρει κατὰ τὸ δοκοῦν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, προκαλεῖται σύγχυσις καὶ ἔριδες, αἱ ἐτεροδιδασκαλῖαι λυμῖνονται τὴν ζωὴν τῆς ἀγίας Ἐκκλησίας μας, τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας ἐντεῦθεν συγχέεται καὶ ἀπόλλυνται ψυχαί, «ὡδὶ ἄς Χριστὸς ἀπέθανεν».

Ἀπὸ ἀκριβῶς συνέβη εἰς τὸν Ρωμαιοκαθολικισμὸν καὶ εἰς μείζονα βαθμὸν εἰς τὸν Προτεσταντισμὸν. Ἀπὸ τί νομίζετε, ὅτι ἡ τέως «προκαθιμένη τῆς ἀγάπης», ἡ ἑσπέρικὴ Ρωμαϊκὴ Ἐκκλησία, κατέπεσεν εἰς τόσας αἰρέσεις καὶ τόσας κακοδοξίας;

Ἀπὸ τὴν ἐγκατάλειψιν τῆς καλλιεργείας τῆς ἀγιότητος διὰ τῆς ἀσκήσεως. Ὁσαύτως διαιτὶ ὁ προτεσταντισμὸς, πιστὸν τέκνον τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, πλειοδοτήσας τῆς Οὐμανισμὸν, εἰς Ὁρθολογισμὸν, ἤδη διατελεῖ κατατετηχημένος εἰς πλείονας τῶν ἱεροσάκρων ἑκατοντάδων ὁμολογίας, ἀδυνατιῶν νὰ ἐπιτύχῃ μίαν ἔστω πλασματικὴν συμβίωσιν καὶ μεταξὺ αὐτῶν μίαν συμφιλίωσιν; Οὐχὶ διότι θεωρησας τὸν Μοναχισμὸν ὡς ἀχρηστον καὶ συνεπῶς αὐτὴν τὴν ἀγιάζουσαν ἀσκησιν καὶ στερηθεῖς οὕτω κοινῆς πνευματικῆς πείρας, παρεδόθη εἰς τὸν ἐκ τῶν ἑσῶ προσοδιοριζόμενον λόγον, ὅστις ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεώς του, οὔτε νὰ ὑποταχθῇ εἰς τὸν θεῖον λόγον δύναται, ἀλλ' οὔτε καὶ προὑποθέσεις συμφωνίας νὰ δημιουργήσῃ; Τὸ κοντάκιον τῆς Ἁγίας Πεντηκοστῆς λέγει: «Ὅτε καταβάς τὰς γλώσσας συνέχεε, διεμέριζεν Ἐθνη ὁ Ὑψιστος, ὅτε τοῦ πῦρός τὰς γλώσσας διένειμεν, εἰς ἐνότητα πάντα ἐκάλεισεν...».

Τοῦτο σημαίνει, ὅτι ἡ ἐνότης εἶναι καρπὸς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὅπερ ἐνεργεῖ εἰς τὰς καρδίας ἐκεῖνας, αἵτινες παρέχουν ἐαντὶς εἰς κατοίκησίν του. Ἀλλὰ πῶς νὰ λάμψῃ εἰς καρδίας μὴ κεκαθαρμένας τὸ Ἅγιον Πνεῦμα καὶ εἰς ἐκεῖνους οἱ ὅποιοι δὲν δίδουν σημασίαν εἰς τὴν διὰ τῆς ἀσκήσεως καθαρότητα; Ἀπὸ τὸν κίνδυνον διατρέχει ἡ Ἁγία Ἐκκλησία μας, ἐὰν στερηθῇ τῆς ἐμμόνον αἰσθήσεως τῆς ἀληθείας, τὴν ὅποιαν παρέχει ἡ ἐν Χριστῷ πνευματικὴ πείρα, καὶ παραδόσῃ ἐαυτὴν ἐκτετον εἰς τὰς ἐπιδράσεις τοῦ, ἐξ ἀκαθάρτου πηγῆς, ἀντιλομένου ἀνθρωπίνου λόγου, ὅστις εἶναι τόσον διάφορος τοῦ λόγου τοῦ Ἐθαγγελίου.

Ἡ ἁγία Ἐκκλησία μας ταλαιπωρεῖται ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τοῦ Γένους ἐκ

των επιδράσεων του προτεσταντισμού και συγκεκριμένως από της εποχής της αντιβασιλείας του Όθωνος. Ἀλλά πρέπει νὰ εἴμεθα ἀντικειμενικοί. Ἐάν ἡ Προτεσταντική ἀντιβασιλεία καὶ κυρίως ὁ Μάουρερ, συνήγων ἀνιδράσει ἀπὸ μίαν Πατερικῶς ζῶσαν Ἐκκλησίαν, ἀσφαλῶς ἡ κατάλοιποι τῶν Μοναστηρίων δὲν θὰ εἶχε τὰς τρομακτικὰς συνεπειὰς τῆς. Θὰ ὑπῆρχε τὸ Πατερικὸν πνεῦμα, τὸ ὁποῖον ἄλλα Μοναστήρια θὰ ἀνῆγειρον καὶ ἡ πνευματικὴ παράδοσις θὰ συνεχίζετο. Δυστυχῶς ὁ Προτεσταντισμὸς εἶχεν ἐπιφέρει βαρύνουσαν φθορὰν ἐντὸς τοῦ χώρου τῆς Ἐκκλησίας μας, ἐκφραστικὸν σύμπτωμα τῆς ὁποίας ἦτο ὁ περιβόητος Ἀρχιμανδρίτης Θεόκλητος Φαρμακίδης, ἀνὴρ γυμνὸς πάσης πνευματικῆς γνώσεως, φορεὺς τῆς Προτεσταντικῆς νοοτροπίας, ἐχθρὸς τῶν Ὁρθοδόξων παραδόσεων καὶ πολέμιος τοῦ ἀσκητικοῦ Μοναστικοῦ πνεύματος. Ἡτο, θὰ ἔλεγον, εἷς ἄνθρωπος σκοτεινός, διὰ τὸν πρόσθετον λόγον, ὅτι ἐγεννήθη ἐντὸς τοῦ κλίματος τῆς Ὁρθοδοξίας μας. Καὶ προκειμένου νὰ οικειωθῇ τὴν προτεσταντικὴν σκέψιν, ἐχρειάσθη, βεβαίως, διὰ ν' ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὸν φωτεινὸν χιτῶνα τῆς Ὁρθοδοξίας μας, κάποια προσπάθεια.

Ἀλλὰ καὶ μετὰ τὸν Φαρμακίδην τὰ πράγματα δὲν ὑπῆρξαν εὐτυχέστερα. Ἐργυρῶμεν τὰς συνεπειὰς τῆς δουλείας τοῦ Γένους, χωρὶς βιβλία πατερικά, μὲ τὴν μειονεκτικότητα τῶν πρώων ὑποδούλων καὶ ἀγραμμάτων, κατενθινώμεθα εἰς τὴν ἀφεγγῆ ἑσπερίαν διὰ νὰ μάθωμεν ἐπιστήμας καὶ θεολογικὰ γράμματα. Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα; Νὰ μεταφέρεται εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας ὁ ὀρθολογισμὸς ἀμφοτέρων τῶν ἐκδόσεων. Καὶ ὁ προτεσταντικὸς καὶ ὁ ρωμαιοκαθολικὸς. Καὶ ἐντεῦθεν νὰ διδάσκειται εἰς τὰ τέκνα τῆς Ἐκκλησίας, εἰς τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ, μία Θεολογία ξένη καὶ πολέμιος τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ αὕτη ἡ συνήθεια, δυστυχῶς, νὰ καταφεύγωμεν εἰς τὴν ἑσπερίαν διὰ Θεολογικὰς σπουδὰς, ἔφθασε μέχρι τῶν ἡμερῶν μας.

Ἀλλὰ ἐάν τότε ὑπῆρξέ τι τὸ ἐλαφρυντικόν, σήμερον ὅμως μὲ τὰ μέσα ἅτινα διαθέτομεν, εἶναι ἀδικαιολόγητος ἡ προσφυγὴ εἰς ἀνορθόδοξα κλίματα διὰ νὰ μά-

θωμεν τί; Ὁρθόδοξον Θεολογίαν; Ἀλλ' ἐρωτᾶται: Πῶς μᾶς διαφεύγη, ὅτι ἡ Θεολογία ἀποτελεῖ τὸ θεμέλιον τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ ἐάν δὲν ἔχωμεν ὀρθόδοξον Θεολογίαν, ἡ Ἐκκλησία δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ζῇ ὀρθοδόξως; Πῶς ἐπὶ θεμελίῳ Ρωμαιοκαθολικῷ ἢ Προτεσταντικῷ δύνανται νὰ στηριχθῇ ἡ Ἐκκλησία χωρὶς νὰ ἀρνηθῇ ἑαυτήν; Ἀλλ' ἐρωτῶ πάλιν. Ποῖος ὁ λόγος νὰ διακινδυνεύσῃ τις τὴν Ὁρθοδοξίαν του, μὲ τὸ ἐνδεχόμενον νὰ ἀποτελέσῃ ἐξαιρέσειν εἰς τὸν κανόνα; Καὶ διατί, ἄλλωστε, ἀπὸ τῆς μεταβάσεώς μας εἰς Ἡανεπιστήμια Ρωμαιοκαθολικὰ ἢ προτεσταντικά, νὰ μὴ ἀνέλθωμεν εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος ἢ εἰς τὴν Μοῦνην τοῦ Σινᾶ, ὅπου δι' ἡσυχίας καὶ περισυλλογῆς, διὰ προσευχῆς καὶ νηστειάς, νὰ μελετήσωμεν τοὺς ἁγίους Πατέρας, νὰ καθαρθῶμεν ἐκ τῶν τῆς ψυχῆς παθῶν, νὰ ἐθισθῶμεν εἰς τὴν ἁγίαν προσευχὴν, νὰ ἐλλαμψθῶμεν εἰς τὸν νοῦν, νὰ δημιουργήσωμεν προϋποθέσεις ἑναρμονίσεως μὲ τὴν διδασκαλίαν τῶν ἁγίων Πατέρων;

Ἡ Ὁρθοδοξία διαφέρει βασικῶς, μετὰ τῶν ἄλλων, ἀπὸ τὸν ρωμαιοκαθολικισμὸν καὶ τὸν προτεσταντισμὸν καὶ εἰς τὸ ὅτι, ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία εἶναι μοναστικὴ καὶ ἀσκητικὴ, ὁ δὲ Δυτικὸς Χριστιανισμὸς εἶναι Οὐμανιστικός. Ἀλλὰ τί εἶναι ἐν ἀναλύσει Οὐμανισμός; Εἶναι ἡ πίστις εἰς τὸν ἄνθρωπον, ἢ ἀπιστία πρὸς τὸν Θεόν.

Ἀλλὰ ὁ Οὐμανισμὸς ὁ Προτεσταντικὸς εἶναι διάφορος τοῦ Ρωμαιοκαθολικοῦ κατὰ τοῦτο: Ὅτι ὁ μὲν Ρωμαιοκαθολικὸς Οὐμανισμὸς ὑπερετίμησε τὰς ἀνθρωπίνους δυνατότητας, αἵτινες προσωποποιοῦνται εἰς ἓνα πρόσωπον, εἰς τὸν Πάπαν, ὁ δὲ Προτεσταντικὸς, πλανώμενος καὶ φρονῶν, ὅτι ἡ σωτηρία χορηγεῖται μόνον διὰ τῆς πίστεως, ἐγκατέλειπε πᾶσαν ἐξ ἀνθρώπου προσπάθειαν, ἐβασίσθη οὐσιαστικῶς εἰς τὰς ἰδίας του δυνάμεις καὶ παρεδόθη εἰς τὴν ἀκάθαρτον διάνοιάν του καὶ εἰς τὰς φαντασιώσεις του. Ἀλλὰ ἡ ζωὴ τῆς ἁγίας μας Ἐκκλησίας μας εἶναι ἀσκητικὴ, εἶναι ἁγὼν διὰ τὴν διόδουσι τῆς στενῆς καὶ τεθλιμμένης ὁδοῦ, εἶναι ἐργήγορος καὶ ὑποψιασμός, εἶναι ἄγγισμός ἀπὸ παντὸς μολυμοῦ σαρκὸς καὶ πνευ-

ματος», είναι ταπεινώσις.

Οὕτω πως καθαιρώμενοι, ἐφελκόμεν τὴν χάριν, ζῶμεν ἐν Χριστῷ, ἀνώτεροι «σαρκὸς καὶ αἵματος» καὶ ἡγιασμένοι μετέχουμεν εἰς τὸ θεωθὲν σῶμα τοῦ Χριστοῦ καὶ ἐντευθὲν ἐξανθοῦν πάσαι αἱ θεῖαι ἀρεταί.

Πρέπει ἐνταῦθα νὰ προλάβω μίαν ἐντασιν τινῶν θεολόγων μας, οἵτινες θέλουν νὰ βλέπουν εἰς τὸν ἀσκητισμὸν μίαν καθαρὰν ἀνθρωπίνην προσπάθειαν, ἢ ὁποία, μὴ βοηθουμένη ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ καρποφορήσῃ πνευματικὸς καρπός. Βεβαίως ἐὰν ἐμπιστευθῶμεν εἰς ἐαυτοὺς τὸ ἔργον τῆς καθάρσεώς μας τῆς ἐνεργείας τῶν θεῶν ἐπιτολῶν, ἀσφαλῶς οὐδένα πνευματικὸν ἀποτέλεσμα εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχωμεν. Πρέπει νὰ γνωρίζομεν ἐκ τῶν προτέρων, ὅτι οὐδὲν καλὸν ὑπάρχει ἄνευ Χριστοῦ. Χρειάζονται δύο στοιχεῖα διὰ τὴν μετουσιώσιν μας: Τὸ ἓνα εἶναι ἡ ἐν ταπεινότητι καὶ προσευχῇ ἀγωνιστικὴ ἀνθρώπινη βία καὶ τὸ ἕτερον, ἡ διεγειρούσα εἰς ἐργασίαν καὶ τελειοῦσα τὸ ἔργον θεῖα χάρις. Οὕτω εἰς αὐτὰ τὰ ἔργα, εἰς τὴν βίαν τὴν Ἐθαγγελικὴν, εἰς τὰ ἀλλήματα πρὸς ὑπέρβασιν τῶν ἀνθρωπίνων ἀτελειῶν, εἰς τὴν προσπάθειαν πρὸς θεραπείαν ἐκ τῶν ὀλεθρίων παθῶν, εἰς τὴν ἐργασίαν ὄλων τῶν ἐπιτολῶν, συνυπάρχει καὶ ἡ θεῖα χάρις. Ὡστε, ὅτε ἡ χάρις μόνη, διὰ τὸν κίνδυνον τῆς ἀνελευθερίας, ὅτε οἱ ἀγῶνες μόνοι, διὰ τὰ μὴ περιέσωμεν εἰς τὸν ἀνθρωπισμὸν τοῦ αἰρετικοῦ Πελαγίου. Εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν, καθ' ἣν πιστεύομεν, ὅτι ἡ χάρις ἀποτελεῖ τὸ ἅπαντιον διὰ τὴν τελειότητά μας, ὀδηγούμεθα εἰς ἀδράνειαν καὶ εἰς τὸν ἀντισκητισμὸν. Εἰς τὴν δευτέραν, ὅτι ὁ ἄνθρωπος σώζεται διὰ τῶν ἔργων του, ἐνεργῶν ἀσκητικῶς τὰς ἀγίας ἀρετάς, πλανᾶται διὰ βίου πατὸς, ὡς αὐτάρκης.

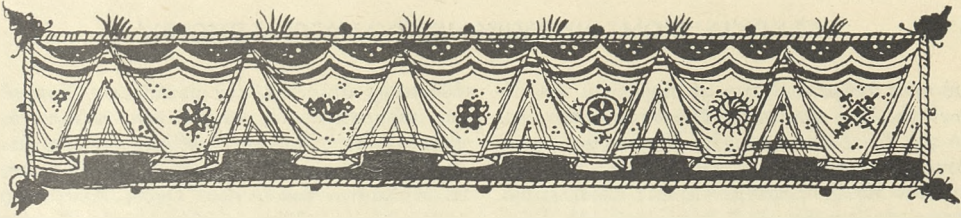
Θά, ἤθελα λοιπόν, νὰ ἐρωτήσω, πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιλάβῃ ὁ ἥλιος τῆς χάριτος εἰς ψυχάς, αἵτινες δὲν ἐκαθάρθαν διὰ προσευχῆς καὶ πένθους πνευματικοῦ καὶ θεῖαν δακρύων; Πολύ, φοβούμαι, ἀδελφοί, ὅτι ἔχει εἰσδύσει ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Θεολογίᾳ μας ἕνας ὀρθολογισμὸς, ὡς λογοκρατία καὶ Οὐμανισμὸς. Ἡ ἀγία Ὁρθοδοξία μας ἀποδίδει ἰδι-

αιτέραν σημασίαν εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς ἀγιότητος. Μόνον ὡς ἅγιοι ἔχομεν νόημα, ὅσοι ἐλεθθέντες ἀνήκομεν εἰς τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Καὶ ἡ ἀγιότης αὐτὴ δὲν ἀποτελεῖ ἓνα γεγονός ἀναιτιολόγητον, μίαν πνευματικότητα νομοτελή. Εἶναι ἀποτέλεσμα μιᾶς ἀλλήσεως νομίμου, εἶναι ἄνθος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τὸ ὁποῖον ἐξήνθησεν εἰς καρδίας ἐρήμους ἐμπαθείας καὶ πεπληρωμένας θείας ἐν Χριστῷ ἀγάπης.

Ἄλλὰ διὰ νὰ φθάσωμεν εἰς τοῦτο τὸ ἀποτέλεσμα χρειάζονται πνευματικοὶ ἀγῶνες, ὅπως τοὺς βλέπομεν εἰς τὰς ἱστορίας τῶν ἁγίων Πατέρων μας. Μόνον μὲ τὴν βαθειὰν καὶ ἔντιον ἐσωτερικὴν πείραν δυνάμεθα διὰ μάθωμεν τὴν ἀλήθειαν, νὰ προσεγγίσωμεν τὸν Θεόν, νὰ μνηθῶμεν εἰς τὰ μυστήρια τῆς ἀγίας Ἐκκλησίας μας, νὰ ἀξιολογήσωμεν τὸ μεγαλεῖον τῆς πίστεώς μας, νὰ ἐλλαμφθῶμεν ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νὰ ἴδωμεν τὰ πράγματα καθαρά, διὰ νὰ διακρίνωμεν τὰς ἰσοον ἐξηπλωμένας πλάνας εἰς τὸν ἀγαθὸν λαὸν μας, νὰ θωρακίσωμεν ἑαυτοὺς ἀπὸ τὴν γοητείαν τῶν ἰσοον παραδόξων θεωριῶν, αἵτινες πλανοῦν τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ.

Μόνον, τέκνα μου, μὲ ἐμπειρίας πνευματικὰς θὰ ἀποκτήσωμεν διάκρισιν τοῦ θεῖου πνεύματος τῆς Ὁρθοδοξίας, θὰ τὸ ἀγαπήσωμεν, θὰ πεισθῶμεν, ὅτι ἐξω τῆς Ἐκκλησίας μας δὲν ὑπάρχει, εἰμὴ σκόδιος καὶ ἔρθεος, πλάνη, σατανικαὶ μαγγανεῖαι, παραδόξοι θεωρίαι, ὅσον καὶ ἂν παρουσιάζονται ὑπὸ μορφὴν ὑψηλῆς θεολογίας ἢ τεροπούσης τὰς διανοίας φιλοσοφίας.

ΕΞΑΡΧΙΑ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ ΕΙΣ ΔΙΣΤΙΧΟΝ

Ο ΔΕΥΤΕΡΟΝ σοβαρόν θέμα τῆς Ἐκτάκτου Διπλῆς Ἱ. Συνάξεως, προεδρευομένης ὑπὸ τῆς Πατριαρχικῆς Ἐξαρχίας, ἦτο ἡ «Νομοκανονικὴ θεώρησις τῶν ὑφισταμένων προβλημάτων καὶ δημιουργηθεισῶν καταστάσεων». Τὰ θέμα

τοῦτο ἀνεφέρετο εἰς τὸ ζηλωτικὸν πρόβλημα. Συνεστήθη ἑξαμελής Ἐπιτροπὴ, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μητροπολίτου Δράμας κ. Διονυσίου, ἣτις κατόπιν μελέτης ὑπέβαλλεν εἰς τὴν Διπλὴν Σύναξιν τὴν ἀκόλουθον Ἔκθεσιν μετὰ σχετικῶν εἰσηγήσεων.

ΑΙΜΟΡΡΟΥΣΑ ΠΛΗΓΗ

«Τὸ θέμα τῶν λεγομένων ζηλωτῶν ἀποτελεῖ ὄντως αἰμορροοῦσαν πληγὴν διὰ τὸ Ἅγιον Ὅρος. Μὲ τὸν σκοπὸν τῆς διαφωτίσεως αὐτῶν ἐν ἔτει 1947, ἡ ὑπὸ τὸν Μητροπολίτην Γεννάδιον Ἡλιουπόλεως Ἐξαρχία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, ἐπελήφθη τὸ πρῶτον σοδαρῶς τοῦ θέματος τούτου, συγκροτήσασα Ἐπιτροπὴν ἐξ Ἁγιορειτῶν Ἡγουμένων. Ὡς ὁμολογεῖται εἰς τὰ Πρακτικὰ τῶν Συνεδριάσεων τῶν Ἐκτάκτου Διπλῶν Ἱ. Συνάξεων μετὰ τῆς Ἐξαρχίας τοῦ Πατριαρχείου ἐν ἔτει 1951 καὶ 1962, ἡ ὡς ἄνω Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῆς διαφωτίσεως τῶν ζηλωτῶν οὐδὲν σχεδὸν ἀπέδωσε καὶ συνεστήθη ἀπλῶς, ὅπως αἱ Ἱεραὶ Μοναὶ συναντιληφθοῦν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὸ ἔργον τῆς ἴα, διὰ κοινῆς προσπάθειας καὶ συνεργασίας, ἀπαλλαγῆ ὁ ἱερός Τόπος τῆς παραφωνίας τῶν ἐκ κακῶς ἐννοουμένων ζήλου καὶ ἀσθενοῦς κρίσεως καὶ περιωρισμένης πνευματικῆς καταστάσεως καὶ εἰς πεπλατημένα ἀντιλήψεις ἀχθέντων Μοναχῶν...» (Ἔκτ. Συν. 24-5-51).

Ἐσαυτῶς ἐν ἔτει 1962 ἡ Ἐκτατος Διπλῆ Σύναξις, προεδρευομένη ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Φιλαδελφείας κ. Ἰακώβου, ἀνεφέρουμένη πάλιν εἰς τὸ ἔμμονον καταστῆναι αὐτὸ πρόβλημα τῶν ζηλωτῶν μεταξὺ τῶν ἄλ-

λων ἀπεφάσισεν: «Ὁ Ἁγιόνυμος τόπος, πνευματικῶς ἔχει εἰσέλθει εἰς τὴν αἰωνιότητα τὴν ἐπ' αὐτοῦ κυριαρχίαν τῶν Ἱερῶν Πατριαρχικῶν Μονῶν ἐξασφαλίζει ὁ Καταστατικὸς Χάρτης καὶ ἡ μακροίων παραδόσις. Πλὴν ὅμως νομίζομεν, ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται ἐν εἰκοστῷ αἰῶνι, ὅτε ἡ τάξις καὶ ἡ πειθαρχία ἀποτελοῦσι τὰ κύρια γνωρίσματα τῆς εὐνομίας, ζηλωταί, ὀχυρούμενοι ὀπισθεν τῶν δοξασίῶν αὐτῶν, νὰ ζῶσιν ἐν Ἁγίῳ Ὅρει κατὰ τρόπον ἀπάδοντα εἰς τὸν Καταστατικὸν Χάρτην καὶ τὸ πνεῦμα τῆς μοναστικῆς Ἀδελφότητος τοῦ Ἁγ. Ὁρους, ἧς κύριον χαρακτηριστικὸν εἶναι ἡ ὑπακοή, ἡ πειθαρχία, ἡ ὁποία περικλείει βαθὺ νόημα καὶ σπουδαιότητα...» Καὶ ἐν συνεχείᾳ τονίζεται, ὅτι τὸ ζήτημα τῶν ζηλωτῶν πρέπει νὰ μελετηθῆ ἐν σχέσει μὲ τὸ παρελθόν, τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον τοῦ Ἁγ. Ὁρους καὶ ληφθῶσιν τὰ ἐνδεικνύμενα μέτρα... Ἐκ τούτων συνάγεται, ὅτι ἀπὸ τὸ 1947 ἕως τὸ 1962 οὐδὲν εἶχε συντελεσθῆ πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς ἐξυγιάνσεως, διὰ τῆς διαφωτίσεως τῶν ζηλωτῶν, σήμερα δὲ ἡ κατάστασις ἔχει ἐπιδεινωθῆ. Καὶ τότε μὲν αἱ Ἱεραὶ Μοναὶ ἦσαν σύμφωνοι ἐν τῇ προσπάθειᾳ τῆς διαφωτίσεως τῶν ζηλωτῶν. Σήμερον ὅμως ἀριθμὸς τις ἱερῶν Μονῶν, χωρὶς νὰ συμφωνῆ μὲ τοὺς ζηλωτὰς καὶ χωρὶς νὰ τὸ ἀντιληφθῆ, ἐκ πλαγίου δικαιοῦνι αὐτοὺς καὶ κατὰ τινα τρόπον ἐνιχυεῖ ἀθελήτως.

ΔΤΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΙ ΜΗ ΜΝΗΜΟΝΕΤΟΝΤΩΝ

Μετὰ δὲ τὴν κοίμησιν τοῦ Πατριάρχου Ἀθηναγόρου καὶ τὴν ἐκλογὴν τοῦ Παναγιωτάτου Πατριάρχου ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ τοῦ Α', ἡ Ἱερά Κοινότης πάλιν ἀνέλαβε τὴν πρωτοβουλίαν τῆς συστάσεως πρὸς τὰς διακοψάσας τὸ μνημόσυνον τοῦ «οἰκείου Ἐπισκόπου» ἱεράς Μονάς, ὅπως ἐπαναφέρουν τοῦτο, ὡς ἐκλειψάντων πλέον τῶν ἀσθενῶν λόγων, οὓς ἐπεκαλοῦντο διὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν αὐτῆν. Τινὲς ἐξ αὐτῶν ἐπανήλθον εἰς τὴν κανονικὴν τάξιν, ἄλλαι ὅμως παρέμεινον ἐν τῇ ἀντικανονικότητι

και ήδη αντιμετωπίζεται το πρόβλημα όχι μόνον των Ξξω των Ιερών Μονών ζηλωτών, αλλά και των διακοινητών του Πατριαρχικόν μνημοσύνον Μοναστηρίων, διά να μη αναφερωμεν την Μονήν 'Εσφιγμένου, ητις αποτελει διάφορον περίπτωσιν, ητις διαφεύγει των όρων της δικαιοδοσίας της ημετέρας 'Επιτροπής.

Είναι γνωστόν ήδη, ότι υπάρχουν δύο κατηγορία μη μνημοσυέντων του σεπτου Πατριαρχικου όνόματος εν 'Αγίω 'Ορει. 'Η μὲν μία έσχηματίσθη από το έτος 1924, επί τῷ λόγω της εισαγωγής υπό του Οικουμενικου Πατριαρχείου του λεγομένου νέου ημερολογίου, όπερ θεωρηθὲν ως άπτόμενον της δογματικῆς διδασκαλίας και ως διασπασαν την ενότητα της 'Εκκλησίας, ώδήγησεν εις την απόσπασιν από του Οικουμενικου Πατριαρχείου και την ένταξιν ικανου αριθμου Μοναχών εις τās καλουμένας παλαιοημερολογιτικās παρατάξεις. 'Η δὲ εν τῇ περιοχῇ της 'Ελλαδικῆς 'Εκκλησίας έτέρα, αναφέρεται εις ενίās Ιερās Μονάς, αίτινες χωρίς να έντάσσονται εις τās άνωτέρω παρατάξεις, όν τρόπον η Ιερὰ Μονή 'Εσφιγμένου, δέκοσαν το Πατριαρχικόν Μνημοσύνον εκ του σκανδαλισμου τῆς άσθενοϋς συνειδήσεως ώρισμένων εκ των εν αυταίς Μοναχών, τόσον εκ των κηρυγματων του άπολυμένου Πατριάρχου 'Αθηναγόρου, όσον και εκ τινων φιλοφρόνων φράσεων του νυν Παναγιωτάτου κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥΤ προς Δυτικούς έτεροδόξους.

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΥΠΕΡΤΑΤΟΝ ΚΡΙΤΗΡΙΟΝ

Πρέπει δὲ να διευκρινισθῇ, ότι η άντικανονική πράξις της μη αναφορās του όνόματος του οικείου 'Επισκόπου, πολλὰς δὲν όφειλεται εις την πρωτοβουλίαν των διοικήσεων των Ιερών Μονών, αλλά εις ώρισμένους, ως είπομεν, άσθενεις την συνείδησιν και άγνοούντας το πολιτευμα της 'Εκκλησίας Μοναχους εκβίασαντας αυτās με την άπειλήν της αναχωρήσεως των εκ των Μονών. Βεβαίως, το πεπλανημένον αυτών φρόνημα στηρίζεται επί παρερμηνειών Ιερών Κανόνων, περὶ την άγνοιαν της φύσεως της 'Εκκλησίας, η όποία και μόνη έχει άφ' ένός το δικαίωμα και την άρμοδιότητα, όπως έντοπίση μίαν ένδεχομένης κηρυττομένην άφρεσιν και άφ' έτέρου, αυτῇ μόνη δύναται να καθορίση τον χρόνον, καθ' όν επιβάλλεται η άποκοπή εκ της 'Εκκλησίας του οιδυδήποτε κηρύττοντος αίρεσιν.

'Η ημετέρα 'Επιτροπή μελετήσασα πανταχόθεν την γένεσιν και την άχρι τουδε εξέλιξιν του λεγομένου ζηλωτικου προβλήματος και έχουσα υπ' όψιν ού μόνον το άντικανονικόν της διακοπῆς του μνημοσύνου του Πατριαρχικου

όνόματος, αλλά και την μετάστασιν Μοναχών εις παρασυναγωγās και λαβοϋσα υπ' όψιν, άφ' ένός μεν τους 'Ιερους Κανόνας της άγιατάτης ημών 'Εκκλησίας άφ' έτέρου δὲ τον Καταστατικόν Χάρτην του 'Αγίου 'Ορους, άποφαίνεται και προτείνει, βάσει πληθους Ιερών Κανόνων εν οίς ο ΙΓ' και ΙΑ' της Πρωτοδευτέρας 'Ιερās Συνόδου, «οί διακόπτοντες το μνημοσύνον του οικείου 'Επισκόπου, έαν μεν τυγχάνουσι κληρικου καθαιρούνται, έαν δὲ λαϊκοί άφορίζονται», ως επί λέξει διαλαμβάνουσιν. 'Ωσαύτως δὲ το 5ον άρθρον του Κ. Χάρτου του 'Αγ. 'Ορους όπερ λέγει: «Πάσα αι εν 'Αγίω 'Ορει Μοναί ως Πατριαρχικαι και Σταυροπηγιακαι, υπάγονται υπό την πνευματικῆν δικαιοδοσίαν της Μ. του Χριστου 'Ανατολικῆς 'Εκκλησίας, μη έπιτροπομένου οϋδενός άλλου μνημοσύνου πλην του όνόματος του Οικουμενικου Πατριάρχου. Είς οϋδένα δὲ έτεροδόξον η σχισματικόν έπιτρέπεται η εν 'Αγ. 'Ορει εγκαταβίωσις»: α)

ΕΙΣΗΓΗΣΙΣ ΜΕΤΡΩΝ

Αἴψιν αϋστηροτάτων μέτρων κατά παντός υποπίπτοντος εις την άνωτέρω παράδασιν. β) 'Οπως πάντες οί άγιορεΐται Μοναχοί όων έφωδιασμένοι με ταυτότητας, εκδιδομένας και κεκρωμένας υπό της Ιερās Κοινότητος επί τῷ σκοπῷ του ευεροϋς έλέγχου και της εξασφαλίσσεως της κανονικότητος, τάξεως και πειθαρχίας. γ) Πιστήν εφαρμογήν του άρθρου 173 του Κ.Χ. του 'Αγ. 'Ορους, αναφερομένου εις την διαδικασίαν έπισκέψεως και εισόδου πάντων των Κληρικών και Μοναχών εν αυτῷ. δ) Κληρικου ημεδαποῦ η αλλοδαποῦ και Μοναχοί, προκειμένου να εγκαταβιώσουν εν 'Αγίω 'Ορει, δέον να έχωσιν άπαραιτήτως τα χειροτητήρια γραμματα των κανονικως χειροτονησάντων αυτους 'Αρχιερέων, τα άπολυτήρια των Ιερών Μητροπόλεων η των Μετανοιών των. Τα στοιχεία ταϋτα θα διαβιβάζωνται εις την Ιεράν Κοινότητα εκ της Ιερās Μονῆς εις ην επιθυμοϋν να εγκαταβίωσουν και θα έγγραφωvται εις τα Μοναχολόγια κατόπιν έγγραφικως υπό του Οικουμενικου Πατριαρχείου. Διά του μετρου τούτου θα ρυθμισθῇ η κανονικότης των χειροτονιών και της κουράς. ε) Πās εισερχόμενος εις το 'Αγιον 'Ορος λαϊκός η Μοναχός μενος εγκαταβίωσιν δέον να γνωρίζη, ότι όφείλει να η τέκνον της Μεγάλης του Χριστου 'Εκκλησίας με τās ακολουθούσας κανονικās υποχρεώσεις. Οϋτω πράττοντες θα έχουν βεβαίαν την σωτηρίαν υπό της Μιάς, 'Αγίας, Καθολικῆς 'Ορθοδόξου 'Εκκλησίας και θα άπολαμβάνουν των 'Αγιορεϊτών προνομίων και ευεργετημάτων. στ) Το άτοπον της Μετοχοποιήσεως υπό των 'Ιερών Μονών ησυχαστηρίων η Μονιδρύων γυναικειων εν τῷ κόσμῳ, ως άκρως άντικανονικόν και σκανδαλώδες, δέον

ὡπως τάχιον ἐκλείψῃ. ζ) Ὡς καὶ παρελθὼν συννεστήθῃ ὑπὸ ἐτέρων Ἐξαρχῶν οὕτω καὶ νῦν συνιστάμεν, ὅπως τοῦ λοιποῦ μὴ χορηγῶνται καλῶσαι καὶ ἐξαρχήματα εἰς δεδηλωμένους ζηλωτάς ὑπὸ τῶν ἱερῶν Μονῶν. η) Πρὸς καταστολήν τοῦ συνεχιζομένου ἀτόπου τῆς προσφυγῆς εἰς τὰ κοσμικὰ δικαστήρια ἢ Ἱ. Κοινότης, πάση δυνάμει, δέον ὅπως τηρεῖ ἀπαρεγκλίτως τὴν καλῶς ἀποφασισθεῖσαν μὴ χορηγήσιν ἀδείας εἰς Μοναχοὺς οἵτινες ἐπιθυμοῦν νὰ λύουν ἐκεῖθεν τὰς διαφορὰς των».

ΤΟ ΟΙΚ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΦΥΛΑΞ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ τὴν εὐθὺς ἀμέσως εὐρείαν ἀπήχησιν, ἣν ἔσχεν εἰς τὴν σκέψιν καὶ τὰς καρδίας πάντων ἡ εἰσηγητικὴ ὡς ἄνω Ἐκθεσις, ὁ Σεβ. Ἅγιος Σταυρουπόλεως παρετήρησε τὰ ἀκόλουθα: Συγχαίρω εὐλικρινῶς τὴν Ἐπιτροπὴν διὰ τὴν ἐμπεριστατωμένην μελέτην, τὴν ὁποίαν ἐμφανίζου ἐνώπιον τῆς ὀλομελείας τῆς παρουσίας ἱερᾶς ἡμῶν Συνάξεως. Θέλω νὰ πιστεύω, ὅτι πάντες ἔχουσι κατανόησιν τῆς σοβαρότητος τοῦ ζητήματος τούτου καὶ τῆς δημιουργηθείσης καὶ παρατεινομένης ἐν τισιν ἱεραῖς Μοναῖς ἀντικανονικότητος, ἡ ὁποία προσβάλλει καὶ θίγει τὴν ὑπόστασιν, τὸ κύρος καὶ τὸ γόητρον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Ἐξ ἀγάτης βαθείας καὶ μακροθυμίας πολλῆς, ἐπιθυμῶ ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης ἐν τῷ ἱερῷ τῆς παρουσίας Συνάξεως χώρῳ καὶ ἐξ ὀνόματος τῶν Ἁγίων Ἀδελφῶν Ἀρχιερέων νὰ παρασχῶ ἐνώπιον τῆς ὑμετέρας Ὁσιότητος καὶ ἀγάτης διαβεβαίωσιν, χωρὶς θεβαίως νὰ ὑποχρεοῦμαι οὐδὲ κἂν νὰ δικαιοῦμαι ὅπως δίδω ὁμολογίαν πίστεως, ὅτι τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, τὸ ὁποῖον μοχθῆ διὰ μέσου τῶν καταγίδων τῆς ἱστορίας καὶ τῶν περιστάσεων, τῶν αἰώνων καὶ τῶν γενεῶν, τηρεῖ καὶ διαφυλάττει ἀγρύπνως, ἀμετακλήτως καὶ ἀνεκδότως τοὺς ἱεροὺς θησαυροὺς τῆς πατρῴας πίστεως καὶ παραδόσεως, διατηρεῖ ἄσβεστον καὶ ἀμείωτον τὴν φλόγα καὶ τὸ φῶς τῆς ἱερᾶς ἡμῶν παρακαταθήκης, ἔχεται στερεῶς τῶν δογμάτων καὶ τῆς παραδόσεως καὶ οὐδὲ διενόηθη ποτὲ νὰ ἀφαιρέσῃ ἢ νὰ προσθέσῃ «ἴδιον ἐν ἡ κεραίαν μίαν» εἰς τὴν διδασκαλίαν καὶ τὴν ζωὴν τῆς ἁγίας ἡμῶν Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

ΑΝΤΟΡΘΟΔΟΞΟΙ ΛΟΓΟΙ ΔΕΝ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥΝ ΤΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Παρερμηνεῖαι καὶ παρεξηγήσεις φράσεων ἡμῶν καὶ λέξεων, ἀπετέλεσαν ἀφορμὰς σκανδαλισμοῦ καὶ πλάνης ὠρισμένων. Ἐδόθη ἐξ

ἄλλου πολὺς χρόνος καὶ καιρὸς διὰ μετάνοιαν καὶ ἐπιστροφὴν. Ἦδη ἔφθασεν ὁ καιρὸς ἐφαρμογῆς τῶν ἱερῶν Κανόνων καὶ ἐπιβολῆς τῆς διασαλευθείσης κανονικῆς τάξεως καὶ μοναρχίας. Δηλῶ εἰσέτι καὶ τοῦτο: Ἐὰν κατὰ καιροὺς ἐλέγχθησαν καὶ διετυπώθησαν ὑπὸ τιναν λόγοι τινὲς ἀντορθόδοξοι καὶ ἀπάδοντες πρὸς τὸ ἀλώθητον καὶ ἀκέραιοι ἀνεύμα τῆς ὀρθοξου ἡμῶν διδασκαλίας, δὲν ἐκπροσωποῦν οὗτοι καὶ δὲν ἐκφράζουν τὸ γνήσιον καὶ καθαρὸν πνεῦμα καὶ βίωμα τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν. Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον εἶναι ὀρθοδοξότατον καὶ κηρύσσει τὸν ὀρθοδόξον ὄσον οὐδεὶς. Ἐὰν ἦνοιξε διάλογον μετὰ τῶν ἑτεροδόξων τοῦτο ἔπραξε δι' ἓνα μόνον ἀποκλειστικὸν σκοπὸν. Δὲν ἠθέλησε καὶ δὲν θέλει νὰ θέσῃ τὸ φῶς ὑπὸ τὸ μύδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν. Ἄλλ' ἐν τῇ βαθείᾳ αὐτοῦ συνειδήσει καὶ ἐπιγνώσει, ὅτι κατέχει καὶ βιώνει τὴν μόνην καὶ μοναδικὴν ἄληθειαν, ἐπιζητεῖ καὶ ἀγωνίζεται νὰ κηρύξῃ ταύτην μετὰ τῶν ἑτεροδόξων καὶ μάλιστα μέχρι τοιοῦτου σημείου, ὥστε σήμερον ἐξ αἰτίας τῆς μετὰ τῶν ἑτεροδόξων ἐπαφῆς καὶ συζητήσεως ἡμῶν τῶν ὀρθοδόξων, μέλη τῶν ὁμολογιῶν ἐκείνων ἐγείρονται, ἀμφιβάλλουν καὶ βάλλουν ἐναντίον ὅλων ἐκείνων τῶν παραχαράξεων καὶ κακοδοξιῶν, αἱ ὁποῖαι δὲν στηρίζονται ἐπὶ τῆς γνησίας παραδόσεως.

Καὶ κατόπιν τῆς διαβεβαίωσεως αὐτῆς τίθεται τὸ ἐρώτημα: Ποῖος λογικός, τίμιος, ἐχέφρων καὶ καλῆς πίστεως ἄνθρωπος καὶ θελήσεως δικαιοῦται νὰ ἐμφιβάλῃ;

Οἱ λόγοι τοῦ ἁγίου Σταυρουπόλεως ἐγένοντο ὑπὸ πάντων δεκτοὶ μετ' ἀνακουφίσεως καὶ χαρᾶς, διὰ τὴν ὀρθόδοξον πορείαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὅπερ ἀποτελεῖ, κατὰ Χρυσόστομον, «τὸν ὀφθαλμὸν τῆς οἰκουμένης».

ΛΘΩΝΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

ΞΕΝΟΣ μέσα σέ ξένους, περισσότερον από άλλην φοράν, εἶχα τήν αἰσθησιν τῆς ξενιτειάς στήν καρδίαν μου, πού ἀποτελεῖ τήν βασικήν προϋπόθεσιν τοῦ Μοναχικοῦ βίου καί τήν κλίμακα ἀναβάσεως πρὸς τὰ ξένα καί ὑπερκόσμια θεάματα. Ἐπάνω εἰς τήν κορυφήν ἐνὸς ὕψηλοῦ ὄρους, ἕνας κοινὸς ἄνθρωπος αἰσθάνεται τήν διαφοράν, ὡς διαφοράν ὕψους. Ἐνας Χριστιανὸς τοῦ κόσμου ὕμνει τὸν Θεὸν διὰ τῆς ἐποψίας τῆς κτίσεως. Ἄλλ' ἕνας Μοναχός, οὔτε ὕψος αἰσθάνεται, οὔτε ἐποπτεύει τὴν ἀναπεπταμένην δημιουργίαν τοῦ Θεοῦ. Εἰσέρχεται μὲ «γυμνὸν» τὸν νοῦν εἰς τὴν περιοχὴν τῆς πνευματικῆς θεωρίας, ὅπως λέγει ὁ θεῖος πατὴρ τῶν Μοναχῶν Μ. Βασίλειος: «ὁ νοῦς πού ἔχει ἀνακραθῆ μὲ τὴν θεότητα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἔχει καταστῆ ἐποπτικὸς τῶν μεγάλων θεωρημάτων καί καθορᾷ τὰ θεῖα κάλλη τόσο, ὅσον ἡ χάρις ἐπιτρέπει». Ὁ Ἅγιος εἶχε τὴν πείραν τοῦ φωτός, ὅπως ἀποκαλύπτει ὁ ἀδελφός του Ἅγιος Γρηγόριος Νύσσης: «Ἦτο νύκτα, λέγει, καί ἐνῶ προσήυχετο ὁ Βασίλειος, αἶφνης τὸν περιέλαμψε φῶς μέσα στὸ κελλίον του, ἕνα φῶς αὔλων πού κατεφώτιζεν ὅλον τὸν οἶκον».

Ἐπάνω εἰς τὸ ὄρος τῆς Μεταμορφώσεως, ἡ ἀναβάσα τὰ ὄρη τῆς ἀρετῆς ψυχῆ, μεταμορφοῦται καί αὐτῆ. Δὲν θέλει νὰ σκεφθῆ τίποτε γήινον, διότι ἔχει μεταθῆσει «τὸ πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς». Ὡ πόσον ἐπιθυμῶ καί πῶς διαφλέγεται ἀπὸ τὸν πόθον νὰ μὴ ἐπιστρέψῃ ποτὲ εἰς τοὺς ὄρους τῆς γῆϊνης ζωῆς, ὅπως συμβαίνει μὲ τοὺς καθαροὺς τῆ καρδία, πού ἀδιαλείπτως βλέπουν τὸν Θεόν, ὅπως λέγει ὁ Ἅγιος Ἰσαάκ ὁ Σύρος: «Ἡ χώρα ἡ νοητῆ, ἐκεῖ πού εἶναι καθαρὸς εἰς τὴν ψυχὴν,

εὐρίσκεται μέσα του. Καί ὁ ἥλιος πού λάμπει εἰς αὐτόν, εἶναι τὸ φῶς τῆς Ἁγίας Τριάδος. Καί ὁ ἀέρας πού ἀναπνέουν οἱ οἰκήτορες τῆς χώρας αὐτῆς, εἶναι τὸ παρὰ κλητὸν Πνεῦμα. Οἱ δὲ γείτονες αὐτοῦ εἶναι αἱ ἅγιοι καί ἀσώματοι φύσεις τῶν Ἁγγέλων. Καί ἡ ζωὴ καί ἡ χαρὰ καί ἡ εὐφροσύνη των, εἶναι ὁ Χριστός, τὸ φῶς ἐκ τοῦ φωτός τοῦ Πατρός. Αὐτὸς εὐφραίνεται ἀδιαλείπτως ἀπὸ τὴν θέαν τῆς μεταμορφωμένης ψυχῆς του καί θαυμάζει τὸ κάλλος του, πού λάμπει ἀπείρως τηλαυγέστερα ἀπὸ τὴν λαμπρότητα τοῦ ἡλίου. Αὐτὴ εἶναι ἡ Ἱερουσαλὴμ καί ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, πού εἶναι ἐντὸς μας κρυμμένη, κατὰ τὸν λόγον τοῦ Χριστοῦ. Αὐτῆ ἡ χώρα τῆς ψυχῆς μας εἶναι ἡ νεφέλη τῆς θείας δόξης, ἐντὸς τῆς ὁποίας μόνοι οἱ καθαρὸι τῆ καρδία θὰ εἰσέλθουν, διὰ νὰ ἴδουν τὸ πρόσωπον τοῦ Κυρίου των καί θὰ καταγασθῆ ὁ νοῦς των διὰ τοῦ θεικοῦ φωτός του».

Ἐκεῖ ὅπως ἐκάθησα διὰ νὰ ξεκουρασθῶ εἰς τὸν θράχον εἶδον τρεῖς Μοναχοὺς νέους καί μέσης ἡλικίας, οἱ ὁποῖοι ἦσαν προσηλωμένοι στήν ἀκρόασιν ἀναγνώσεως, ἀπὸ τοὺς «Ἕμνους θείων ἐρώτων» τοῦ Ἁγίου Πατρός μας Συμεῶν τοῦ Νέου Θεολόγου: Ἐπλησίασα περισσότερον διὰ νὰ ἴδω τὸ ὠραιότερον ἐγκόσμιον θέαμα: τὸ κάλλος τῶν δακρῶν, τῶν δόσιων αὐτῶν ψυχῶν, πού ζοῦσαν ἕξω κόσμου καί μετεῖχον ἀπὸ τῶρα τῆς ἀλήκτου θείας εὐφροσύνης μέσα εἰς τὴν μετουσίωσιν τῶν ὕμνων τῶν θείων ἐρώτων των. Ἀποδίδω ἐλευθέρως τὸ ἐρωτικὸν αὐτὸ κείμενον, πού ἡλλοίωνε θεῖος τοὺς μοναχοὺς!

«Ἀξίωσέ με, Λόγε, νὰ βλέπω τὸ πρόσωπόν σου καί νὰ ἀπολαμβάνω τοῦ ἀπορρήτου κάλλους σου. Νὰ κατανοῶ καί νὰ ἐντρυφῶ εἰς τὴν ἀνέκφραστον καί φρικτὴν θέαν σου, ὄχι εἰς τὴν οὐσίαν, ἀλλὰ εἰς τὰς ἐνεργείας τῆς οὐσίας σου. Διότι σὺ εἶσαι ἐπάνω ἀπὸ τὴν φύσιν καί ἐπάνω

ἀπό κάθε οὐσίαν ὁ Κύριος καὶ ὁ Θεὸς μου. Ἡ δὲ αὐγὴ τῆς θείας σου δόξης εἶναι φῶς ἀπλόου καὶ ὁράται ἀπὸ ἡμᾶς ὡς φῶς γλυκῆ, ὡς φῶς ἀποκαλύπτται, ὡς φῶς ἐνοῦται ὀλόκληρον, ὡς νομίζω, εἰς ὀλοκλήρους τοὺς δούλους σου. Τὸ φῶς σου φαίνεται πνευματικῶς ἔξωθεν καὶ αἴφνης εὐρίσκεται ἐντός μας, πού ἀναθλύζει ὡς ὕδωρ καὶ ὡς πῦρ φλέγον ἀπὸ τὴν καρδίαν ἐκείνην πού θὰ ἐγγίση...

Καὶ πάλιν μὲ φωτίζει τὸ φῶς, πάλιν ὁρᾶται καθαρὰ, πάλιν ἀνοίγει οὐρανοὺς, πάλιν σχίζει τὴν νύκτα, πάλιν διέρχεται πανταχοῦ, πάλιν φαίνεται μόνον. Πάλιν μὲ ἀποξενώνει ἀπ' ὅλα τὰ ὀρώμενα. Πάλιν τὸ φῶς μὲ ἀπομονώνει ἀπ' ὅλα τὰ αἰσθητά, ὅπως ὁ Θεός, πού εἶναι ὑπεράνω ὄλων τῶν οὐρανῶν, μένει μόνος καὶ ποτὲ κανένας ἀνθρωπος δὲν τὸν εἶδε. Αὐτός, λοιπόν, χωρὶς νὰ ἀνοίγῃ τοὺς οὐρανοὺς διὰ νὰ περάσῃ, χωρὶς νὰ σχίξῃ τὴν νύκτα, ἢ τὸν ἀέρα καὶ ν' ἀνοίγῃ τὴν στέγην μου, αἰφνιδίως ἐνώνεται μαζὺ μὲ ἐμένα τὸν ἄθλιον ὀλόκληρος μέσα εἰς τὸ Κελλίον μου, μέσα εἰς τὸν νοῦν μου. Καί, ὅπως εἶμαι περιβαλλόμενος ἀπ' ὅλα τὰ αἰσθητά, αἰσθάνομαι τὸν ἑαυτόν μου, ὅτι εἶμαι ἔξω ἀπ' ὅλα.

Δὲν γνωρίζω ἐὰν εἰς αὐτὸ πού μοῦ συμβαίνει, εὐρίσκομαι σι' ἀλήθεια μὲ τὸ σῶμα ἢ χωρὶς τὸ σῶμα μου, πλέων μέσα στὸ φῶς, τὸ ἀσύνητον, πού ἀπὸ τὴν θέαν του γίνομαι ἀπλοῦς καὶ ἄκακος. Πάντως, αὐτὰ εἶναι παράδοξα θαύματα, Χριστέ μου, ἔργα τῆς δυνάμεως καὶ φιλανθρωπίας σου, πού κάνεις εἰς ἡμᾶς τοὺς ἀναξίους».

Καὶ ὕστερα ἐδιάβαζαν οἱ Μοναχοὶ μὲ κατάνυξιν ἀπὸ τοὺς «Ὑμνοὺς θείων ἐρώτων», τὰς ἐρωτικωτάτας στροφὰς πρὸς τὸν Χριστὸν τοῦ «τετραμένου ἀγάπης» Ὁσίου Πατρός μας Συμεών, τὸν ὁποῖο ἀποδίδω ἐλευθέρως. Θεέ μου, πῶς ἡλλοιοῦτο τὸ ὄχρὸν πρόσωπόν των! Ὡσάν νὰ «ἔπασχον τὰ θεία», ὅπως λέγει ὁ ἅγιος Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης καὶ ἐφηρμόζετο εἰς αὐτοὺς τὸ τροπάριον τῆς «Μεταμορφώσεως»: «Ἐθελέας πόθω με Χριστέ καὶ ἡλλοίωσας τῷ θείῳ σου ἔρωτι...». Ἀλλὰ ποία ψυχὴ, ἔχουσα τὸ Ἅγιον Πνεῦμα τῆς υἰοθεσίας καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, ἢ τις «ἐκκέχυται ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν», διὰ τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος, δὲν ἁλλοιοῦται θείῳ ἔρωτι ἀπὸ τὰς κατωτέρω ἐρωτικὰς ἐμπειρίας ἐνὸς Ἁγίου;

«Τόσον περισσότερο πληγνόμενα ἀπὸ τὴν ἀγάπην Ἐκεῖνου, ὅσον δὲν τὸν βλέπω καὶ λυώνει ὁ νοῦς μου. Φλέγομαι εἰς τὸν

νοῦν καὶ τὴν καρδίαν μου καὶ περιπατῶ στενάζων καὶ κατακαίομαι ζητῶν ἐδῶ κι' ἐκεῖ τὸν ἔραστήν τῆς ψυχῆς μου καὶ πούθενά δὲν τὸν εὐρίσκω.

Ὅταν δὲ ἀρχίσω νὰ κλαίω, ὡς ἀπηλιπσμένος, τότε μοῦ φανερώνεται καὶ μὲ βλέπει αὐτὸς πού βλέπει τὰ πάντα. Ἐγὼ δὲ θαυμάζω καὶ καταπλήττομαι ἀπὸ τὴν ὠραιότητα τοῦ κάλλους Του καὶ πῶς ἀνοίξε τοὺς οὐρανοὺς καὶ ἔσκυψε σ' ἐμένα ὁ κτίστης καὶ μοῦ ἀπεκάλυψε τὴν ἀνεκφραστον καὶ ὑπερφυσικὴν δοξαν του. Καὶ σκεπτόμενος, πῶς τάχα ἡμπορεῖ κανεὶς νὰ φθάσῃ πλησιέστερα εἰς Ἐκεῖνον; Ἡ πῶς νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὸ ἄπειρον ὕψος του; Αὐτὸς ἐξαίφνης εὐρίσκεται μέσα μου καὶ ἀπαστράπτει εἰς τὴν ταλαίπωρον καρδίαν μου. Ἀπ' ὅλα τὰ μέρη μὲ περιλάμπει μὲ τὴν ἀθάνατον ἀστραπὴν του καὶ μὲ τὰς ἀκτῖνας του καταφωτίζει ὅλα μου τὰ μέλη καὶ ὀλόκληρος μὲ ἀγκαλιάζει ὀλόκληρον καὶ μὲ καταφιλεῖ καὶ μοῦ παραδίδεται ὅλος εἰς ἐμένα τὸν ἀνάξιον.

Καὶ ἐγὼ γοιμίζω ἀπὸ τὴν ἀγάπην καὶ τὸ κάλλος του καὶ χορταίνω ἀπὸ ἡδονὴν καὶ θεῖον γλυκασμόν. Εἰσέρχομαι εἰς τὸ φῶς του καὶ μετέχω τῆς δοξης του. Καὶ τότε λάμπει τὸ πρόσωπόν μου, ὅπως καὶ τοῦ Ἁγαπημένου μου καὶ ὅλα μου τὰ μέλη γίνονται φωτοφόρα. Γίνομαι ὠραιότερος ἀπ' ὅλους τοὺς ὠραίους, πλουσιώτερος ἀπ' ὅλους τοὺς πλουσίους, δυνατώτερος ἀπ' ὅλους τοὺς δυνατοὺς, μεγαλειότερος ἀπὸ τοὺς βασιλεῖς, πολυτιμώτερος ἀπ' ὅλην τὴν ὀρατὴν κτίαιν κι' ἀπ' ὅσα ὑπάρχουν εἰς τὸν οὐρανόν, διότι ἔχω μαζὴ μου τὸν Κτίστην ὅλης τῆς δημιουργίας».

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν εἶδα τοὺς Μοναχοὺς μέσα στὸ φέγγος τοῦ χαροποιοῦ πένθους...

Ἐρημίτης Χ.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΟΙΟΜΕΝΩΝ ΕΣ ΕΡΓΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΣΘΑΙ

ΤΟΥ ΑΓ. ΜΑΡΚΟΥ ΤΟΥ ΑΣΚΗΤΟΥ

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΙΣ τοῦ νοῦ με γνωσιολογικά ζητήματα ὠφελεῖ τὸν ἄνθρωπο κατὰ τὸν καιρὸν ποῦ ἡ ψυχὴ τελεῖ ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν πειρασμῶν ἢ ἀκηδίας. Ὅταν ὅμως ἡ ψυχὴ προσεύχεται, οἱ γνωσιολογικοὶ λογισμοὶ βλάπτουν, ὡς

κατωτέρα κινήσις τῆς ψυχῆς ἐν σχέσει πρὸς τὴν προσευχήν.

ροστ'. Ἐὰν ἔχῃς διδακτικὸν ἀξίωμα ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ οἱ ὑπὸ σοῦ διδασκόμενοι ἀνθίστανται εἰς τὰ διδασκόμενα, νὰ θλίβῃσαι κατὰ διάνοιαν, ὄχι ὅμως καὶ νὰ ταράττῃσαι φανερά. Διότι θλιβόμενος δὲν θὰ συγκατακριθῆς μετὸς παρακούοντας. Ἐὰν ὅμως ταράττῃσαι θὰ ὑποστῆς τὴν ἰδίαν με αὐτοὺς τιμωρίαν.

ροζ'. Ὅταν διδάσῃς, μὴ ἀποκριθῆς ὅτι ὠφελεῖ τοὺς παρόντας. Καὶ ἐκεῖνα μὲν, ποῦ δὲν προσκοροῦν εἰς τὰ πάθη των, νὰ ἀναλύῃς με σαφήνειαν. Ἐκεῖνα δέ, ποῦ τοὺς θίγουν ἀμέσως, νὰ ἀναπτύσῃς κατὰ τρόπον ἀλληγορικὸν καὶ αἰνιγματώδη.

ροη. Μὴ ὑποδείξῃς κανένα σφάλμα κατὰ πρόσωπον, ἐκεῖνου ποῦ δὲν εἶναι ὑποτακτικὸς σου. Διότι αὐτὸ δὲν ἀποτελεῖ συμβουλὴν, ἀλλὰ προϋποθέτει ἐξουσιαστικὸν δικαίωμα.

ροθ'. Οἱ ἔλεγχοι, ποῦ διατυπῶνται ἀορίστως καὶ πληθυντικῶς, ἀποβαίνουν εἰς ὄλους ὠφέλιμοι, διότι ἐκάστου ἀκούοντος ἡ συνειδησις ἐννοεῖ τὰς ἁμαρτίας του, χωρὶς νὰ ἐξεγείρῃται κατὰ τοῦ ἐλέγχοντος.

ροδ'. Ὅστις ὁμλεῖ ὀρθῶς, ὀφείλει νὰ σκέπτεται, ὅτι δὲν ἀνήκει εἰς αὐτὸν ἡ τιμὴ, ἀλλ' εἰς τὸν Θεόν. ἀπὸ τὸν ὅποιον ἀντεῖ τοὺς λόγους. Διότι ἡ ἀλήθεια, δὲν εἶναι τοῦ λαλοῦντος, ἀλλὰ τοῦ ἐνεργοῦντος εἰς τὴν καρδίαν Θεοῦ.

ροε'. Μὴ φιλονεικῆς με ἐκείνους ποῦ ἀνθίστανται εἰς τοὺς ἀληθεῖς λόγους σου, ἐὰν αὐτοὶ δὲν διατελοῦν εἰς τὴν ὑποταγὴν σου, διὰ

νὰ μὴ προκαλέσῃς τὸ μῖσος των, ὡς λέγει ἡ Γραφή. (Παροιμ. θ', 8).

ροβ'. Ὁ Γέροντας, ποῦ ἀφήνει τὸν ὑποτακτικὸν του νὰ ἀντιλέγῃ σὲ θέματα πνευματικὰ καὶ δὲν τὸν νοουθετεῖ καταλλήλως, τὸν βοηθεῖ νὰ πλανᾶται ἐπὶ ἐκεῖνου τοῦ συγκεκριμένου ζητήματος καὶ οὕτω τὸν καθιστᾷ ἀρνητὴν τῶν ὑποσχέσεων τῆς ὑποταγῆς.

ρογ'. Ὅστις με φόβον Θεοῦ νοουθετεῖ ἢ καταλλήλως τιμωρεῖ τὸν ἁμαρτάνοντα, αὐτὸς καλλιεργεῖ εἰς τὴν ψυχὴν του τὴν ἀρετὴν ἐκείνην, ποῦ εἶναι ἀντίθετος πρὸς τὴν ἐλεγχόμενῃ ἁμαρτίαν. Ὅστις δὲ μνησικακεῖ καὶ κακοπροαίρετως ὀνειδίζει τὸν ἁμαρτάνοντα, αὐτὸς θὰ πέσῃ εἰς τὸ ἴδιον πάθος, συμφώνως με τὸν λειτουργοῦντα ἀλαθῆτως πνευματικὸν νόμον.

ροδ'. Ἐκεῖνος ποῦ ἔμαθε καλῶς τὸν πνευματικὸν νόμον, φοβεῖται τὸν νομοθέτην. Καὶ φοβούμενος τὸν νομοθέτην, ἀποφεύγει κάθε κακόν.

ροε'. Μὴ γίνῃσαι δίγλωσσος, ἀλλὰ μὲν λέγων διὰ τοῦ λόγου καὶ ἄλλα κρύπτων εἰς τὴν συνειδησίῃ σου. Αὐτὸν τὸν τύπον ἡ Γραφή θεωρεῖ κατηραμένον. (Σοφ. Σειρ. κη, 13).

ροστ'. Συμβάίνει νὰ μωπῆται ὑπὸ τῶν ἀφρόνων, ἐκείνους ποῦ λέγει τὴν ἀλήθειαν, κατὰ τὸν Ἀπόστολον. (Γαλ. δ', 16). Ἐπίσης δὲ συμβαίνει νὰ ἀγαπάται ὑπὸ τῶν ἀφρόνων ἐκείνους, ποῦ ἀπὸ σκοποῦ ἀποκρύπτει τὴν ἀλήθειαν. Ἀλλὰ τὸσον ἡ πρώτῃ περιπτώσις, ὅσον καὶ ἡ δευτέρα, δὲν διακοῦν πολὺ, διότι ὁ Κύριος ἐν καιρῷ ἀποκαθιστᾷ τὰ πράγματα, ἕκαστος λαμβάνει τὸν πρέποντα μισθὸν καὶ ἡ ἀλήθεια ἀποκαλύπτεται.

ροζ'. Ἐκεῖνος ποῦ θέλει νὰ λυτρωθῇ ἀπὸ τὰς μελλούσας θλίψεις, ὀφείλει νὰ ὑπομένῃ εὐχαρίστως τὰ θλιβερά τῆς παρουσίης ζωῆς. Οὕτω, λοιπόν, ἀνταλλάσσων κανεῖς, κατὰ διάθεσιν ἐσωτερικὴν, τὰ παρόντα διὰ τῶν μελλόντων, μὲ μικρὰς στενοχωρίας, θὰ ἀποφύγῃ μεγάλας τιμωρίας.

ροη'. Πρόσεξε νὰ διασφαλισθῆς τόσον ἀπὸ

λόγους καυχίσεως, ὅσον και ἀπό λογισμοὺς οἰήσεως ἐξ ἀφορμῆς τῶν χαρισμάτων και τῶν καλῶν ἔργων σου, διὰ να μὴ σὲ ἀφήσῃ ὁ Θεὸς και πρῶξις τὰ ἐντελῶς ἀντίθετα. Διότι τὰ καλὰ ἔργα δὲν τελοῦνται μόνον ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ και ἐκ τῆς βοηθείας τοῦ βλέποντος τὰ πάντα Θεοῦ.

ρπθ'. Ὁ βλέπων τὰ πάντα Θεὸς, ὅπως καταφέρει δικαίως πειρασμοὺς διὰ τὰ κακὰ ἔργα μας, οὕτως ἐνεργεῖ και ἐπὶ τῶν λογισμῶν και τῶν ἐκουσίων κακῶν νοημάτων.

ρλ'. Οἱ μὲν ἀκούσιοι ἁμαρτωλοὶ λογισμοὶ ἀναφύονται ἀπὸ τὴν ψυχὴν ἐξ ἀφορμῆς προηγούμενων ἁμαρτιῶν. Οἱ δὲ ἐκούσιοι γεννῶνται ἀπὸ τὸ αὐτεξούσιον θέλημα. Ὡς ἐκ τούτου, οἱ ἀκούσιοι ἐκ τῶν ἐκουσίων ἔχουν τὴν προέλευσιν.

ρλα'. Εἰς μὲν τοὺς ἁμαρτωλοὺς λογισμοὺς, ποὺ ἔρχονται ἀθελήτως, ἀκολουθεῖ λύπη, διὰ τοῦτο, και μὴ εὐρίσκοντες εὐνοϊκὸν κλίμα, ταχέως ἐξαφανίζονται. Εἰς δὲ τοὺς θεληματικῶς ἐρχομένους λογισμοὺς, ἔπεται χαρὰ, ἐπειδὴ τὸ ἔδαφος εἶναι ἁμαρτωλόν. Διὰ τὸν λόγον δὲ αὐτόν, οἱ λογισμοὶ αὐτοί, δυσκόλως ἐκδιώκονται.

ρλβ'. Ὁ μὲν φιλήδονος λυπεῖται εἰς τὰς κατηγορίας και τὰς κακοπαθείας. Ὁ δὲ φιλόθεος ἄνθρωπος λυπεῖται, ὅταν τὸν ἐπαινοῦν και ὅταν τοῦ προσφέρουν περισσότερα ἀπ' ὅτι ἔχει ἀνάγκη.

ρλγ'. Ὅστις δὲν γνωρίζει τὴν δικαίαν κρίσιν τοῦ Θεοῦ, βαδίζει εἰς ἀτραπὸν μεταξὺ δύο κρημνῶν και ἀνατρέπεται εὐκόλως ἀπὸ ὄλους τοὺς ἀνέμους. Ἐπαινούμενος, ἐπαίρεται θρασείως και κατηγοροῦμενος πικραίνεται. Ὅταν εὐωχῆται, ἀκολασταίνει. Καὶ ὅταν ἐννοῇ ἕνα ὑψηλὸν λόγον, ἐπιδεικνύεται' και ὅταν δὲν τὸν ἐννοῇ, ὑποκρίνεται. Ὅταν πλουτῇ, ἀλαζονεύεται' και ὅταν πένεται ὑποκρίνεται. Χορταζόμενος, θρασύνεται και νηστεύων, κενοδοξεῖ. Μὲ τοὺς ἐλέγχοντας αὐτὸν φιλονεικεῖ και ἐκείνους ποὺ τὸν συγχωροῦν τοὺς βλέπει ὡς ἀνοήτους.

ρλδ'. Ἐάν, λοιπόν, δὲν ἀποκτήσῃ κανεὶς γνώσιν ἀληθινήν και φόβον Θεοῦ, διὰ τῆς χάριτος τοῦ Χριστοῦ, αὐτὸς ὄχι μόνον τραυματίζεται δεινῶς ἀπὸ τὰ πάθη, ἀλλὰ και ὑποφέρει ἀπὸ τοὺς πειρασμοὺς χωρὶς νὰ ὠφεληθῆται.

ρλε'. Ὅταν θέλῃς νὰ λύσῃς ἕνα περίπλοκον ζήτημα ἐρεῦνήσῃς και ἐξέτασῃς, τί ἀρῆσει εἰς τὸν Θεόν, ὡς πρὸς τὸ ζήτημα αὐτὸ και θὰ εὕρῃς τὴν λύσιν τοῦ ὠφελιμοτάτην.

ρλστ'. Εἰς ἐκεῖνα τὰ πράγματα, ποὺ ὁ Θεὸς εὐδοκεῖ, εἰς αὐτὰ ὑψηρετεὶ ὀλόκληρος ἡ κτίσις. Εἰς ἐκεῖνα δὲ τὰ πράγματα, ποὺ ὁ Θεὸς ἀποστρέφεται, ὀλόκληρος ἡ κτίσις ἐξεγείρεται κατ' αὐτῶν.

ρλζ'. Ὅστις ἀνθίσταται εἰς τοὺς πειρασμοὺς, ἀδικιᾶται εἰς τὰς διαταγὰς τοῦ Θεοῦ, ἐν ἀγνοία του. Ὅστις δὲ, ὑποδέχεται τοὺς πει-

ρασμοὺς, ἀπὸ ἀληθῆ γνώσιν, αὐτὸς «ὑπομένει τὸν Κύριον», κατὰ τὴν Γραφήν. (Ψαλμ. 25, 14).

ρλη'. Ὅταν ἔλθῃ πειρασμός, μὴ ἐξετάξῃς διὰ ποῖον λόγον ἢ διὰ ποῖου ἀνθρώπου ἦλθεν, ἀλλὰ ἀγωνίσου νὰ τὸν ὑπομείνῃς χωρὶς λύτην και χωρὶς μνησικακίαν, ἀλλὰ μὲ εὐγνώμονα διάθεσιν.

ρλθ'. Ὅ,τι κακὸν ἔρχεται ἐξωθεν ὡς πειρασμός, εἶναι κακὸν ἄσχετον πρὸς ἡμᾶς, διὰ τοῦτο και δὲν προσθέτει καμίαν ἁμαρτίαν, ἐάν, θεβαίως, δὲν ἀντιμετωπιώσωμεν ὄχι μὲ λαθασμένους λογισμοὺς.

σ'. Ἐάν δὲν εἶναι εὐκόλον νὰ εὕρῃ κανεὶς ἀγίους ἀνθρώπους, ποὺ εὐηρέστησαν τὸν Θεόν, χωρὶς νὰ ὑποστοῦν διαφόρους πειρασμοὺς, πρέπει νὰ εὐγνώμωνῶμεν τὸν Θεόν διὰ κάθε πειρασμὸν ποὺ παραχωρεῖ.

σα'. Ἐάν ὁ Πέτρος δὲν ἀπετύγχανεν, εἰς τὴν δι' ὅλης τῆς νυκτὸς ἀλείαν του, δὲν θὰ ἐπετύγχανε τὴν ἐπομένην ἡμέραν. (Λουκ. ε', 5). Καὶ ἐάν ὁ Παῦλος δὲν ἐτυφλώνατο αἰσθητῶς, δὲν θὰ ἀνέβλεπε νοητῶς (Πραξ. θ', 8). Καὶ ἐάν ὁ Στέφανος δὲν ἐσυκοφαντεῖτο ὡς βλάσφημος, δὲν θὰ ἔβλεπε τὸν Θεόν ἀπὸ τοὺς ἀνοιχθέντας οὐρανοὺς (Πραξ. 5', 13).

σβ'. Ὅπως ἡ πνευματικὴ ἐργασία, ποὺ γίνεται κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὀνομάζεται ἀρετὴ, οὕτω και ἡ ἀπροσδόκητος θλίψις ὀνομάζεται πειρασμός.

σγ'. Ὁ Θεὸς ἐπέραζε τὸν Ἀβραάμ, (Γεν. κβ', 1) δηλαδὴ τὸν ἔθλιβε διὰ τὸ συμφέρον του, ὄχι θεβαίως, διὰ νὰ μάθῃ ὁ Θεὸς ποῖος ἦτο, διότι ὁ Θεὸς, ποὺ γνωρίζει τὰ πάντα πρὸ τῆς γενέσεώς των, ἐγνώριζε και τοῦ Ἀβραάμ τὴν πίστιν. Ἦθελεν ὅμως νὰ τοῦ δώσῃ ἀφορμὰς νὰ φανερωθῇ ἡ τελεία πρὸς αὐτὸν πίστις του.

σδ'. Κάθε θλίψις ἐλέγχει τὴν προαίρεσιν τοῦ ἀνθρώπου, ποὺ θὰ ἀποκλίνῃ πρὸς τὰ δεξιὰ ἢ τὰ ἀριστερά; Διὰ τοῦτο και κάθε συμβαινούσα θλίψις ὀνομάζεται πειρασμός, ἐπειδὴ ἀποκαλύπτει εἰς τὸν πειραζόμενον τὰ ἀνεκδήλωτα πάθη του.

ΕΚΑΤΟΝΤΑΣ ΠΡΩΤΗ ΠΕΡΙ ΑΓΑΠΗΣ

ΤΟΥ ΔΓ. ΜΑΣΙΜΟΥ ΤΟΥ ΟΜΟΛΟΓΗΤΟΥ

Ω

ΣΤΙΣ αγαπᾶ τὸν Θεόν, ζῆ ἐπὶ τῆς γῆς βίον ἀγγελικόν. Νηστεύει, ἀγρυπνεῖ, ψάλλει καὶ προσεύχεται καὶ διαλογίζεται ἀγαθὰ πάντοτε διὰ κάθε ἀνθρώπων.

μγ'. Ἐὰν κανεῖς πρέπει ν' ἀγωνίζεται διὰ νὰ ἐπιτύχη ἓνα πράγμα, ποῦ

ἐπιθυμεῖ καὶ ἂν τὸ θεῖον εἶναι τὸ ἀγαθότερον καὶ ἐπιθυμητότερον ἀσυγκρίτως ἐξ ὅλων τῶν ἀγαθῶν καὶ ἐπιθυμητῶν· τότε πόσην προσπάθειαν ὀφείλομεν νὰ καταβάλωμεν, προκειμένου νὰ ἐπιτύχωμεν τοῦ φύσει ἀγαθοῦ καὶ ἐπιθυμητοῦ, ποῦ εἶναι αὐτὸς ὁ Θεός;

μδ'. Μὴ μολύνῃς τὴν σάρκα σου μὲ αἰσχρὰς πράξεις καὶ μὴ μιάνης τὴν ψυχὴν σου μὲ πονηροὺς λογισμοὺς καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ θὰ ἔλθῃ εἰς τὴν καρδίαν σου, καμίζουσα τὴν ἀγάπην.

με'. Θλίβε τὴν σάρκα σου μὲ τὴν νηστείαν καὶ τὴν ἀγρυπνίαν καὶ παράμενε ἀόκνως εἰς τὴν ψαλμωδίαν καὶ τὴν προσευχὴν καὶ ὁ ἀγιασμὸς τῆς σφροσύνης θὰ ἐπέλθῃ εἰς τὴν καρδίαν σου, φέρων τὴν ἀγάπην.

μς'. Ὅστις ἤξιώθῃ τῆς θείας γνώσεως καὶ ἔσχε τὸν φωτισμὸν τῆς διὰ τῆς ἀγάπης, δὲν θὰ ἐνοχληθῇ ποτὲ ἀπὸ τὸν δαίμονα τῆς κενοδοξίας. Ὁ δὲ μὴ ἀξιωθείς ἀκόμη τῆς θείας γνώσεως, εὐκόλως σურταί ὑπ' αὐτῆς. Ἐὰν ὅμως αὐτὸς, εἰς ὅλα ὅσα πράττει ἀποβλέπει εἰς μόνην τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ καὶ χάριν τοῦ Θεοῦ μόνον δρᾶ βοηθούσης τῆς χάριτος, χωρὶς δυσκολίαν θὰ λυτρωθῇ ἀπὸ τὴν κενοδοξίαν.

μζ'. Ὅστις δὲν ἀπέκτησε τὴν ἐνεργουμένην διὰ τῆς ἀγάπης θείαν γνώσιν, ὑπερφρονεῖ δι' ὅσα πράττει κατὰ Θεόν. Ἄλλ' ἐκείνους ποῦ ἤξιώθῃ αὐτῆς τῆς γνώσεως λέγει μετὰ συντριβῆς τὰ λόγια τοῦ πατριάρχου Ἀβραάμ, ὅταν ἀπεκαλύφθῃ εἰς αὐτὸν ὁ Θεός· «ἐγὼ εἰμι γῆ καὶ σποδός». (Γεν. ιη', 27).

μη'. Ὁ φοβούμενος τὸν Θεόν, ἔχει ἠνωμένην ἐπὶ τὴν ψυχὴν τοῦ πάντοτε τὴν ταπεινοφροσύνην. Καὶ ἀπὸ τούτων ἁγίους λογισμοὺς, ποῦ ἀναβλύζου ἀπὸ αὐτῆν, προάγεται εἰς τὴν θείαν ἀγάπην καὶ τὴν δέανον εὐγνωμοσύνην. Διότι ἐνθυμεῖται

τὴν προηγουμένην ἐν τῷ κόσμῳ διαγωγὴν του καὶ τὰ ποικίλα παραπτώματά του καὶ τοὺς ἐκ νεότητος πειρασμούς του, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ Κύριος τὸν ἐλύτρωσε. Καὶ πῶς, τέλος, τὸν μετέστησεν ἀπὸ τὴν ἐμπαθεῖ ζωὴν τοῦ κόσμου εἰς τὸν ἐν Θεῷ Μοναχικὸν βίον. Καὶ ἀπὸ τὰς ἐνθυμήσεις αὐτὰς, ἔρχεται θεῖος φόβος εἰς τὴν ψυχὴν, ἀκολουθεῖ ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν εὐεργέτην καὶ κυβερνήτην τῆς ζωῆς μας, τὸν ὁποῖον ἀδιαλείπτως εὐχαριστεῖ μὲ πολλὴν ταπεινοφροσύνην.

μθ'. Μὴ ρυπώσης τὸν νοῦν σου ἀνεχόμενος τοὺς λογισμοὺς τῶν ἀκαθάρτων ἐπιθυμιῶν καὶ τοῦ θυμοῦ κατὰ τῶν ἀδελφῶν σου, διὰ νὰ μὴ χάσης τὴν καθαρὰν προσευχὴν καὶ οὕτω συλληφθῆς ἀπὸ τὸν δαίμονα τῆς ἀκηδίας.

ν'. Τότε ὁ νοῦς χάνει τὴν αἴσθησιν τῆς οἰκειότητος μὲ τὸν Θεόν, ὅταν δέχεται ἀκαθάρτους καὶ πονηροὺς λογισμούς.

να'. Ὁ μὲν ἄφρων Μοναχός, ποῦ ἐνεργεῖται ἀπὸ τὰ πάθη, ὅταν μὲν ταράσσεται ἀπὸ τὴν κίνησιν τοῦ θυμοῦ, τότε παραλόγως σπεύδει νὰ χωρισθῇ ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς. Ὅταν δὲ πάλιν θερμαίνεται ὑπὸ ἐμπαθοῦς ἐπιθυμίας, τότε μεταμελούμενος σπεύδει νὰ συναντήσῃ πάλιν τοὺς ἀδελφούς. Ὁ δὲ φρόνιμος πράττει τὸ ἀντίθετον καὶ εἰς τὰς δύο περιπτώσεις. Εἰς μὲν τὴν περίπτωση τοῦ θυμοῦ, ἐξουδετερώνει τὰς αἰτίαι τῆς ταραχῆς καὶ οὕτως ἑλευθερώνεται ἀπὸ τὴν λύπην πρὸς τοὺς ἀδελφούς. Ὡς πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν, χαλινωγέει τὸν ἑαυτόν του ἀπὸ τὴν παράλογον ὀρμὴν τῆς συναναστροφῆς ἐξ ἐμπαθείας.

νβ'. Μοναχῆ, κατὰ τὸν καιρὸν τῶν πειρασμῶν μὴ ἐγκαταλείψῃς τὸ Μοναστήριόν σου, ἀλλὰ ὑπάμενε μὲ γενναιότητα τὰ κύματα τῶν λογισμῶν καὶ ἰδίως τῆς λύπης καὶ τῆς ἀκηδίας. Ἔτσι δοκιμαζόμενος, κατ' οἰκονομίαν, ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, διὰ τῶν θλίψεων, θὰ ἀποκτήσης σταθερὰν ἐλπίδα πρὸς τὸν Θεόν. Ἐὰν ὅμως ἀφήνης τὸ Μοναστήριόν σου τότε ἀποδεικνύσαι ὅτι εἶσαι ἀδόκιμος, ἄστατος καὶ χωρὶς ἀνδρείαν.

νγ'. Ἐὰν θέλῃς νὰ μὴ ἐκπέσης ἀπὸ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, πρόσεξε νὰ μὴ ἀφήσῃς τὸν ἀδελφόν σου νὰ κοιμηθῇ λυπημένος κατὰ σοῦ, ἀλλ' οὔτε καὶ σὺ νὰ κοιμηθῆς λυπημένος κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ σου. Κάμε διαλλαγὴν μὲ τὸν ἀδελφόν σου καὶ ὕστερα πρόσθετε νὰ προσφέρῃς εἰς τὸν Χριστὸν, μὲ καθαρὰν συνείδησιν, τὸ δῶρον τῆς ἀγάπης, διὰ προσευχῆς ἐκτενοῦς (Ματθ. ε', 23).

νδ'. Ἐὰν ἐκεῖνος ποῦ ἔχει ὅλα τὰ χαρίσματα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, στερεῖται ὅμως τῆς ἀγάπης, εἰς τίποτε δὲν ὠφελεῖται, ὅπως λέγει ὁ θεὸς Ἀπόστολος (Α΄ Κορ. ιγ' 3), πόσην προσπάθειαν πρέπει νὰ καταβάλλωμεν, διὰ ν' ἀποκτησωμεν τὴν ἀγάπην;

νε'. Ἐὰν ἡ ἀγάπη δὲν ἐνεργεῖ κατὰ τὸν πλησίον (Ρωμ. ιγ', 10), τότε ἐκεῖνος ποῦ φθονεῖ τὸν ἀδελφόν καὶ λυπεῖται διὰ τὴν πρόοδόν του, ἢ μὲ συκοφαντίας σπιλώνει τὴν ὑπόληψίν του ἢ τὸν ἐπιβουλεύεται μὲ κάποιαν κακοήθη κατηγορίαν, πῶς δὲν ἀλλοτριώνει τὸν ἑαυτὸν τοῦ ἀπὸ τὴν ἀγάπην καὶ δὲν τὸν καθιστᾷ ἔνοχο τῆς αἰώνιου Κρίσεως;

νε'. Ἐὰν ἡ ἀγάπη εἶναι τὸ πλήρωμα τοῦ νόμου (Ρωμ. ιγ', 10) ἐκεῖνος ποῦ μνησικακεῖ διὰ τὸν ἀδελφόν, ποῦ ἐπινοεῖ δόλους κατ' αὐτόν, ποῦ εὐχεται τὴν ζημίαν του καὶ χαίρει εἰς τὰς πτώσεις του πῶς δὲν εἶναι παράνομος καὶ ἄξιος τῆς αἰώνιου κολάσεως;

νη'. Ἐὰν ἐκεῖνος ποῦ καταλαλεῖ καὶ κατακρίνει τὸν ἀδελφόν του, καταλαλεῖ καὶ κατακρίνει τὸν νόμον (Ἰακ. δ', 11), ὁ δὲ νόμος τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ ἀγάπη, πῶς ὁ κατάλογος δὲν ἐκπίπτει ἐκ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ; Καὶ πῶς ὁ ἴδιος δὲν γίνεται αἰτία τῆς αἰώνιου κολάσεως;

νη'. Μὴ προσφέρεσαι νὰ ἀκούης τοὺς λόγους τοῦ καταλάλου οὔτε νὰ ὀμιλῇς πρὸς ἐκεῖνον ποῦ ἐξ ἐμπειρίας κατηγορεῖ τοὺς πάντας. Οὔτε νὰ ὀμιλῇς οὔτε νὰ ἀκούης μὲ πάθος κατὰ τοῦ πλησίον, διὰ νὰ μὴ ἐκπέσῃς ἀπὸ τὴν θεῖαν ἀγάπην καὶ οὕτως ἀλλοτριωθῇς ἀπὸ τὴν αἰώνιον ζωὴν.

νθ'. Μὴ ἔδεξαι τὰς κατὰ τὸ πνευματικὸν πατρὸς σου λοιδορίας καὶ μὴ καθιστᾷς πλέον πρόθυμον τὸν τοιοῦτον εἰς τὸ νὰ ὑβρίζῃ τὸν πατέρα σου, διὰ νὰ μὴ ὀργισθῇ ὁ Κύριος εἰς τὰ ἔργα σου καὶ σὲ ἐξολοθρεύσῃ ἐκ γῆς ζώντων (Δευτ. στ', 15).

ξ'. Νὰ ἀνακόπηται ἐκεῖνον ποῦ καταλαλεῖ τοὺς ἀδελφούς σου, διὰ νὰ μὴ ἀμαρτάνῃς διπλᾶ. Πρῶτος διότι συνειθίζεις εἰς τὸ ὀλέθριον πάθος νὰ ἀκούης κατηγορίας καὶ δεύτερον, διότι δὲν τὸν σταματᾷς ὅπως ὀφείλεις, ἀπὸ τὰς φλυαρίας κατὰ τὸν πλησίον.

ξα'. Εἶπεν ὁ Κύριος: «Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ἀγαπάτε τοὺς ἐχθρούς ὑμῶν, καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς, προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς» (Ματθ. ε', 44). Διὰ ποῖον λόγον διατάσσει αὐτά; Διὰ νὰ σὲ ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὰ πάθη τοῦ μίσους, τῆς λύπης, τῆς ὀργῆς καὶ τῆς μνησικακίας καὶ διὰ νὰ σὲ ἀξιώσῃ μὲ τὸ μέγιστον ἀπόκτημα τῆς τελείας ἀγάπης. Τὴν ἀγάπην αὐτὴν εἶναι ἀδύνατον νὰ ἔχῃ κανεὶς, ἐὰν δὲν ἀγαπᾷ ἐξ ἴσου ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, ὅπως ὁ Θεὸς ἀγαπᾷ ἐξ ἴσου ὅλους καὶ θέλει πάντες νὰ σωθῶν καὶ νὰ ἔλθουν εἰς ἐπίγωσιν ἀληθείας (Α΄ Τιμ. β', 4).

ξβ'. Εἶπεν πάλιν ὁ Κύριος: «Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ, ἀλλ' ὅστις σε ραπίσει ἐπὶ τὴν δεξιὰν σιγῶνός, στρέψον αὐτὸν καὶ τὴν ἄλλην· καὶ τῷ θέλοντί σοι κρῖσθαι καὶ τὸν χιτῶνα σου λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον· καὶ τῷ ἀγγαρεύοντί σε μίλιον ἓν, ὑπάγε μετ' αὐτοῦ δύο» (Ματθ. ε', 39).

Ὡς εἶπεν αὐτὰ; Διὰ νὰ σὲ διαφυλάξῃ, ὁ Κύριος, εἰς κατάστασιν ὀργησίας, ἀταραξίας καὶ

ἀλπτον, ἀλλὰ καὶ τὸν ἀδικοῦντα σε νὰ διδάξῃ, διὰ τῆς ἀνεξικακίας σου, τὸ ὄρθον καὶ τελικῶς, ὡς Πατὴρ ἀγαθός, νὰ δηγήσῃ ἀμφοτέρους εἰς τὴν ἐνόητα τῆς ἀγάπης.

ξγ'. Ὅσας ἀμαρτίας ἐκάμαμεν κατὰ τὸ παρελθόν, αὐτῶν τῶν ἀμαρτιῶν περιφερόμεν τὰς ἐμπειρίας φαντασίας. Ἐκεῖνος λοιπὸν ποῦ νικᾷ τὰς ἐμπειρίας φαντασίας, ἐπόμενον εἶναι νὰ ἀπορρίπτῃ καὶ τὰς ἀμαρτίας ἐκείνας ποῦ ἐξεικονίζονται εἰς τὸν νοῦν διὰ τῆς φαντασίας. Καὶ τούτο, ἐπειδὴ ὁ πόλεμος, πρὸς τὰς ἐμπειρίας μνημάς εἶναι τόσοσιν δυσχερέστερος, ἐν σχέσει πρὸς τὸν πόλεμον κατ' αὐτῶν τῶν πραγμάτων, ὅσον εἶναι εὐκολώτερον νὰ ἀμαρτάνῃ κανεὶς διὰ τῆς φαντασίας παρὰ διὰ τῆς πράξεως.

ξδ'. Ὅλα τὰ πάθη διακρίνονται εἰς σωματικὰ καὶ ψυχικά. Τὰ μὲν σωματικὰ ἔχουν τὰς αἰτίας των εἰς τὴν σάρκα. Τὰ δὲ ψυχικά γεννῶνται ἀπὸ τὰ ἔξω τῆς σαρκὸς πράγματα. Καὶ τὰ μὲν σωματικὰ θεραπεύει ἡ ἐγκρατεία εἰς πάντα, τὰ δὲ ψυχικά περικόπται ἡ πρὸς πάντας ἀγάπη.

ξε'. Τὰ ἀνωτέρω πάθη, ἅλλα μὲν ἀνήκουν εἰς τὸ θυμικὸν μέρος τῆς ψυχῆς, ἅλλα δὲ εἰς τὸ ἐπιθυμητικόν. Ἀμφοτέρω δὲ κινούνται διὰ τῶν αἰσθησεων, ὅταν ἡ ψυχὴ εὐρίσκειται ἔξω ἀπὸ τοὺς ὄρους τῆς ἐγκρατείας καὶ τῆς ἀγάπης.

ξς'. Τὰ πάθη τοῦ θυμικοῦ μέρους τῆς ψυχῆς εἶναι περισσότερον δυσκαταγώνιστα ἀπὸ τὰ πάθη τοῦ ἐπιθυμητικοῦ. Διὰ τοῦτο καὶ ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἐδόθη ἡ ἐντολὴ τῆς ἀγάπης, ὡσάν ἰσχυρότατον θεραπευτικὸν μέσον.

ξζ'. Ὅλα τὰ ἄλλα πάθη ἐνεργοῦν μόνον ἢ εἰς τὸ θυμικὸν ἢ τὸ ἐπιθυμητικὸν ἢ τὸ λογιστικὸν μέρος τῆς ψυχῆς, ὅπως εἶναι ἡ λήθη καὶ ἡ ἄνοιαν. Το δὲ πάθος τῆς ἀκηδίας, ἐξαπλούμενον ἐφ' ὅλων τῶν ψυχικῶν δυνάμεων, κινεῖ σχεδὸν ὅλα τὰ πάθη μαζί. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ ἀκηδία εἶναι τὸ πλέον βαρὺ πάθος. Ὁ Κύριος, λοιπὸν, δώσας τὸ ἀντιφάρμακον τῆς ἀκηδίας, τὴν ὑπομονὴν, λέγει πρεπόντως: «ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν κτήσασθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν» (Λουκ. 21, 19).

ξη'. Μὴ πλήξῃς ποτέ, διὰ τῶν παραλόγων ἐλέγχων σου, τὴν ψυχὴν οἰουδήποτε ἀδελφοῦ, μήπως μὴ δυναμένος νὰ ὑπομείνῃ τὴν θλίψιν, ἐπιστρέψῃ πάλιν εἰς τὸν κόσμον. Διότι δὲν θὰ ἀποφύγῃς τὸν ἔλεγχον τῆς συνειδήσεως, ποῦ εἰς τὸν καιρὸν τῆς προσευχῆς θὰ σοῦ φέρει πάντοτε λύπην καὶ οὕτω θὰ ἀπομακρύνεται ἡ θεῖα οἰκειότης τοῦ νοῦ πρὸς τὸν Θεόν.

ἀπόδοσις λ.μ.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΙΤΙΩΝ ΤΩΝ ΠΕΙΡΑΣΜΩΝ

ΤΟΥ ΑΓ. ΜΑΡΚΟΥ ΤΟΥ ΑΣΚΗΤΟΥ

ΠΟΚΡΙΣΙΣ. Ἄδελφοί, παντός πειρασμοῦ αἰτία εἶναι ὁ λογισμὸς ἐκάστου. Θὰ ἤθελα δὲ νὰ τονίσω, ὅτι καὶ οἱ λόγοι καὶ αἱ πράξεις ἀποτελοῦν τὰς αἰτίας τῶν θλιθερῶν, ἐπειδὴ οὔτε οἱ λόγοι οὔτε αἱ πράξεις

ὑπάρχουν χωρὶς νὰ προηγηθῇ λογισμὸς. Ἐπομένως, πρέπει νὰ ἀναγάγωμεν τὸ πᾶν εἰς τοὺς λογισμοὺς. Τοῦ λογισμοῦ, λοιπόν, προηγουμένου, αἱ πράξεις δημιουργοῦν τὴν προϋπόθεσιν τῆς εἰς ἀλλήλους κοινωνίας. Καὶ ἐξηγοῦμαι.

Δύο εἶναι οἱ τρόποι τῆς ἐσωτερικῆς κοινωνίας μετὰ τῶν ἀνθρώπων. Ὁ ἕνας συνίσταται ἀπὸ ἀγάπην καὶ ὁ ἕτερος ἀπὸ κακίαν. Διὰ δὲ τῆς κοινωνίας αὐτῆς, κατὰ ἕνα τρόπον ἀνεξιχνίαστον, ἀναδεχόμεθα ἀλλήλων τὰς εὐθύνas. Εἰς τὰς ἀναδοχὰς δὲ αὐτὰς ἀκολουθοῦν οἱ ποικίλοι πειρασμοί, καθὼς λέγει ἡ Γραφή: «ὁ ἐγγυώμενος τὸν ἑαυτοῦ φίλον, ἐχθρῶ παραδίδωσι τὴν ἑαυτοῦ χεῖρα». Οὕτω δὲ ἕκαστος, ὄχι μόνον ὑφίσταται ὑπὲρ τοῦ ἑαυτοῦ του τὰ ἐπερχόμενα θλιβερά, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τοῦ πλησίον, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ εἶδος τῆς ἀναδοχῆς.

Ἐρώτησις. Παρακαλοῦμεν, πάτερ, νὰ μάθωμεν τὸν ἕνα τρόπον τῆς ἀναδοχῆς, τὸν συνιστάμενον ἀπὸ τὴν κακίαν.

Ἀπόκρισις. Ἡ ἀπὸ κακίας ἀναδοχὴ εἶναι ἀκούσια. Ἔτσι δὲ συμβαίνει ἀθελήτως νὰ ἀναδέχεται τοὺς πειρασμοὺς τοῦ κλεπτομένου ὁ κλέπτης. Ὅμοίως καὶ ὁ συκοφάντης νὰ ἀναδέχεται τοὺς πειρασμοὺς τοῦ συκοφαντουμένου, ὁ πλεονέκτης ἑκείνου τοῦ ἀδικεῖ, ὁ θλιβὼν τοῦ ἕπ' αὐτοῦ θλιβόμενου. Καὶ διὰ τὸ ἀποφύγω τὰς λεπτομερείas, πᾶς ὁ ἀδικῶν ἀναδέχεται τοὺς

πειρασμοὺς τοῦ ἀδικουμένου. Τὴν ἀλήθειαν δὲ τῶν λεγομένων μαρτυρεῖ ἡ Ἁγία Γραφή διὰ τῶν ἐξῆς. «δίκαιος ἐκ θήρας ἐκδύνει, ἀντ' αὐτοῦ δὲ παραδίδεται ὁ ἀσεβής». Καὶ πάλιν «ὁ δρύσσων θόθρον τῶ πλησίον, ἐμπεσεῖται εἰς αὐτὸν καὶ ὁ κυλιῶν λίθον, ἐφ' ἑαυτὸν κυλίει». Ὡσαύτως καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος λέγει «Εἰ δὲ ἡ ἀδικία ἡμῶν Θεοῦ δικαιοσύνην συνίστησι, τί ἐροῦμεν; μὴ ἄδικος ὁ Θεὸς ὁ ἐπιφέρων τὴν ὀργήν», εἰς ἐκείνους ποῦ δὲν φρονιματίζονται παιδεύόμενοι διὰ τῶν πειρασμῶν, ἀλλ' ἀντιθέτως ἐξαγριώνονται ἐξ αἰτίας αὐτῶν; μὴ γένοιτο, νὰ εἶναι ὁ Θεὸς ἄδικος. (Ρωμ. γ', 5).

Ἐρώτησις. Δόξα σοι ὁ Θεὸς πιστεύομεν, ὅτι αὐτὰ εἶναι ἀληθινὰ ὅπως τὰ ἐξεθέσατε μὲ πιστικότητα. Παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς ἀναλύσετε καὶ τὴν ἐξ ἀγάπης ἀναδοχὴν.

Ἀπόκρισις. Ἐξ ἀγάπης εἶναι αὐτὴ, τὴν ὁποῖαν ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς μᾶς παρέδωκεν. Πρῶτον ἑθεράπευσε τὰς ἀσθενεῖas τῆς ψυχῆς μας, κατόπιν ἑθεράπευσε «πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν», αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου. Ἀποκατέστησε καθαρὰν τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν. Εἰς ἐκείνους ποῦ πιστεύουν εἰς αὐτὸν παρέσχε λύτρωσιν ἐκ τοῦ θανάτου. Παρέδωκε θεοσέβειαν εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ἐδίδασκεν εὐσέβειαν, ἐκακοπάθησεν ἕως θανάτου ἐξ ἀγάπης καὶ ὑπέδειξεν ὅπως ὑπομένωμεν μέχρι θανάτου τοὺς πειρασμοὺς χάριν τῆς πίστεως. Ἐχάρισεν εἰς ἡμᾶς, τὰ μέλλοντα ἀγαθὰ, «ἃ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδε καὶ οὖς οὐκ ἤκουσε καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη». Δι' ὅλα αὐτὰ ἀναδέχεται τοὺς ἀναλόγους ὑπὲρ ἡμῶν πειρασμούς. Ὁνειδίζεται, μυκτηρίζεται, συκοφαντεῖται, ραπίζεται, δεσμεύεται, παραδίδεται, κολαφίζεται, ποτίζεται χολῆν καὶ ὄξος, καὶ τί νὰ εἶπω περισσότερον;

κατατριπᾶται διὰ τῶν ἡλῶν καὶ σταυροῦται.

Τοιοιουτρόπως κοινωνήσας με ἡμᾶς διὰ σαρκὸς καὶ πνεύματος, ἐδέχθη καὶ τὰ ὑπὲρ ἡμῶν πάθη. Τὸν πνευματικὸν τούτου νόμον τῆς ἀναδοχῆς παρέδωκεν ὁ Κύριος εἰς τοὺς φίλους του Ἀποστόλους, Προφήτας, Πατέρας καὶ Πατριάρχας. Εἰς τοὺς μὲν προεδίδαξε διὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, εἰς τοὺς δὲ ὑπέδειξε, διὰ τοῦ ἀχράντου σώματός Του, αὐτὴν ταύτην τὴν ἀναδοχὴν, τὴν ὁποίαν ἀποκαλύπτων ἔλεγε· «μὴ φοβείσθε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον» (Ἰωαν. ιζ', 33). Καὶ πάλιν, «ἐγὼ ὑπὲρ αὐτῶν ἀγιάζω ἑμαυτὸν, ἵνα καὶ αὐτοὶ ᾧσιν ἡγιασμένοι ἐν ἀληθείᾳ». (Ἰωαν. ιζ', 19). Ὡσαύτως, «μειζίονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει, ἵνα τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῆ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ». (Ἰωαν. ιε', 13).

Ὅθεν καὶ ὁ Ἅγιος Παῦλος, μιμούμενος τὸν Κύριον ἔλεγεν· «νῦν χαίρω ἐν τοῖς παθήμασί μου ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ ἀντανταπληρῶ τὰ ὑστερήματα τῶν θλίψεων τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ σαρκί μου ὑπὲρ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ὃ ἔστιν ἡ Ἐκκλησία». (Κολ. α', 24). Καὶ αὐτὸς ὑπνῆτιστο τὴν ἐξ ἀγάπης ἀναδοχὴν. Θέλεις δὲ νὰ μάθῃς σαφέστατα, πῶς ὄλοι οἱ Ἀπόστολοι ἐγένοντο κοινωνοὶ ἡμῶν δι' ἔννοιας, διὰ λόγου καὶ πράξεως καὶ ἀνεδέχθησαν διὰ τῆς κοινωνίας αὐτῆς τοὺς ἰδικούς μας πειρασμούς;

Καὶ διὰ μὲν τὴν κοινωνίαν, δι' ἔννοιας, οἱ Ἀπόστολοι, ἡρμήνευον εἰς ἡμᾶς τὰς Γραφάς, παρέθετον τὰς προφητείας, ἔπειθον νὰ πιστεύωμεν εἰς τὸν Χριστὸν ὡς λυτρωτὴν καὶ νὰ τὸν λατρεύωμεν ὡς κατὰ φύσιν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ. Προσηύχοντο ὑπὲρ ἡμῶν καὶ ἔκλειον καὶ ἀπέθνησκον χάριν ἡμῶν.

Ὡς πρὸς τὴν διὰ λόγων κοινωνίαν, οἱ Ἀπόστολοι, παρεκάλουν, ἐνουθέτουν, ἐπετίμων, ἤλεγχον τὴν ὀλιγοπιστίαν ἡμῶν, ὠνειδίζον, σκώπτοντες τὴν ἀγνωσίαν μας, ἀνακηρύττοντες τὴν εὐσέβειαν. Ὡσαύτως ὠμολόγουν τὸν Χριστὸν, ἀνέκοπτον τὴν μὴ ὀρθὴν πίστιν εἰς πάντα καιρὸν, εἰς πάντα τόπον καὶ εἰς πᾶν πρᾶγμα. Μὲ τὸ ψεῦδος μὴ συμφωνοῦντες, με τὸν καυχώμενον κατὰ σάρκα μὴ συνομιλοῦντες, με τὸν κενόδοξον μὴ ἀναστρεφόμενον, τὸν ἀλαζόνα μηδὲ ὀλως φοβούμενον. Ὅμοιως ἐξουθενοῦν τοὺς πονηρομένους ἐδέχοντο τοὺς ταπεινοὺς με ἀγάπην, τοὺς ἐυλαθεῖς ἔκαμνον φίλους. Ἔδωσαν δὲ ἐντολῶν καὶ ἡμεῖς νὰ ἐφαρμόζωμεν ὅσα αὐτοὶ ἐδίδαξαν.

Ἀναφορικῶς δὲ με τὴν διὰ πράξεως κοινωνίαν, οἱ Ἀπόστολοι, ἐδιώκοντο, ἐμυκτη-

ρίζοντο, ὑστεροῦντο, ἐθλίβοντο, ἐκακουχοῦντο, ἐφυλακίζοντο, ἀπέθνησκον, καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα ὑπέστησαν χάριν ἡμῶν.

Οὕτω, λοιπὸν, διὰ τῆς ἐξ ἀγάπης κοινωνίας, οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι, ἀνεδέχθησαν τοὺς ἰδικούς μας πειρασμούς, ὡς λέγει καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος «εἴτε γὰρ θλιβόμεθα, εἴτε παρακαλούμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρίας (Β' Κορ. α', 6). Ὅπως λοιπὸν, ἐδέχθησαν παρὰ Κυρίου τὸν εὐαγγελικὸν νόμον, οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι, οὕτω τὸν παρέδωκαν εἰς ἡμᾶς λέγοντες «εἰ ὁ Κύριος τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὑπὲρ ἡμῶν ἔθηκε, καὶ ἡμεῖς, ὀφειλομεν τὰς ψυχὰς ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν τιθέναι». (Α' Ἰωαν. γ', 16). Καὶ πάλιν «ἀλλήλων τὰ θάρη βαστάζετε καὶ οὕτως ἀναπληρώσατε τὸν νόμον τοῦ Χριστοῦ». (Γαλ. ς', 2).

Ἐάν, ἐπομένως, ἐγνωρίσαμεν τοὺς δύο τρόπους τῆς εἰς ἀλλήλους κοινωνίας, ἦτοι διὰ τῆς κακίας καὶ τῆς ἀγάπης καὶ ἀνεγνωρίσαμεν, ὄχι μόνον τὴν ἐξ ἀνάγκης ἀκολουθοῦσαν ἀναδοχὴν, ἀλλὰ καὶ παρεδέχθημεν τοὺς κατ' ἀναλογίαν συμβαίνοντας πειρασμούς, τότε πρέπει νὰ μὴ περιεργαζώμεθα τὸ πῶς ἐπέρχονται οἱ πειρασμοὶ ἢ πότε ἢ διὰ τίνας. Διότι μόνον ὁ Θεὸς γνωρίζει, ὅστις παραχωρεῖ εἰς ἕκαστον ἡμῶν τοὺς καταλλήλους πειρασμούς, τοὺς λόγους διὰ τοὺς ὁποίους ἐπέρχονται οὗτοι ἀνυπερέτως διὰ τὴν σωτηρίαν μας καὶ πῶς συμβαίνει ἀκόμη νὰ συνεργῆ εἰς τοῦτο καὶ ὀλόκληρος πολλακίς ἢ κτίσις.

Κατόπιν ὧν τούτων, ὀφειλομεν νὰ πιστεύωμεν εἰς τὴν δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι κάθε τι τὸ θλιβερὸν καὶ πᾶς πειρασμὸς ποῦ ἐπέρχεται εἰς ἡμᾶς ἀκουσίως, ὀφείλονται ἢ εἰς τὴν ἀναδοχὴν ἐξ ἀγάπης ἢ εἰς τὴν ἀναδοχὴν ἐκ τῶν ἁμαρτιῶν μας. Ἀκριβῶς διὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς πρέπει νὰ ὑπομένωμεν εὐχαρίστως καὶ νὰ μὴ ἀνθιστάμεθα εἰς τὰς θλίψεις καὶ τοὺς πειρασμούς, διὰ νὰ μὴ προσθέτωμεν ἐπὶ πλέον ἁμαρτίας ἐπὶ τῶν ἁμαρτιῶν μας.

Πρέπει ὡσαύτως νὰ γνωρίζωμεν, ὅτι ὑπάρχουν τρεῖς τρόποι θεοσεθείας, διὰ τῶν ὁποίων δύναται νὰ σωθῇ ὁ ἄνθρωπος. Ὁ πρῶτος εἶναι νὰ μὴ ἁμαρτάνῃ, ὁ δεύτερος, ὅπως ὁ ἁμαρτήσας ὑπομένη τοὺς ἀναλόγους πειρασμούς καὶ ὁ τρίτος ἐάν δὲν ὑπομένη ἐξ ἐλλείψεως ἀνδρείας τῆς ψυχῆς, τοῦλάχιστον νὰ πενηθὶ διὰ τὴν ἔλλειψιν ὑπομονῆς.

Δέον δὲ νὰ γνωρίζωμεν, ὅτι ὁ ἁμαρτάνων καὶ μὴ διορθούμενος ἐδῶ διὰ τῶν κα-

ταλλήλων πειρασμῶν, οἱ ὁποῖοι ἐπέχουν θέσιν φαρμάκων τῆς ψυχῆς, ἐξ ἀνάγκης θά δώση λόγον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως. Ἐκτός, θεθαίως, ἐάν ὁ Θεός, μᾶς ἴδῃ νά πενθῶμεν καί νά ταπεινούμεθα καί οὕτως ἐξαλείψῃ τὰς ἁμαρτίας μας, ὅπως αὐτὸς γνωρίζει διὰ τῆς παντοδυναμοῦ χάριτός Του.

Ἐμεῖς δέ, ἐάν δὲν ἠμπορέσωμεν, ὡς δυσκατόρθωτον, νά ἐπιτύχωμεν τὸ πρῶτον, δηλαδή νά μὴ ἁμαρτάνωμεν, τοῦλάχιστον ὅμως νά μὴ ἀμεληθῶμεν νά ἐπιτύχωμεν τὸ δεύτερον, ἥτοι νά ὑπομένωμεν τοὺς διαφόρους πειρασμοὺς ὡς ἐξ αἰτίας μας προερχομένους. Ἄλλ' ἐάν παρ' ἐλπίδα καί τοῦ δευτέρου ἀποτύχωμεν, πάντως νά φροντίσωμεν τοῦ τρίτου τρόπου, δηλαδή νά λυπώμεθα καί νά πενθῶμεν διὰ τὴν ἔλλειψιν ὑπομονῆς, διὰ νά μὴ ἐκπέσωμεν τελείως τῆς σωτηρίας.

Σὰς παρακαλῶ πρὸ πάντων, ἀδελφοί, νά προσέχετε ἀκριβῶς εἰς τὰ λεγόμενα, διὰ νά μὴ ὑφίσταμαι καί ἐγὼ τοὺς ἀναλόγους πειρασμοὺς ἀνωφελῶς, (ἐκ τῆς ἐξ ἀγάπης ἀναδοχῆς) ἀλλὰ καί σεῖς νά μὴ λησμονήσετε αὐτὰ πού σᾶς ἔγραψα. Διότι ἡ λήθη εἶναι θυγάτηρ τῆς ραθυμίας καί ἀμφότερα εἶναι γεννήματα τῆς ἀπιστίας. Καί ὁ ὀδυνῆρος πειρασμὸς παρέχει εἰς τὸν συνετὸν τὴν δυνατότητα τῆς μνήμης τοῦ Θεοῦ, ἡ ὁποία θλίβει τὴν καρδίαν κατ' ἀναλογία τῆς ἐπιλησμοσύνης τοῦ Θεοῦ. Ὡσαύτως δὲ κάθε πόνος ἀκούσιος νά σᾶς γίνεται διδάσκαλος τῆς μνήμης τοῦ Θεοῦ καί οὕτω δὲν θά σᾶς λείψῃ ποτὲ ἀφορμὴ πρὸς μετάνοιαν.

ἀπόδοις ὑπὸ μ.μ.

ΝΩΡΙΖΕ, ὅτι ἡ ὁδὸς τοῦ Χριστιανισμοῦ εἶναι ἡ ἐξῆς: ὅπου ἐνεργεῖ τὸ Ἄγιον Πνεῦμα ἐκεῖ ἀκολουθεῖ ὁ διαγωγὸς καὶ ἡ πάλη, ὅπως ἡ σκιά ἀκολουθεῖ τὸν ἄνθρωπον». Μακάριος ὁ Αἰγύπτιος.

«Οὐδεὶς χωρὶς πειρασμῶν θά δυνηθῇ νά εἰσέλθῃ εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Ἀφαίρεσε τοὺς πειρασμοὺς, ἀλλὰ οὐδεὶς θά σωθῇ». Ἀντώνιος ὁ Μέγας.

«Αἱ θλίψεις δὲν παρέχονται ὑπὸ τοῦ Κυρίου εἰς τοὺς δούλους του ἄνευ λόγου, ἀλλὰ πρὸς δοκιμὴν τῆς ἀληθινῆς ἀγάπης μας πρὸς τὸν κτίστη μας». Μ. Βασίλειος.

«Μιμῆσου Χριστὸν τὸν Θεόν. Πάβε διὰ τὴν σωτηρίαν σου ὅπως ἐκείνος ἔπαθε γιὰ σένα. Διότι τὸν ἔλεγον δαιμονισμένον, πλάνον, φάγον καί οἰνοπότην...». Συμεὼν ὁ Ν. Θεολόγος.

«Ὅπως ὁ χρυσοῦς πού ἐσκαρῖσε πολύ, δὲν εἶναι δυνατόν νά καθαρισθῇ καί νά ἐπανέλθῃ εἰς τὴν λαμπρότητά του, εἰμὴ μόνον ἐάν ριφθῇ εἰς τὴν κάμινον καί κτυπηθῇ πολὺ μὲ τὰ σφυριά, ἔτσι καὶ ἡ ψυχὴ πού ἐδέχθη τὴν σκωρία τῆς ἁμαρτίας καί ἔχασε τὸ κάλλος τῆς, δὲν δύναται κατ' ἄλλον τρόπον νά καθαρισθῇ καί νά λάβῃ πάλιν τὸ ἀρχαῖον κάλλος τῆς, παρὰ μόνον ἐάν ὑπομείνῃ πολλοὺς πειρασμοὺς καί εἰσέλθῃ εἰς τὴν κάμινον τῶν θλίψεων». Τοῦ ἰδίου.

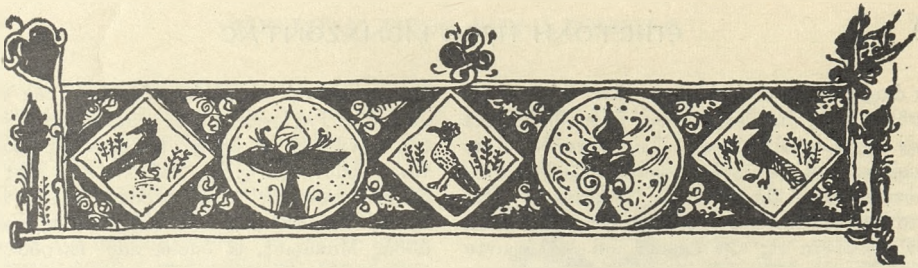
«Προσευχήσου νά μὴ εἰσέλθῃς σὲ ψυχικοὺς πειρασμοὺς, ἀλλὰ διὰ τοὺς σωματικοὺς πειρασμοὺς ἐτοιμάσου μὲ ἄλλν τὴν ψυχὴν σου. Διότι χωρὶς τοὺς πειρασμοὺς δὲν δύνασαι νά προστελῶσῃς εἰς τὸν Θεόν. Μέσα εἰς τοὺς πειρασμοὺς κρύπτεται ἡ θεῖα ἀνάπαυσις. Ἐκείνος πού ἀποφεύγει τοὺς πειρασμοὺς, ἀποφεύγει τὴν ἀρετὴν. Πειρασμῶν δὲν ἐνοῶ ἐκείνον πού ὀδηγεῖ εἰς τὴν ἁμαρτίαν, ἀλλὰ τὰς θλίψεις». Ἰσαάκ Σύρος.

«Ὅπως τὸ κερί, ἐάν δὲν θερμανθῇ καί δὲν μαλακώσῃ πολὺ, εἶναι ἀδύνατον νά ἀποτυπώσῃ τὴν σφραγίδα, ἔτσι καί ὁ ἄνθρωπος, ἐάν δὲν δοκιμασθῇ μὲ πόνους καί θλίψεις καί ἀσθενείας, δὲν δύναται νά δεχθῇ τὴν σφραγίδα τῶν ἀρετῶν τοῦ Θεοῦ». Διάδοχος Φωτικῆς.

«Ὅταν μᾶς ἴδουν οἱ δαίμονες νά καταφρονῶμεν τὰ κοσμικὰ πράγματα, διὰ ν' ἀποφύγωμεν τὰς αἰτίας τοῦ μίσους κατὰ τῶν ἀνθρώπων καί διὰ νά μὴ ἐκπέσωμεν τῆς ἀγάπης, τότε διεγείρουν τοὺς ἀνθρώπους νά μᾶς συκοφαντήσουν, μὲ τὸν σκοπὸν νά λυπηθῶμεν καί νά μισήσωμεν τοὺς ἀνθρώπους.

Δὲν ὑπάρχει βαρύτερος πόνος τῆς ψυχῆς ἀπὸ τὴν συκοφαντίαν, πού στρέφεται εἰς τὴν ὀρθὴν πίστιν μας ἢ εἰς τὴν ἠθικὴν μας. Κανεὶς δὲν δύναται νά ἀδιαφορήσῃ εἰς τὰς συκοφαντίας αὐτάς, εἰμὴ μόνον ἐκεῖνος πού ἔχει τὴν ἐλπίδα του εἰς τὸν Θεόν... Ὅσον προσεύχεσαι εἰς τὸν Θεὸν ὑπὲρ τοῦ συκοφαντήσαντος, τόσον ὁ Θεὸς ἀπακαλύπτει τὴν ἀθωότητά σου εἰς τοὺς σκανδαλισθέντας». Μάξιμος Ὁμολογητής.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΜΟΝΑΖΟΝΤΑΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΣΕΡΑΠΙΩΝΟΣ

ΑΤΑΧΩΡΙΖΟΜΕΝ τὸ ὑπόλοιπον τῆς Ἐπιστολῆς πρὸς Μονάζοντας τοῦ Ἁγίου Σεραπίωνος, Ἐπισκόπου Θμουέως τῆς Αἰγύπτου, ὡς ἐκφραστικὸν δεῖγμα τῆς ὑψηλῆς τιμῆς ποῦ ἔδιδεν ἡ Ἐκκλησία τῶν πρώτων αἰώνων εἰς

τὸν Μοναχισμόν. Ὁ ὕμνος πρὸς τοὺς Μονάζοντας ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Σεραπίωνος, ἐξηγεῖται ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι ἐξησεν ὁ ἴδιος ἐπὶ ἔτη ὡς Μοναχὸς καὶ ἦτο ἐπομένως εἰς θέσιν νὰ ἐκτιμῆσῃ τὴν μεγάλην σημασίαν τοῦ Μοναχικοῦ θεσμοῦ ἐν τὸς τῆς Ἐκκλησίας. Ὅταν δὲ ἐγένετο Ἐπίσκοπος, προστατεύει τὸν μοναχισμόν, ἐξαίρει τὸν βίον τῶν Μοναχῶν, ἀπονέμει τιμὴν πρὸς τοὺς Μονάζοντας, ὡς στηρίζοντας τὸν κόσμον διὰ τῶν προσευχῶν των καὶ προτρέπει τοὺς χριστιανοὺς νὰ ἀκολουθήσουν τὸν ἀγγελικὸν αὐτὸν βίον.

Ἡ Ἐκκλησία ἐστελεχοῦτο ἐκ Μοναχῶν καὶ αὐδεὶς ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἐγένετο Ἐπίσκοπος ἢ Πατριάρχης, ἂν μὴ πρότερον ἦτο Μοναχὸς». Αὐτὴ ἡ ἀγία τάξις ἐπεκράτει ἀρχαιότατα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μέχρι καὶ τῶν τελευταίων αἰώνων. Περὶ τῆς ὁποίας λέγει ὁ Ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης. «Ὡ πάσαν εὐτυχεῖς καὶ χρυσοὶ αἰῶνες ὑπῆρξαν ἐκεῖνοι, καθ' οὓς ἐπολιτεύετο εἰς τὴν ἀγίαν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν μὲν ἐξαίρετος καὶ καλλίστη συνήθεια, τὸ νὰ ἐκλέγνυνται δηλαδὴ ἀπὸ τοῦ σεμνοῦ τάγματος τῶν Μοναχῶν ὄλοι ἐκεῖνοι, ὅσοι ἐμελλοῦν νὰ ἀναβῶσιν εἰς τοὺς ὑπεροχικοὺς θρόνους τῆς ἀρχιερωσύνης καὶ νὰ ἐγχειρισθῶσι προστασίαν ψυχῶν».

Ἦδη ἡ τάξις αὐτὴ ἐξέλιπεν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἐντεῦθεν συνεξέλιπον τόσα ἀγαθὰ, με ἀποκορύφωμα τὴν διάσπασιν τῆς ἐνότητος μεταξὺ Ἐπισκόπου καὶ Μοναχισμοῦ καὶ τὴν ἐισβολὴν εἰς τὰς σχέσεις των ἐνὸς πνεύματος ἀντιδικίας, ὡς ἐὰν δὲν ἦτο κοινὸς ὁ Χριστὸς, καὶ κοινὴ ἡ πίστις. Ἰστέ ἦτο ἀρκετὴ ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ πνευματικὴ λάμψη τοῦ μοναχοῦ διὰ νὰ κληθῆ εἰς τὸ ὕψος τῆς ἀρχιερωσύνης καὶ τὴν ἐπισκόπευσιν ἀθανάτων ψυ-

χῶν. Τώρα ἡ ἀγία Ἐκκλησία μας ἀρκεῖται εἰς ἓνα πτυχίον τῆς ἀκαδημαϊκῆς θεολογίας καὶ εἰς μίαν τυπικὴν ἐξάρτησιν ἐκ μιᾶς Μονῆς. Ἰδοὺ διατὶ δὲν ἔχομεν «παῦλαν κακῶν» εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Πᾶς ἡ διοικοῦσα Ἐκκλησία θὰ μεθοδεύσῃ τὸ ὑπ' ἀριθ. 1 πρόβλημά της, ὥστε νὰ ἔχωμεν κληρικοὺς συνδύζοντας θεολογικὴν παιδείαν με παιδείαν τῆς καρδίας, ποῦ ἀνεζητεῖ νὰ εὔρῃ ὁ προφήτης Δαβὶδ; «Κύριε γνώρισόν μοι ἄνδρα πεπαιδευμένον τῇ καρδίᾳ ἐν σοφίᾳ».

ΙΑ' Εἶσθε λοιπὸν μακάριοι, τιμώτατοι. Καὶ συνεχῶς ἀξίζει νὰ ἐπαναλαμβάνω αὐτό. Εἶσθε μακάριοι, διότι ἐστρατεύθητε εἰς τὴν ὁμοούσιον Τριάδα. Ὁ ἰδιώτης δὲν ξεγελά τὸν στρατιώτην, καὶ οὔτε ἐπομένως οἱ δραπέται δαίμονες τὴν εὐλάβειάν σας. Διότι ὅταν σᾶς ἐχάριζεν ὁ Θεὸς τὰς δωρεὰς ἔλεγεν «Ἰδοὺ δέδωκα ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφρων καὶ σκορπίων καὶ ἐπὶ πάσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ, καὶ οὐδὲν ὑμᾶς οὐ μὴ ἀδικήσῃ» (Λουκ. 10, 19). Δὲν ὑπηρετεῖτε εἰς τὸν στρατὸν ἀνθρωπίνου βασιλείως, διὰ νὰ θλέπετε εἰς τὸν πόλεμον τὰς σφαγὰς τῶν ὁμογενῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ εἰς τὰς παρατάξεις τοῦ Χριστοῦ, διὰ νὰ ἀντικρούετε τὰς ἥττας τῶν δαιμόνων. Δὲν φορεῖτε ὄπλα ἀπὸ χαλκὸν καὶ σίδηρον, διὰ νὰ φρονεύσετε τοὺς ἡμοδούλους, ἀλλ' ἔχετε ἰσχυρὰν πίστιν, διὰ τῆς ὁποίας ὁ διάβολος κατανικᾶται. Οὔτε πάλιν ἐστρατεύθητε διὰ νὰ αἱματοκυλήσετε τὸ ἀνθρώπινον γένος, ἀλλὰ διὰ νὰ ἐκχέετε ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ τὴν δέησίν σας. «Ὁφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ δικαιοσύνην καὶ ἅτα αὐτοῦ εἰς δέησιν αὐτῶν» (Ψαλμ. 33, 16). Δεηθῆτε λοιπὸν διὰ τὸν κόσμον, καθὼς γνωρίζετε καλὰ, ὅτι ὑπακούει εἰς τὰς εὐχὰς τῶν δικαίων καὶ ὅτι ἰσχύει πολὺ δέησις δικαίου ἐνεργουμένη (Ἰακ. 5, 16).

Διαρκῶς ἐν μᾶς ἐνθυμηθε. Καὶ τὰς θύρας τοῦ παραδείσου ποῦ ἔκλεισεν ἡ παράσις τοῦ Ἀδάμ, αὐτὰς, ὁ δικὸς σας ἔως πρὸς τὸν Θεὸν θὰ τὰς ἀνοίξῃ. Ἰδικὸν σας κατοικητήριον εἶναι ὁ οὐρανός, ὅπου θὰ συναντήσετε τοὺς ἀποστόλους, ὅπου θὰ ἰδῆτε τοὺς προφήτας, ὅπου

θά ἀπολαύσετε τοὺς μάρτυρας, ὅπου θὰ ἐναγκαλισθῆτε τοὺς δικαίους ὄλους, ὅπου θὰ ζήσετε μαζί μὲ τοὺς ἀγγέλους. Σεῖς ἐνταῦθα εἰσθε μακάριοι, καὶ μετὰ τὴν παρούσαν ζωὴν μακαριώτεροι. Ἐκεῖ θὰ ἰδῆτε τὸν Ἰωάννην τὸν Βαπτιστήν, τὸν πατέρα τῆς ἀσκητικῆς σας ζωῆς, τὸν τραφέντα εἰς τὴν ἔρημον καὶ διαλαβάντα ἐν τῇ ἀσκήσει. Ἐκεῖ θὰ ἰδῆτε τὸν ἀνδρειότατον Ἰὸβ, στεφανωμένον μὲ πολλὴν δόξαν, τὸν ἐργάτην τῶν ἰδικῶν σας κώπων καὶ τῆς ὑπομονῆς τὸν φίλον. Ἐκεῖ θὰ ἰδῆτε τὸν προπατόρα σας Ἀβραάμ, τὸν γνήσιον ἑραστήν τῆς ἰδικῆς σας φιλοξενίας. Ἐκεῖ θὰ σᾶς συναντήσῃ ὁ Δαυὶδ, ὁ παρότατος καὶ ἀσκητικώτατος, τοῦ ὁποῦ ὁ βίος καθημερινῶς μᾶς ἐνισχύει. Καὶ, διὰ νὰ μὴ ἀναφέρω κάθε δίκαιον χωριστά, καὶ μακρῶν τὸν λόγον, θὰ ἰδῆτε αὐτὸν τὸν Χριστὸν, τὸ κεφάλαιον πάντων τῶν ἀγαθῶν, τὸν εἰπόντα «Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν Θεὸν ὄψονται» (Ματθ. 5, 8).

IB' Ποῖος λοιπὸν μακαριώτερος ἢ εὐτυχέστερος ἀπὸ σᾶς, ἀφοῦ θὰ θεωρῆσετε αὐτὸ τὸ πρόσωπον τοῦ Χριστοῦ. Εἰσθε μακάριοι ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ποθεινότατοι, ὅταν ὁ Θεὸς θὰ φανερώσῃ καὶ θὰ κρίνῃ τὰ κρυπτά τῶν ἀνθρώπων. Διότι γυμνά καὶ ὀλοφάνερα τὰ πάντα εἶναι ἐνώπιόν Του (Ἐβρ. 4, 13). Διότι «πάντας ἡμᾶς παραστήναι δεῖ ἔμπροσθεν τοῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ, ἵνα κομισθῆται ἕκαστος τὰ διὰ τοῦ σώματος πρὸς ἃ ἔπραξεν, εἴτε ἀγαθὸν εἴτε φαῦλον» (Β' Κορ. 5, 10). Δὲν θὰ σᾶς καταλάβῃ κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν τρόμος, ἀλλ' εὐφροσύνη καὶ χαρὰ καὶ στέφανος καὶ ἀγαλλίασις ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. Διὰ σᾶς ἡ κρίσις δὲν εἶναι φοβερά, οὔτε τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον (Ματθ. 18, 8), οὔτε ὁ σκόληξ ὁ ἀκοίμητος (Μαρκ. 9, 48), ἀλλὰ διὰ τοὺς ἔχθρους καὶ παραβάτας τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ. Σεῖς, οἱ ἀνεπίληπτοι καὶ φρόνιμοι ἐν Χριστῷ, θὰ ἀκούσετε τὸ «Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρὸς μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου» (Ματθ. 25, 34). Εἰς τὸν κοινὸν ὅμως ἔχθρον τῶν ὄλων καὶ εἰς ἐκείνους πού τὸν ἠκολούθησαν θὰ ἀπευθῆναι τὸν φοικῶδη ἐκείνον λόγον «Ἀρθῆτω ὁ ἀσεβής, ἵνα μὴ ἴδῃ τὴν δόξαν Κυρίου» (Ἦσ. 26, 10). Σεῖς θὰ ἀπέλθετε καὶ θὰ φθάσετε μὲ εὐφροσύνην καὶ χαρὰν ἐκεῖ, ὅπου ἀπέδρα δόνην καὶ λύπη καὶ στεναγμὸς (Ἦσ. 35, 10, 5, 11), ὅπου τιμὴ καὶ δόξα καὶ ἀναφαίρετα χαρίσματα.

IG' Πράγματι, ἡ χρηστότης σας διααλείται πανταχοῦ, εἰς ὅλην τὴν οἰκουμένην (Φιλ. 4, 5). Ποῖα πόλις, ὅταν ἤκουσε τὸν ἐνάρετον καὶ ἀποστολικὸν σας βίον, δὲν εὐχεται νὰ σᾶς ἴδῃ; Ποῖος βασιλεὺς ἀπὸ τοὺς προγενεστέρους ἔχει καὶ τοὺς συγχρόνους, ἀκούων τὸν θεοτερπῆ καὶ ἐνάρετον βίον σας, δὲν ἐπεθύμησε νὰ σᾶς

συναντήσῃ καὶ μὲ πολλὴν πόθον νὰ σᾶς ἐναγκαλισθῆ; Τῆς τάξεώς σας καρπὸς εἶναι ὁ ἀββάς Ἀντώνιος, ὁ ὁποῖος ἔφθασεν εἰς ἀκρότατον σημεῖον ἀρετῆς καὶ τοῦ ὁποῦ ὁ βίος διασώζεται γραπτὸς πλῆσιον σας. Ἀκόμη καὶ ὁ ἀββάς Ἀμμων καὶ ὁ ἀββάς Ἰωάννης καὶ ὁ ἀββάς Μακάριος, οἱ ὁποῖοι καθ' ὑπερβολὴν ἔλαμψαν εἰς τὴν ἀρετὴν. Ἐφανέρωσαν εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὑπερφυσικά σημεῖα καὶ ἄλλας δυνάμεις καὶ ἐξεδίδωσαν, κατὰ βούλησιν Θεοῦ, δαιμόνια καὶ ἐθεράπευσαν τοὺς πόνους μεγάλων νοσημάτων καὶ ἄλλας ἀσθενείας καὶ ἀπέδειξαν τὴν ἀδυναμίαν τῶν ἰατρῶν. Διότι τὰς ἀσθενείας πού δὲν ἠδύναντο οἱ ἱατροὶ νὰ θεραπεύσουν, τὰς παρεχώρουν εἰς τὰς ἁγίας εὐχὰς καὶ εἰς τὴν ἰσχυρὰν πίστιν τούτων, γνωρίζοντες τὰ χαρίσματα τῶν ἱαμάτων, πού ἔλαβον ἐκ Θεοῦ. Ταῦτα ἀκούοντες οἱ βασιλεῖς ἐθαύμαζον καὶ ἕμουν τὸν Θεόν.

IA' Αὐτὰ σεῖς μὲ περισσοτέραν ἀκρίβειαν γνωρίζετε παρὰ ἡμεῖς. Διότι σεῖς ζήσετε μαζί τους καὶ τὰ πατέρες σας. Ποῖος λοιπὸν θὰ δυνηθῆ νὰ ἀπαγγεῖλῃ ἐπαξίως ἐγκώμια; Ποῖος δὲν θὰ δεχθῆ νὰ ἐπαινέσῃ τὸ φιλόθεον, τὴν ὑπομονήν, τὴν διάκρισιν, τὸ ἀκέραιον ὁμοῦ καὶ φρόνιμον; Ἀλλὰ καὶ τὴν πραότητα καὶ τὴν ἡρεμίαν, καὶ τὸ ἤρεμον ἦθος, τὸ εἰρηρικόν, τὸ ἀνυποκρίτον καὶ ἀπλοῦν, τὸ ἀπαθές, τὸ ἀφιλάργυρον, τὸ εὐσπλαγγνον, τὸ ἐλεημονικόν, τὸ μεταδοτικόν, τὸ συμπαθές, τὸ φιλάδελφον καὶ φιλόξενον, τὸ φιλόπτωχον, ἀλλὰ καὶ τὸ εὐπρόσιτον, καὶ τὴν φιλαλήθειαν, καὶ τὴν πρὸς τὸν Θεὸν ὁμοφροσύνην, ἀλλὰ καὶ τὸν μελιστάλακτον καὶ ἡρεμον λόγον σας, καὶ τὸ εὐτακτον βάδισμα καὶ τὴν ἀναχώρησιν εἰς τὴν Ἐρημον καὶ τὸ χρηστὸν ὄνομα, καὶ τὸ ὀρθόδοξον φρόνημα καὶ τὴν πρὸς τὸν Θεὸν πίστιν; Ὡ μὲ πόσῃν ἀρετῇ συναναστρέφεσθε! Ὡ πόσα ἀρετὰ σᾶς στεφανώνουν, τιμώτατοι εἰς τὸν Θεόν! Ὡ ἀπὸ πόσας ἀρετὰς ἀποτελεῖται τὸ στέμμα πού φορεῖτε! Ὡ πόση σταθερότης ἐναρέτων ἔργων ὑπάρχει σὲ σᾶς! Ἡ εἰρήνη μεταξὺ σας ἡγεμονεῦει μὲ τὴν ἀποχὴν ἐκ τῶν κακῶν. Ἡ ταπεινοφροσύνη σὲ σᾶς ἡγεμονεῦει, πού εἶναι χρηστός τύπος τοῦ Κυρίου, εἰς τὸν ὁποῖον προσέκρουσε κατ' ἀρχὴν ὁ διάβολος καὶ δικαίως κατέπεσε.

IE' Εἶναι ἀναγκαῖον καὶ ἀρμοδιώτατον νὰ σᾶς γράφω καὶ νὰ ὀμιλῶ τοιουτοτρόπως. Διότι ἔχει γραφῆ «Μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίων» (Παροι. 10, 7) καὶ ὅτι «ἐγκωμισομένον δικαίων εὐφρανθήσονται λαοί» (Παροι. 29, 2). Ὅταν ἐπομένως κάποιος σᾶς ἀναφέρει εἰς τὴν μνήμην τοῦ, ὀπωσθίποτε καὶ θὰ σᾶς ἐγκωμιάσῃ. Διὰ τοῦτο, ἀνδρειότατοι, σαφῶς κατανοοῦντες τὸ ἀξίωμά σας καὶ τὴν δόξαν σας, ἰσχύσατε διὰ νὰ τελειώσετε τὸν μισθόν σας,

νήφοντες ακόμη περισσότερον με την ἐλπίδα τῶν μελλόντων. Καί ψάλατε τὸ τοῦ Δαυΐδ· «Ἀνδρίζου καὶ κραταιοῦσθω ἡ καρδία σου καὶ ὑπόμεινον τὸν Κύριον» (Ψαλμ. 26, 14). Οὐδέποτε, οὔτε κάποιος κακὸς λογισμὸς νὰ ἐμφωλεύῃ μέσα σας τελείως, οὔτε καὶ ἡ στιγμιαία καὶ ἐλαχίστη ραθυμία, καθὼς θὰ πνεύση ἐχθρικός ἀνεμος κατὰ τῶν ἀγαθῶν τῆς ψυχῆς σας, νὰ σβύσῃ τὰ λάμποντα φῶτα τοῦ φωτίζου ὡς ἀστέρες τὸν κόσμον, διὰ νὰ ἀκούσετε μαζὶ με τοὺς ἀποστόλους· «Ἔμεις ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου» (Ματθ. 5, 14). Ὁ δὲ ἀπόστολος λέγει· «Ἐπομονῆς γὰρ ἔχετε χρειάν, ἵνα τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ποιήσαντες κομίσθητε τὴν ἐπαγγελίαν» (Ἐβρ. 10, 36). Μὴ ἀποκάμετε λοιπόν, τιμωτάτοι, ἀλλὰ συνάψατε τὸ τέλος εἰς τὴν ἀρχήν, καὶ εἰς τὸ τέλος τὴν ἀρχήν· «Ὁ γὰρ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται» (Ματθ. 24, 13). Ἄς εὐχηθῶμεν δὲ νὰ τύχωμεν, σεῖς καὶ ἡμεῖς, μακαρίων καὶ δόσιου τέλους, ἔχοντες τροφήν τὰ θεῖα δόγματα, ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν διαποίμανσιν αὐτοῦ. Καὶ κατορθώσαντες τὰ ποθημένα ἐκεῖνα ρήματα τοῦ Παύλου νὰ εἰπωμεν μετὰ παρησίας· «Τὸν ἁγῶνα τὸν καλὸν ἠγωνίσαι, τὸν δρόμον τετέλεκα, τὴν πίστιν τετήρηκα. Λοιπὸν ἀποκείται μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος, ὃν ἀποδώσει μοι Κύριος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ δίκαιος κριτής» (Β΄ Τιμ. 4, 7—8). Ὡ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἀπόδοσις ὑπὸ ἐ.μ.σ.

ΠΕΡΙ ΘΕΙΟΥ ΕΡΩΤΟΣ

ΕΤΑΞΥ τῶν ἄλλων ἰδιότητων του, ὁ θεῖος ἔρωσ, εἶναι καὶ ἐκστατικός. Οἱ ἔρασταὶ τῶν θείων δὲν ἀνήκουν εἰς τοὺς ἑαυτοῦς των, ἀλλὰ εἰς τοὺς ἀγαπώμενους. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ μέγας Παῦλος, ὅταν κατεκτήθη ὑπὸ τοῦ θείου ἔρωτος καὶ ἠσθάνθη τὴν ἐκστατικὴν του

δύναμιν, εἶπε με ἔνθεον φωνήν· «Ζῶ ἐγὼ οὐκ ἔτι, ζῆ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός». Ὡς ἀληθινὸς ἔραστής καί, ὅπως ἔλεγεν, ἐκστατικὸς πρὸς τὸν Θεόν, δὲν ζοῦσε τὴν ἰδικήν του ζωὴν, ἀλλὰ τὴν ζωὴν τοῦ ἔραστοῦ του Χριστοῦ, ὡς φλογερά ἀγαπητὴν.

Χάριν δὲ τῆς ἀληθείας πρέπει νὰ εἶπω καὶ τοῦτο τὸ τολημρόν· ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ αἴτιος τῶν πάντων Θεός, ἀπὸ τὸν καλὸν καὶ ἀγαθὸν ἔρωτα πρὸς τὰ κτίσματα καὶ τὴν ἀσύλληπτον ἐρωτικὴν του ἀγαθότητα, γίνεται ἔξω ἑαυτοῦ διὰ τῆς προνοητικῆς ἀγάπης του πρὸς τὴν δημιουργίαν του καὶ θέλγεται ἀπὸ αὐτὰ ἐξ ἀγαθότητος καὶ ἀγάπης καὶ ἔρωτος. Καὶ ἀπὸ τὴν ὑπερουσιότητά του καί, ὅπως εἶναι ἔξω ἀπὸ τὴν κτίσιν, κατέρχεται ἐκστατικῶς πρὸς αὐτὴν διὰ τῆς ἀκτίστου ἐνεργείας του...».

Ἁγ. Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου, Περί θείων ὀνομάτων.

«Μακάριος ἐκεῖνος, ποῦ ἀπέκτησεν ἔρωτα πρὸς τὸν Θεόν, ὅμοιον με ἐκείνον ποῦ ἔχει ὁ μανικώτατος ἔραστής εἰς τὴν ἐρωμένην του... Ἐκεῖνος ποῦ πραγματικὰ ἀγαπᾷ, φαντάζεται πάντοτε τὸ πρόσωπον τοῦ ἀγαπημένου του. Καὶ αὐτὸ τὸ πρόσωπον ἀγκαλιάζει με ἥδονην μέσα εἰς τὴν καρδίαν του. Αὐτὸς οὔτε καὶ κατὰ τὸν ὕπνον του δύναται νὰ εἴρῃ ἡμέριαν εἰς τὸν πόθον του, ἀλλὰ στρέφεται εἰς τὴν μνήμην τοῦ ποθουμένου του. Αὐτὰ συμβαίνουσιν καὶ ἐπὶ τῶν σωματικῶν καὶ ἐπὶ τῶν πνευματικῶν ἐρώτων.

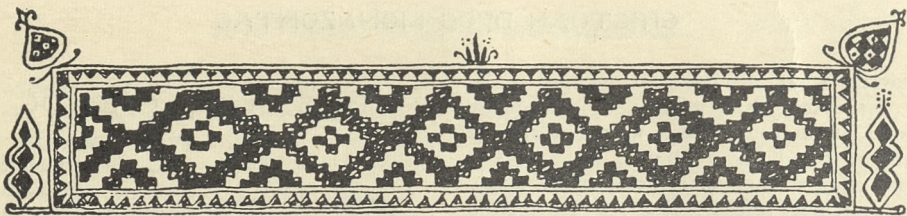
Τραυματισθεὶς κάποιος ἀπὸ τὸν θεῖον ἔρωτα, ἔλεγε διὰ τὸν ἑαυτόν του τὸ καταπληκτικὸν τοῦτο: «Ἐγὼ κοιμοῦμαι ἀπὸ φυσικὴν ἀνάγκην καὶ ἡ καρδία μου ἀγρυπνεῖ ἀπὸ τὸν πολὺν ἐρωτικὸν πόθον». (Ἄσμα ἀσμάτων).

Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Σιναΐτου τοῦ Σιναΐτου.

«Ὁ θεοφόρος καὶ θεόφρων νοῦς, ἀνυψούμενος καὶ ἀπολαύων τῆς θείας μέθης ἀπὸ τὰ ἀφόρητα βέλη τῶν μανικῶν καὶ θείων ἐρώτων καὶ πληγωμένος ἀπὸ ἀγάπην πρὸς τὸν Θεὸν καὶ βλέπων τὸν ἑαυτόν του νὰ φλέγεται φανερά, ἐνθουσιάζεται καὶ ἐξέρχεται ἑαυτοῦ, διὰ νὰ εἰσέλθῃ πλέον με ἀλλοιωμένον καὶ ὠραῖον πρόσωπον εἰς τὰ ἀποφατικά μυστήρια τῆς θεολογίας».

Καλλίστου Καταφυγίτου

ΠΕΡΙ ΕΝ ΧΡΟΝΙΖΟΝ ΣΧΙΣΜΑ

ΠΕΒΛΗΘΗ εἰς τὴν Ἱ. Κοινότητα τοῦ Ἁγίου Ὁρους Ἐκθεσις ὑπὸ μέλους αὐτῆς ἐπὶ τοῦ χρονίζοντος σχίσματος τῶν ζηλωτῶν, κατόπιν σχετικῆς ἐντολῆς, ἐπὶ τῆ σκοπῆ, ὅπως ὁ Ἱ. ἡμῶν Τόπος λάβῃ τὰ κατάλληλα μέτρα πρὸς διαφώτισιν τῶν ἀπλοϊκῶν τούτων ἀδελφῶν καὶ ἐπανέλθουν εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ἀγιορειτικῆς ἀδελφότητος ἐν ἐνότητι, ἀληθείᾳ καὶ ἀγάπῃ.

ΚΙΝΗΜΑ ΛΑΪΚΗΣ ΕΥΣΕΒΕΙΑΣ

Εἰς τὴν Ἐκθεσιν χαρακτηρίζεται ὁ ζηλωτισμὸς ὡς «κίνημα λαϊκῆς εὐσεβείας, ἐνθα ἀπουσιάζει ἡ γνῶσις καὶ εἰσβάλλουν αἱ πλέον ἀπίθανοι παρερμηνείαι». Τονίζεται δέ, ὅτι τὰ σχίσματα προκαλοῦν πάντοτε εὐλαβεῖς χριστιανοί, Μοναχοὶ καὶ λαϊκοί, «δοκοῦντες λατρείαν προσφέρειν τῷ Θεῷ». Ἀναφέρονται δὲ ἐνδεικτικῶς τὸ σχίσμα τῶν παλαιοπασχιδῶν, ὅπερ προεκλήθη ὑπὸ «οὐ κατ' ἐπίγνωσιν» ζήλου κληρικῶν καὶ λαϊκῶν καὶ ἐκράτησεν ἑκατὸν σχεδὸν ἔτη καὶ τὸ σχίσμα ἐν Ρωσίᾳ τῶν ρασκολνίκων-παλαιοπίστων, ὅπερ ἤδη ἀκόμη παραμένει μὲ τρία ἑκατομμύρια ἐπὶ τρεῖς αἰῶνας. Καὶ τὰ αἷτια; Διὰ τὸ μὲν πρῶτον, ὁ καθορισμὸς τοῦ Πάσχα ὑπὸ τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, διὰ δὲ τὸ δεύτερον, ἀσήμαντος τυπικῆ μεταρρυθμῆσις διὰ ν' ἀποδειχθῇ, ὅτι «τὰ σχίσματα δημιουργοῦνται μὲν ἐξ ἰσάμιων ἐκκλησιαστικῶν αἰτιῶν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ μηδενός». Ἐπισημαίνεται δέ, ὅτι τὸ σχίσμα τῶν παλαιομερολογιτῶν «ἀφείλεται εἰς ἐλαχίστους, ἀμοίρους θεολογικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς γνῶσεως, ἱερομονάχους τοῦ Ἁγίου Ὁρους καὶ τινας ἀπλοϊκοὺς λαϊκοὺς».

ΑΣΘΕΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ

Ἐπενθυμίζεται δὲ ἐν τῇ Ἐκθέσει, ὅτι τὸ Ἁγιον Ὄρος εἰς τὸ σύνολόν του, παρ' ὅτι δὲν μετεκινήθη ἡμερολογιακῶς, διὰ λόγους ἕξω, ὅπως διετήρησεν ὡς καὶ πρότερον τὰς κανονικὰς αὐτοῦ σχέσεις μὲ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατρι-

αρχεῖον καὶ μὲ ὅλας τὰς Τοπικὰς Ἐκκλησίας ἀνεξαρτήτως ἡμερολογίου.

Τὰ ἐπιχειρήματα δὲ τῶν ζηλωτῶν ἄτινα συνοψίζονται εἰς τέσσαρα, ἀποδεικνύονται ἐντελῶς ἀνίσχυρα, ἄσχετα καὶ νοθευμένα. Ἐπὶ τοῦ συντάκτου τῆς Ἐκθέσεως ἀναφέρεται, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ, εἰς ἣν συμμετέσχε καὶ ὁ τότε Ἀρχιμανδρίτης Χρυσόστομος Παπαδόπουλος, δὲν ἀπεφάνθη, ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος θὰ καταστῇ σχισματικὴ εἰσάγουσα τὰς 13 ἡμέρας, ἀλλὰ ὅτι «θὰ κινδυνεύσῃ νὰ καταστῇ σχισματικὴ», ἐφ' ὅσον ἡ πρῶξις αὕτη ἀπεδοκιμάζετο ὑπὸ τῶν λοιπῶν Τοπικῶν Ἐκκλησιῶν. «Εἶναι ἀδιανόητον νὰ καταστῇ αὐτομάτως μία Τοπικὴ Ἐκκλησία σχισματικὴ, γράφει ἡ Ἐκθεσις. Ἐκκλησία, ἐν κοινῶνι μὲ ὅλας τὰς Τοπικὰς Ἐκκλησίας, πῶς δύναται νὰ ὀνομαζῆται σχισματικὴ; Σχίσμα ἄνευ πραγματικῆς ἀποκοπῆς δὲν νοεῖται, εἶναι ἀνύπαρκτον».

Ἐσαύτως, ἀναφερομένη ἡ Ἐκθεσις, εἰς ἕτερον ἐπιχείρημα τῶν ζηλωτῶν, διευκρινίζει, ὅτι αἱ λεγόμεναι ἀποφάσεις ἐπὶ τοῦ Πατριάρχου Ἰερεμίου τοῦ Β' εἶναι τελείως ἄσχετοι μὲ τὸ ἡμερολογιακὸν θέμα καὶ μόνον τὰ νοθεύματα κείμενα τὰς ἐμφανίζουν οὕτως. Ἡ νοθευμὰ ἐγένετο ὑπὸ τοῦ Μοναχοῦ Ἰακώβου Νεασκητιώτου, ὡς καταφαίνεται εἰς τὸν ὑπ' ἀριθμ. 772 κώδικα τῆς Ἱ. Μ. τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος Ἁγίου Ὁρους καὶ οἱ βουλόμενοι δύνανται εὐχερῶς νὰ τὸ ἐλέγξουν. (Ἴδε «Γρηγόριος Παλαμᾶς», τεύχη 193, 194, 195) 1932).

Ο ΠΟΛΤΠΙΑΘΗΣ ΙΕ' ΚΑΝΩΝ

Ὡς πρὸς τὸν ΙΕ' Κανὸνα τῆς Πρωτοδευτέρας Συνόδου, ὃν ἐπικαλοῦνται οἱ ζηλωταί, ἡ Ἐκθεσις ἀναφέρει, ὅτι εἶναι ἄσχετος, διότι ὁ Ἱ. Κανὼν οὗτος προϋποθέτει «αἵρεσιν κατεγνωσμένην» καὶ ὄχι θέμα εὐθμιστικῶν τῆς λατρείας, ὡς εἶναι τὸ ἡμερολογιακόν. Παρὰ τοῦτο ὑποστηρίζεται ὀρθότατα, ὅτι ὁ Ἱ. οὗτος Κανὼν, παρ' ὅτι «εἰσάγει ἐξαιρέσιν τινας, καταλείπων τὴν διακριτικὴν εὐχέρειαν εἰς τοὺς κληρικοὺς νὰ διακόψουν τὴν μνημόνευσιν τοῦ ἑαυτῶν Πρώτου, ἐν τούτοις καὶ ἡ εὐχέρεια αὕτη δὲν εἶναι πρακτικῶς παραδεκτὴ σήμερον, ὅτε ὑφίσταται ἡ δυνατότης εἰς δόλοκληρον τὴν Ἐκκλησίαν νὰ

πληροφορηθῆ ἀμέσως μίαν ἐνδεχομένως κηρυσσομένην αἵρεσιν. Δηλαδή ὁ συντάκτης τῆς Ἐκθέσεως δέχεται, ὅτι ἡ εὐχέρεια διακοπῆς τοῦ μνημοσύνου ἐδόθη διὰ λόγους καθαρῶς ἐπικοινωνιακῶν δυσκολιῶν παλαιότερων ἐποχῶν. Διότι, ὡς γράφεται, ποῖον νόημα ἔχει ἡ παροχὴ δικαιοῦματος διακοπῆς τοῦ μνημοσύνου τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου, καθ' ὃν χρόνον, λόγω τῶν συγχρόνων τηλεπικοινωνιακῶν μέσων, σύμπασα ἡ Ἐκκλησία γνωρίζει τὴν κηρυσσομένην Ἐπισκοπὴν ἢ Πατριάρχῃ; Ἐπομένως, κατὰ ποῖαν λογικὴν θὰ παρείχεται τὸ δικαίωμα κρίσεως καὶ ἀξιολογήσεως μιᾶς ἐνδεχομένως κηρυσσομένης παραδοξίας εἰς τοὺς κατωτέρους κληρικούς, παρασῶντας εἰς σχίσμα καὶ τὸν λαόν, καὶ δὲν θὰ ἐπεφυλάσσειτο τὸ δικαίωμα τοῦτο εἰς τὸ πολυάριθμον σῶμα τῶν Ἐπισκόπων», πλαισιουμένων, λέγομεν ἡμεῖς, ὑπὸ θεολόγων καὶ πιστῶν, δυναμένων ὄχι μόνον νὰ κρίνουν, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐπιλέξουν τὸν πρέποντα τρόπον διασφάλισως καὶ τῆς διδασκαλίας τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐνότητος ἀπὸ τὸν κίνδυνον σχισμάτων;

Ἐν συνεχείᾳ δὲ ἡ Ἐκθεσίς, ἀναφερομένη εἰς τὸ δ' ἐπιχείρημα τῶν ζηλωτῶν, λέγει ὅτι, «ὡς πρὸς τὸν προσαγομένον Ἰ. Κανόνα, ὅστις ἀναφέρεται εἰς τοὺς «κοινωνοῦντας ἀκοινωνήτοις», οὐδαμῶς ἔχει ἐφαρμογὴν, διότι ἐν τῇ καθόλου Ὁρθοδόξῃ Ἐκκλησίᾳ οὐδεὶς εἶναι ἀκοινωνήτοξ». Ἐπομένως καὶ τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο πίπτει εἰς τὸ κενόν.

ΟΙ «ΟΧΛΟΙ» ΥΠΟ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΙΝ

Παρακατιοῦσα ἡ Ἐκθεσίς συμπεραίνει, «ὅτι εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἐν Ἑλλάδι καὶ εἰς τὸ Ἄγιον Ὄρος ἔχει δημιουργηθῆ ἐν σχίσμα, ὀφειλόμενον εἰς παρανοήσεις, εἰς νοθείας καὶ εἰς τὴν ἄγνοϊαν τῆς φύσεως τῆς Ἐκκλησίας, ὡς σώματος Χριστοῦ, ἀλλὰ κυριώτατα εἰς τὴν ἔλλειψιν αὐτογνωσίας καὶ εἰς τὴν ἀπουσίαν ἀγάπης πρὸς τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας». Δὲν ἀμφισβητεῖται ἡ εὐλάβεια πολλῶν ἐκ τῶν συγχροτόντων τὸν σχίσμα ἀδελφῶν, ἀλλὰ δὲν παύουν «νὰ ἀποτελοῦν, κατὰ τὴν ἔκφρασιν ἁγίων Πατέρων καὶ Συνόδων, τοὺς «ὄχλους», τοὺς «χύδην ὄχλους» καὶ τὰ «ἄτακτα πλήθη», ἀπὸ τὰ ὅποια ἤρθη ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας, ὄχι μόνον τὸ δικαίωμα ἀναμίξεως εἰς τοιαύτης σοβαρότητος θέματα (δ' Κανὼν τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου), ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ δικαίωμα ἐκλογῆς ἱερέων καὶ ἀρχιερέων (γ' Κανὼν, Συν. Λαοδικείας).

ΤΟ ΜΟΡΜΟΛΥΤΕΙΟΝ ΤΗΣ ΑΙΡΕΣΕΩΣ

Ἐπὶ τὸν ἀνωτέρω ὑπότιτλον, ὁ συντάκτης τῆς Ἐκθέσεως, ὑποσημαίνει, ὅτι «οἱ ἡγέται τοῦ σχίσματος — οἱ ὅποιοι, σημειωτέον, ἔχουν ἀπο-

κατασταθῆ κοινωνικῶς, δυσαναλόγως πρὸς τὰ ἀνύπαρκτα προσόντα των — εἶχον ἀνάγκην ἰσχυροτέρων ἐπιχειρημάτων διὰ νὰ στηρίξουν τὰς θέσεις των, ἀφοῦ σὺν τῷ χρόνῳ τὰ ἴδια ἀπεδυναμώθησαν. Καὶ εὐρέθῃ ὁ Πατριάρχῃς Ἀθηναγόρας. Ἀλλὰ μὰς ἐλυπήθη ὁ Θεὸς καὶ τὸν Ἀθηναγόραν διεδέχθη Δημήτριος ὁ Α'. Ἀνεπνεύσαμεν, ἐλπίσαντες ὅτι ὁ σάλος θὰ καταπαύσῃ, ἀλλ' ἠπατήθημεν. Ἐπερετε νὰ ὑπάρχῃ κάποιος πῶν νὰ δικαιώσῃ τὸ σχίσμα... Δι' αὐτὸ ἔπρεπεν ὀρισμέναι φράσεις τοῦ νέου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου νὰ τὸν καταστήσουν συνεχιστὴν τῆς ἐκκλησιαστικῆς πολιτικῆς καὶ τῶν φρονημάτων τοῦ προκατόχου του. Καὶ οὗτων πλέον δὲν ὑπάρχει ἐλπίς ἐξυγιάνσεως τῆς Ὁρθοδοξίας ἐκ τοῦ μάρματος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου διὰ τῶν ἀπεσχιμαμένων!».

Ἄλλ' ἀντὶ ἄλλης ἀπαντήσεως εἰς τὰς κατηγορίας, ὁ συντάκτης τῆς Ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ ζηλωτικοῦ προβλήματος, παραθέτει αὐτοῦσια ἀποσπάσματα ἐκ τοῦ λόγου τοῦ Ἁγίου Μάρκου Ἐφέσου, ὃν ἀπηύθυνεν εἰς τὸν πάπαν, κατὰ τὴν συνάντησιν τῆς ἀντιπροσωπείας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐν Φλωρεντία.

ΤΟ ΘΘΣ ΤΟΤ ΑΓΙΟΥ ΜΑΡΚΟΥ

«Σήμερον τῆς παγκοσμίου χαρᾶς τὰ προοίμια· σήμερον αἱ νοηταὶ ἀκτῖνες τοῦ τῆς εἰρήνης ἡλίου τῆ Οἰκουμένη πάσῃ προσανατέλλουσι· σήμερον τὰ τοῦ Δεσποτικοῦ σώματος μέλη πολλοὺς πρότερον χρόνοις διεσπασμένα τε καὶ διεσπρηγμένα, πρὸς τὴν ἀλλήλων ἐπίγειαν ἔνωσιν· οὐ γὰρ ἀνέχεται ἡ κεφαλὴ Χριστὸς ὁ Θεὸς ἀφεστάναι διηρημένῳ τῷ σώματι, οὐδὲ τὸν τῆς ἀγάπης δεσμὸν ἐξ ἡμῶν ἀνηρησθαι παντάπασιν ἢ ἀγάπῃ βούλεται» Ρ.Ο.ΧVII, COL. 198.

Ὅποιοι λόγοι ἀγάπης καὶ πόνου ἐν τῇ προσπαθείᾳ τῆς ἐνώσεως! Πῶς διαφαίνεται ἡ ἀγία ψυχὴ τοῦ θεοῦ τούτου ἀρχιερέως, ἐπιζήτωντος νὰ ἐπαναφέρει τὰ πεπληθύνοντα τέκνα τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν! Ποίας θεολογικὰς τομὰς κατέλιπεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ὁ ἅγιος Μάρκος! Καὶ συνεχίζει:

«Ἐὰρ οὐ προφανῶς ταῦτα Θεοῦ δυνάμει καὶ κρίσει γεγέννηται καὶ τὸ πέρασ ὁποῖον ἔσται καλὸν καὶ Θεῷ φίλον, ἐντέθειν ἤδη προοιμαίεται; δεῦρο δὴ οὖν, ἀγιώτατε πάτερ, ὑπόδεξαι τὰ σὰ τέκνα μακρόθεν ἐξ ἀνατολῶν ἤκοντα· περιπτύξαι τοὺς ἐκ μακροῦ διεστώτας τοῦ χρόνου πρὸς τὰς σὰς καταφυγόντας ἀγκάλας· θεράπευσον τοὺς τῶς σκανδαλισθέντας· ἄπαν σκῆλον καὶ πρόσκομμα τῆς εἰρήνης κολυτικῶν ἐκ μέσου γενέσθαι κέλευσον· εἶπε καὶ αὐτὸς τοῖς ἀγγέλοις ὡς τοῦ Θεοῦ μιμητῆς· «δοδοποιήσατε τῷ λαῷ

μου, και τούς λίθους ἐκ τῆς ὁδοῦ διαρρίψατε» (Ήσ. 62, 10) Ρ.Ο. XVII, COL. 199).

Διατί σήμεραν μία μετριοπαθεστέρα φρασεολογία τοῦ Πατριάρχου τὸν καθιστᾷ αἰρετικόν; Ἐπειδὴ ἀπαλλαγὸν οἱ καλοὶ ἀδελφοὶ ἀπὸ τὰς φανατικὰς προκαταλήψεων τὸν πρὸς στιγμὴν διὰ νὰ κατανοήσουν, ὅτι ἡ γλῶσσα τῆς ἀγάπης εἶναι ἡ γλῶσσα τοῦ Θεοῦ. Ἴδου καὶ ἕτερον μάθημα συμπεριφορᾶς.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΣΤΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

«Ἐὰν ψυχῆς ἀποστολικῆς ταῦτα καὶ πατερικῆς γνώμης καὶ ἀδελφικῆς διαθέσεως ἢ τοῦναντίον σκαϊᾶς καὶ διεστραμμένης καὶ αὐθεκᾶστος καὶ οὐδὲν ἠγουμένης δεινόν, εἰ πάντες ἀπόλλοιντο; ἐγὼ μὲν οἶμαι τὸν τὴν διαίρεσιν αὐτὴν εἰσαγαγόντα καὶ τὸν ἄνωθεν ὑφαντὸν χιτῶνα τοῦ Δεσποτικοῦ Σώματος διασχίσαντα μείζονα τῶν στρατιωτῶν ὑποστήσασθαι δίκην καὶ τῶν ἀπ' αἰῶνος ἀπάντων ἀσεβῶν καὶ αἰρετικῶν ἀλλὰ σοὶ τοῦναντίον ἔξεστιν, μακαριώτατε πάτερ, εἰ βουληθεῖς μόνον, τὰ διεστῶτα συνάψαι καὶ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ (Ἐφ. 2, 14) καθελὲν καὶ θείας Οἰκονομίας ἔργον ἐργάσασθαι» Ρ.Ο. XVII, COL. 200.

Ἐτερον κείμενον ἐκφραστικὸν τοῦ πόνου διὰ τὸν χωρισμὸν. Αἱ ἅγια ψυχὰ, διαμένουσαι ἐν τῇ ἀληθείᾳ τῆς Ἐκκλησίας, θλίβονται διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν τέως ἀδελφῶν καὶ διὰ τὴν «διάσχισιν» τῆς Ἐκκλησίας. Ἐνθ' ἡμεῖς ἀγριεύομεν ἀπὸ τῶν δαιμονικῶν πάθων μας, ὑπὸ τὸ πρόσχημα τοῦ κινδύνου τῆς Ὁρθοδοξίας.

«Μέχρι τίνος οἱ τοῦ αὐτοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς αὐτῆς πίστεως βάλλομεν ἀλλήλους καὶ κατατέμνομεν; μέχρι τίνος οἱ τῆς αὐτῆς Τριάδος προσκυνηταὶ «δάκνομεν ἀλλήλους καὶ κατεσθίομεν, ἕως ἂν ὑπ' ἀλλήλων ἀναλωθῶμεν;» (Γαλ. 5, 15) καὶ ὑπὸ τῶν ἔξωθεν ἐχθρῶν εἰς τὸ μὴ εἶναι χωρήσωμεν μὴ γένοιντο τοῦτο, Χριστὸς Βασιλεῦ, μηδὲ νικήσει τὴν σὴν ἀγαθότητα τῶν ἡμετέρων ἀμαρτιῶν ἢ πληθῦς ἀλλ' ὥσπερ ἐν τοῖς πρότερον χρόνοις, ὅτε τὴν κακίαν εἶδες ὑπερταθεῖσαν καὶ ἐπὶ μέγα χωρήσασαν διὰ σαυτοῦ καὶ τῶν σῶν ἀποστόλων ἀνέσειλας αὐτὴν τῆς πρόσω φορᾶς καὶ πρὸς τὴν σὴν ἐπίγνωσιν ἐπέστρεψας ἅπαντας, οὕτω καὶ νῦν διὰ τῶν σῶν τουτωνῶν θεραπόντων, οἱ μηδὲν τῆς σῆς ἀγάπης προθυγιατερον ἔθεντο, σύναντρον ἡμᾶς ἀλλήλους καὶ σεαυτῶ, καὶ τὴν εὐχὴν ἐκέειν ἐπιτελῆ ποιήσον, ἦν ἡνῖκα πρὸς τὸ πάθος ἀπήεις εὐχόμενος ἔλεγες· «δὸς αὐτοῖς ἵνα ᾧσιν ἐν, καθὼς ἡμεῖς ἐν ἐσμέν» (Ἰω. 17, II) Ρ.Ο. XVII, COL. 199.

Ἐναμφιβόλως, αἱ παγκοσμίου κλίμακος συναρτήσεις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τοῦ «κόφθαμμοῦ τῆς οἰκουμένης», ἐπιτρέπουσιν εἰς τὸ τοῦ μείζονα ἐλευθερίαν ἐλίξεως ἐν τε τῇ φρασεολογίᾳ καὶ τῇ ἀναστροφῇ, «ἵνα τοὺς πάντας

κερδήσῃ». Ἐν τούτοις δὲν τοῦ ἀναγνωρίζεται. Καὶ ἡ Ἐκθεσις συνεχίζει:

ΤΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΚΑΙ Ο «ΧΤΑΔΗΝ ΟΧΛΟΣ»

Ἄλλ' ὁ Πατριάρχου Δημήτριος δὲν δικαιούται νὰ εἴπῃ λέξιν πρὸς τὸν Πάπα, χωρὶς νὰ θεωρηθῇ καὶ νὰ ἀποκηρυχθῇ ὡς οἰκουμενιστής, ἄλλως ὑφώνομεν μαῦρες σημαῖες! Πόσην τύφλωσιν ἀπεργάζεται ὁ φανατισμὸς εἰς τὰς ψυχὰς, ἀφοῦ τόσας ὀρθοδοξοτάτας καὶ ἀνδρείας, θὰ ἐλέγομεν, ἐκδηλώσεις τοῦ Πατριαρχίου καὶ τοῦ Πατριαρχείου μας δὲν τὰς βλέπουσιν. Δὲν ἀνέγνωσαν ὅσα εἶπεν εἰς τοὺς παπικοὺς ἀπεσταλμένους ὁ ἴδιος ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κατὰ τὸν παρελθόντα Νοέμβριον; Τὴ μάθημα ρωμαλεῶν Ὁρθοδοξίας ἦτο αὐτό; Τὴ ἔλεγχος τοῦ Παπισμοῦ; Ἄλλ' εἶπομεν, διὰ νὰ ὑπάρχουν αἱ ἐν Ἀθήναις παρασυναγωγαὶ πρέπει ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ νὰ εἶναι αἰρετικὴ καὶ ὁ Πατριάρχης οἰκουμενιστής. Τὴ σημασίαν ἔχει, ἐὰν ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν Παγγρηστιανικῶν σχέσεων τοῦ Οἴκου. Πατριαρχείου, εἰς Ἐκθεσί τῆς ἐξ 27 σελίδων, δίδει κρυσταλλίνην τὴν διδασκαλίαν τῆς Ὁρθοδοξίας πρὸς τοὺς Παπικούς; Τὴ ἂν ἡ Πατριαρχικὴ Ἐξαρχία δηλοῖ ἐνώπιον ὀλοκλήρου τοῦ Ἁγίου Ὁρους τὴν ἀμετάθετον στάσιν τῆς Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἐπὶ τὴν πέτραν τῶν Ὁρθόδοξων Παραδόσεων;

Ἄλλ' ὅχι, πρέπει τὸ Οἶκ. Πατριαρχεῖον νὰ καθορίξῃ τὸ ἦθος τοῦ, τὰς ἐκδηλώσεις τοῦ, τὴν φρασεολογίαν τοῦ, τὰς μεθόδους τοῦ, τὰς οἰακοστροφίας τοῦ, τὴν πολυσύνθετον πολιτικότητά τοῦ, ἀπὸ τὰς φανατικὰς διαθέσεις τοῦ «χύδην ὄχλου», ὅπως ἐπισημότητα ἐξαρχηροῦσιν αὐτὴ ἡ Ἐκκλησία τοὺς ἀπολοικούς, τὰ πρόβατα, ὅταν, ἐπαιρόμενα καὶ λησμονοῦντα τὴν ἑαυτῶν τάξιν, μεταβάλλονται εἰς «ἄτακτα πλήθη» καὶ δημιουργοῦν σχίσματα ἐν ὀνόματι τῆς Ὁρθοδοξίας, ἦν ἀγνοοῦν.

ΕΝΟΤΗΣ ΕΝ ΠΙΣΤΕΙ ΠΟΙΚΙΛΙΑ ΕΝ ΔΡΑΣΕΙ

Κατόπιν, ὑπὸ τὸν ὑπότιτον «ἐνότης ἐν πίστει ποικιλία ἐν δράσει», ὁ συντάκτης τῆς Ἐκθέσεως, ἀναλύει τὴν φυσιολογίαν τῆς Ἐκκλησίας, ὥστε «νὰ ἐμφανίζηται καὶ ἐνότης εἰς «τὸ αὐτὸ φρονεῖν», ἀλλὰ καὶ ποικιλία σκέψεων καὶ ἐνεργειῶν ἐπὶ θεμάτων ἀνοδύνων, μὴ ἀπτομένων τῆς ἐν πίστει ἐνότητος».

«Τὸ φαινόμενον τοῦτο, συνεχίζει, χαρακτηρίζει τὸν ζωντανὸν καὶ θεανθρώπινον ὁργανισμόν τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ μέχρι σήμεραν». Καὶ ἐρωτᾷ: «Τὴ συντηρεῖ τοὺς πιστοὺς ἐν τῇ τάξει τῶν; Ἡ ἐνοποιὸς ἀγάπη ἐν ἀληθείᾳ πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησίον, ἀλ-

λά και ἡ ἐν ταπεινώσει γνώσις. Ἀπόντων τῶν στοιχείων αὐτῶν, ἀνακύπτουν ἔριδες, «ἐριθείαι, ζήλοι, θυμοί» και ὅλα αὐτὰ διασποῦν τὴν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας και σχηματίζονται σχίσματα».

Ἡ Ἐκθεσις περαιτέρω ὑποστηρίζει, ὅτι τὸ ἡμερολογιακὸν σχίσμα θὰ ἀπεφεύγετο και θὰ διεσώζετο ἡ ἀγάπη και ἡ ἐνότης, ἐὰν ἐπεκοράτει σύνεσις μεταξὺ τῶν ἀπλοϊκῶν Μοναχῶν και λαϊκῶν. «Ἄλλὰ ἀφοῦ ἔγινε τὸ σχίσμα και ἤρχισε νὰ λειτουργῇ ὁ ψυχολογικὸς νόμος, δημοσυγῶν φανατικὸν κλίμα, ἐπόμενον ἦτο νὰ ἀκολουθήσῃ διανοητικὴ τύφλωσις, ὅποτε εἶναι πλέον ἀργὰ κάπως νὰ ὄραθῇ ἡ ἀλήθεια και ν' ἀποκαλυφθῇ ἡ πλάνη».

Τὰ ἀνωτέρω, ὁ συντάκτης τῆς Ἐκθέσεως, ἐντάσσει εἰς τὸ ἀκολουθοῦν κεφάλαιον, διὰ νὰ ὑποστηρίξῃ, ὅτι ἐντὸς τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἀνεκτὰ τὰ διάφορα ρεύματα ἀπόψεων, ὡς ἐκφραστικὰ τῆς ποιικιλίας τῶν πιστῶν. Καὶ μόνον, ὅταν αὐτὰ ὀδηγοῦνται εἰς ἐπιβολήν, ἢ συζητήσις περὶ αὐτὰ ἀναστέλλεται και ἡ Ἐκκλησία διαχωρίζει τοὺς θέλοντας νὰ ἐπιβάλλουν νόθα δόγματα και ἤθη. Καὶ ἀναφέρεται εἰς ἐν σύγχρονον ρεῦμα, τὸν οἰκουμενισμὸν, ὃν ἐπικαλοῦνται οἱ ζηλωταὶ πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ἀσθενῶν θέσεων των, διὰ νὰ τονίσῃ τὰ ἐξῆς:

ΠΡΟΘΕΣΙΣ ΚΑΙ ΠΡΑΞΙΣ

«Κατ' ἀρχὴν ὁ οἰκουμενισμὸς ἔχει πολλὰς ἐκδόσεις». Δὲν πολοῦται μόνον μεταξὺ τοῦ Ὁρθοδόξου οἰκουμενισμοῦ και τοῦ καταφανοῦς αἰρετικοῦ, ἀλλὰ και κλιμακοῦται εἰς μίαν ποιικιλίαν ἐκδοχῶν ἐν μέσῳ τῶν δύο ἀκραίων αὐτῶν πόλων. Σκέψεις, ἰδέαι διαφόρων πιστῶν, κληρικῶν και λαϊκῶν, σκεπτομένων, προβληματιζομένων, πιθανολογούντων, εὐχόμενων, ἐπιζητούντων, νοσταλγούντων, μεθοδευνόντων, πειραματιζομένων, δοκιμαζόντων, ἔρευνούντων. Καὶ ὅλα αὐτὰ θεωρητικῶς, ἐνώπιον μιᾶς ἐποχῆς συνεχῶς ἐκκλητιοῦσης μετὰ τὰς ἀνακατατάξεις της, μετὰ τὰς συνθέσεις της, τὰς συναρτήσεις, τοὺς ἀνταγωνισμούς, τὰς διασταυρούμενα ρεύματα, μετὰ τὴν ἐπίμνησιν τῶν ἐχθρῶν εἰς μικροὺς και μεγάλους, μετὰ τὴν μέριμναν ἀμύνης, μετὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς και τὰς διαφόρους προσοπτικὰς.

Ἐπόμενον εἶναι και τὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας νὰ μὴ μένουν ἀνεπηρέαστα, πολλῶν μᾶλλον αἰ κατὰ τόπους διοικήσεις τῶν Ἐκκλησιῶν. Ἐντεῦθεν σκέπτονται, ἐνεργοῦν, προγραμματίζουν τὴν ἐν τῷ κόσμῳ στράτευσιν των. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀπὸ ἄμμεσον ἐξωτερικὸν κίνδυνον, δὲν ἐδιχάσθη κατὰ τὰ μέσα τοῦ 15ου αἰῶνος εἰς Ἐνωτικούς και Ἀθηνωτικούς; Λόγῳ δὲ τῶν συνθηκῶν τότε δὲν εἶχεν, ὡς Ἐκκλησία, τὰ σημερινὰ προβλήματα, ὅχι μόνον μετὰ τὸν «κόσμον», ἀλλὰ και μετὰ ἄλλας ἐθι-

κὰς ἐκκλησίας.

Τὶ ἐχώριζεν τοὺς Ἐνωτικούς ἀπὸ τοὺς Ἀθηνωτικούς; Ἀνεπηρέαστοι τάχα ἀντιλήψεις πρὸς ἔνωσιν ἢ μὴ; Οὐχί, ἀλλὰ ποιικίλια ἀπόψεως ὡς πρὸς τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ κινδύνου. Ὅλοι ἐξ ἴσου πιστοί. Καὶ ἐνώσω μὲν οἱ ὑποστηρίζοντες τὴν ἄποσιν τῆς σωτηρίας τοῦ Βυζαντίου διὰ τῆς ἀνευ ὄρων ἐνώσεως εὐρίσκοντο ἐν τῇ ὁδῷ τῆς προθέσεώς των, οὐδεὶς ἐσκέφθη νὰ τοὺς χωρίσῃ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν. Εἶχον τὰ ἐπιχειρήματά των, τὴν ἐλευθερίαν τῆς σκέψεως και τὴν ἀντιλήψιν των, ἀλλὰ παρέμεινον ὡς πιστὰ τέκνα τῆς Ἐκκλησίας ἐν ἐνότητι μετὰ τῶν Ἀθηνωτικῶν, εἰς τὸν νοῦν τῶν ὁποίων ἐκυριάρχει διάφορος ἀντιλήψις. Εἰς δὲ τὴν μεγάλην ἀντιπροσωπείαν, ὑπὸ τὸν ἀτοκοράτορα πρὸς Φλωρεντίαν, περιλαμβάνοντο πρόσωπα διστάμενα εἰς τὰς ἀπόψεις, ὅπως ἦτο ὁ κατόπιν Πατριάρχης Γενάδιος ὁ Σχολάριος και ὁ ἀγιώτατος Μάρκος ὁ Ἐφέσου. Ἐν τούτοις εἶχον πλήρη κοινωνίαν ἐν τοῖς Μυστηρίοις. Πότε ὅμως ἐγένετο ὁ χωρισμὸς τῶν Ἐνωτικῶν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν; Ὅταν πλέον ἡ ἔνωσις ἔπαυσε νὰ εἶναι πρόθεσις, μελέτη, ἀμφιβολία και κατέστη πράξις».

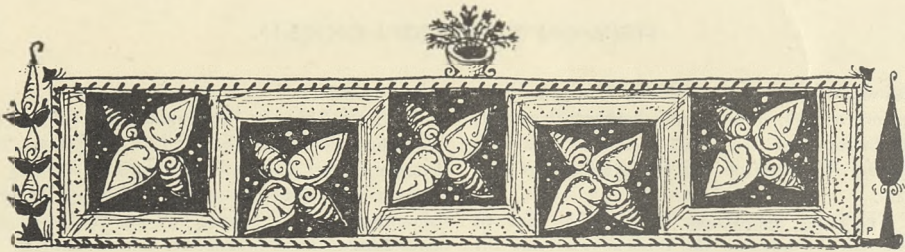
Ἐν συνεχείᾳ ὑποστηρίζει ὁ συντάκτης τῆς Ἐκθέσεως, ὅτι σήμερον ὑφίσταται ἀναλογία καταστάσεων και θεωρεῖ ἀδιανόητον τὸν σκανδαλισμὸν, ἐξ ἀφορηθῆς τοῦ διεξαγομένου εὐαγγελισμοῦ τῆς Ὁρθοδοξίας ὑπὸ πᾶσαν πρόσφορον μορφήν. Καὶ δι' ἀποστροφῆς πρὸς τοὺς ζηλωτάς, διαπορεῖ πῶς δὲν ἀντελήφθησαν ἀκόμη τὸν δόθουν τῆς αἰρέσεως, εἰς τὸν ὅποιον κινδυνεύουν νὰ πέσουν.

ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΚΑΤΑ ΣΤΑΣΕΩΝ

Κατὶ ἀνάλογον συμβαίνει σήμερον μετὰ τοὺς Οἰκουμενιστάς, ἂν βεβαίως, εἶναι ὄντως Οἰκουμενισταί, ὅσοι ἐκδηλοῦν τάσεις εὐρυτέρας διαδόσεως τῆς Ὁρθοδοξίας ἢ ἐνὸς διαλόγου μετὰ τὸν κόσμον. Κατὰ ποίαν, ἐπομένως, λογικὴν και συμφωνῶς πρὸς ποῖον Ἱερὸν Κανόνα ἀποκόπτονται τινὲς ἐκ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου μετὰ τὸν ἰσχυρισμὸν, ὅτι εἶναι οἰκουμενιστής, ἐπειδὴ χρησιμοποιεῖ ἀπὸ τῆς περιωπῆς τῆς οἰκουμενικότητος ἀνάλογον γλῶσσαν, ἐνθυμίζουσαν τὴν γλῶσσαν τοῦ ἀγίου Μάρκου Ἐφέσου; Καὶ πότε ἔπαυσε ἡ Ἐκκλησία εὐαγγελιζομένη και ἀπευθυνομένη πρὸς αἰρετικούς; Ἡ πρέπει νὰ συμμορφοῦται πρὸς τὰς σκέψεις ἐκείνων τῶν ἀπλοϊκῶν, οἵτινες δὲν αἰσθάνονται ἑαυτοὺς ἀσφαλεῖς εἰς τὴν ἐν εἰρήνῃ ἐνότητι τῆς Ἐκκλησίας εἰ μὴ ἐν τῷ φανατισμῷ;

Δὲν ἀντιλαμβάνονται οἱ καλοὶ ἀδελφοὶ ζηλωταί, ὅτι κατέστησαν ἑαυτοὺς ἄλλοτριούς τῆς Ἐκκλησίας;

μ.ξ.π.

ΑΝΑΛΥΣΙΣ ΑΣΚΗΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΟΡΩΝ

ΕΚΤΟΝ πάθος εις τὴν ἀσκητικὴν ὁρολογίαν εἶναι ἡ ἀσθένεια τῆς ψυχῆς, ἡ ὁποία, λυμαιομένη τὰς δυνάμεις τῆς, τὴν καθιστᾶ δυναστευτικῶς γῆν «κέκφερουσαν ἀκάνθας καὶ τριβόλους» (Ἐβρ. 6, 8). Τοῦ πάθους δημιουργὸς καὶ ὑποκινητῆς εἶναι ὁ δαίμων· οὕτω τὸ πάθος εἶναι καρπὸς δαιμονικός.

Πάθη ἔχουν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι — κεκρυμμένα ἢ ἐμφανῆ — ἐκτός, θεβαίως τῶν ἀπαθῶν. Οἱ ἀπαθείς εὐρίσκονται ἔξω ἀπὸ τὸ πεδῖον βολῆς τοῦ ἐχθροῦ. Οὕτως αἱ βολαὶ τῶν ὅπλων τοῦ ἐχθροῦ φθάνουν μέχρι τοῦ τείχους τῆς διανοίας τοῦ ἀπαθοῦς ἀπὸ ὅπου καὶ ἐξοστρακίζονται. Βολὴ δὲ εἶναι ἕνας ψιλὸς λογισμὸς, ποῦ οἱ πατέρες ὀνομάζουν «προσβολὴν». Ἐλλειψίς ἀγῶνος παρατηρεῖται παραδόξως καὶ εἰς τὸν ἀντίποδα τοῦ ἀπαθοῦς, τὸν ἐμπαθῆ. Ἐδῶ ἡ κατακυρίευσίς τῆς ψυχῆς ὑπὸ τοῦ πάθους εἶναι ὀλοκληρωτικὴ, μὴ ὑπαρχούσης ἀντιστάσεως.

Τὰ πάθη ἔχουν δύναμιν γοητευτικὴν, δελεαστικὴν, κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐνριζώσεως· κατόπιν ὅμως ταῦτα καταντοῦν ὁ πικρὸς δεσπότης, ὁ ἀπάνθρωπος τύραννος, ὁ ὁποῖος αἴρων τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἀνθρώπου, τὸν καθιστᾶ ὑποχείριόν του.

Ἄς ἐξετάσωμεν ὅμως πῶς εἰσέρχεται τὸ πάθος εἰς τὴν ψυχὴν. Κατ' ἀρχὴν τὸ πάθος ἔχει τὴν κλιμάκωσίν του, τὰ ἰδιαιτέρα γνωρίσματά του, τὸν τρόπον γενέσεως καὶ ἐκδηλώσεως. Ἐκαστον πάθος δυνατόν νὰ ἐξετασθῆ κατὰ τὴν γένεσιν, τὴν αὐτομείωσιν καὶ τὴν σχέσιν του μετ' ἄλλων παθῶν. Ἡ κατακυρίευσίς δηλαδὴ ἐπὶ τῆς ψυχῆς εἶναι τρισδιάστατος.

Τὰ πάθη ἀνταποκρίνονται εἰς τὰ τρία μέρη τῆς ψυχῆς, καθὼς αὕτη διακρίνεται, κατὰ τὴν περὶ τριμεροῦς θεωρίαν. Οὕτως εἰς μὲν τὸ λογικὸν μέρος τῆς ψυχῆς ἀνταποκρίνονται τὰ πάθη τῆς ἀπιστίας, τῆς αἰρέσεως, τῆς βλασφημίας, τῆς ὑπερηφανίας κ.ἀ.· εἰς τὸ θυμικὸν τὸ μῖσος, ὁ φθόνος, ἡ μνησικακία, ἡ ἀσπλαγχνία κ.τ.δ.· ἐνῶ εἰς τὸ ἐπιθυμητικόν, ἡ φιλαργυρία, ἡ γαστριμαγία καθὼς καὶ ὅλα τὰ σαρκικά πάθη. Ἀκριβέστερος καὶ ἀσκητικώτερος εἶναι ὁ χωρισμὸς εἰς δύο βασικὰς κατηγορίας, εἰς πάθη ψυ-

χικὰ καὶ εἰς πάθη σωματικά. Ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Σιναΐτης (Κεφάλαια, 77. Φιλοκαλία τόμ. Δ' σ. 41-42) κάνει καὶ ἄλλας ὑποδιαιρέσεις εἰς τὰ πάθη. Τὰ σωματικά ὑποδιαιρεῖ εἰς ἀλλεγορικά καὶ ἀμαρτητικά, ἐνῶ τὰ ψυχικά εἰς θυμικά, ἐπιθυμητικά καὶ λογιστικά. Τρόπος θεραπείας διὰ μὲν τὰ σωματικά, τὰ ὁποῖα λαμβάνουν δύναμιν ἐκ τῆς σαρκός, ἐνδείκνυται ἡ ἐγκράτεια· ἐνῶ διὰ τὰ ψυχικά, τὰ ὁποῖα λαμβάνουν δύναμιν ἐκ τῆς ψυχῆς, ἐνδείκνυται ἡ ἀγάπη.

Τὸ πάθος εἰσέρχεται εἰς τὴν ψυχὴν κατόπιν τῆς ἐξῆς διαδικασίας. Ἀρχίζει ἀπὸ τὸν λογισμὸν ὁ ὁποῖος ἔρχεται ἔξωθεν — ὑπὸ τοῦ δαίμονος — καὶ κρούει κατ' ἀρχὴν τὴν διάνοιαν τοῦ ἀνθρώπου, ὅπου ὀνομάζεται «προσβολὴ». Ἀπομένουν δύο τινά: ἡ ἀπόρριψις ἢ ὁ «συνδυασμός», συνομιλία δηλαδὴ μετὰ τοῦ λογισμοῦ ἀπαθῶς ἢ ἐμπαθῶς. Κατόπιν τοῦ συνδυασμοῦ ὀλοκληροῦται ἡ κατάνευσις εἰσόδου εἰς τὴν ψυχὴν καὶ οὕτως ὀλοκληροῦται ἡ «συγκατάθεσις». Μετὰ ταῦτα ἔρχεται ἡ «αἰχμαλωσία». Κατόπιν τῆς αἰχμαλωσίας ὀλοκληροῦται ὁ δευτέρος γύρος· ἡ δευτέρα σύγκρουσις τοῦ ἡγεμονικοῦ μετὰ τοῦ λογισμοῦ. Τώρα ὄχι ὡς συνομιλία ἀλλὰ ὡς βίαιος ἀγὼν ἐπικρατήσεως τοῦ ἐνὸς ἐπὶ τοῦ ἑτέρου. Ὁ ἀγὼν αὐτὸς ὀνομάζεται «πάλη». Κατὰ τὴν πάλην ἐὰν ὁ πονηρὸς λογισμὸς ἐπικρατήσῃ εἰσέρχεται βαθύτερον εἰς τὴν καρδίαν ἢ ἐὰν ἠττηθῆ ἀποπέμπεται. Εἰς τὴν πρώτην περιπτώσιν ἔχομεν τὸ «πάθος», ἐνῶ εἰς τὴν δευτέραν τὴν νίκην τῆς ψυχῆς. Ὁ παρελθὼν πολὺς καιρὸς διὰ τὰ ἐπανελεθῆ ἡ ἀπωλεσθεῖσα γαλήνη εἰς τὴν ψυχὴν.

Ἡ ἀμαρτία ἀρχίζει νὰ συντελῆται ἀπὸ τοῦ σημείου τῆς συγκαταθέσεως. Ἡ συγκατάθεσις εἶναι τὸ σημεῖον, ὅπου ἐπισημαίνεται εἰσοδοχὴ τοῦ πάθους εἰς τὴν καρδίαν καὶ παραχώρησις τόπου εἰς τὴν καρδίαν διὰ τὸ πονηρὸν πνεῦμα ποῦ φέρει τὸ πάθος. Εἰσελθὼν τὸ πάθος εἰς τὴν ψυχὴν ὡς νέος δεσπότης πρᾶττει ὅσα εἶναι τῆς ἀρεσκείας του.

Μετὰ τὴν παράδοσίν του εἰς αὐτὸ, ὁ ἀνθρώπος παύει νὰ πορεύεται κατὰ τὸν ὀρθὸν λόγον. Ἄλλοτε εἰς τὸν ὄχλον ἡ ἀσκητικὴν, ἀλλὰ καὶ ὁ νοῦς του. Τοῦτο διαπιστοῦται ἐκ τῆς ἀναλόγου μεγεθύνσεως ἢ σμικρύνσεως τοῦ γύρου κόσμου, λόγῳ τῆς ὑπεισταθείσεως πρὸς τὸν Θεὸν ἀφοβίας. Ἄλλὰ δὲν σταματᾶ ἐδῶ. Ἄς πάρωμεν π.χ. τὸ πάθος τοῦ λαιμοῦ. (λαιμαργίαν - γαστριμαργίαν). Ἐξ αὐτοῦ ὡς ἐκ πηγῆς βοθρῶδους πηγάζουσι ἡ πορ-

νεία, ἡ ἀσέλγεια, ἡ ἀκρασία, ἡ σκληροκαρδία καὶ ἐν συνεχείᾳ θάλασσα λογισμῶν· κύματα μολυσμῶν· βυθὸς ἀγροσίων καὶ ἀρρήτων ἀκαθαρσιῶν — ἐπίσης — ὀκνηρία· πολυλογία· παρηγορία· γελωτοποιία· εὐτραπελία· ἀντιλογία· σκληροτραχηλία· ἀνηκοσία· ἀναισθησία· αἰχμάλωσις· μεγαλαυχία· θρασυότης· φιλοκοσμία· πολλάκις δὲ καὶ συμφοραὶ ἀνέλπιστοι καὶ ἀπροσδόκητοι, αἷς αὐθις ἀνελπιστία ἔπεται». (Κλίμαξ Ἁγ. Ἰωάννου ΙΔ', 32. ἐκδ. Σωφρονίου. ΚΠολις 1883). Εἰς τὸν ἀνωτέρω πίνακα τοῦ θεοῦ Πατρὸς βλέπομεν, ὅτι τὰ πάθη ἀποτελοῦν μεταξύ των ἄλυσον· ἐνῶ ἐν πάθους εἶναι γόνος ἑτέρου, καταντᾷ κατόπιν στερεώσεως πατῆρ ἑτέρου πάθους. Οὕτω τὸ γενεολογικὸν δένδρον τῆς ἀνελπιστίας ἔχει ὡς πρόγονο μακρυνὸν τὴν γαστριμαργίαν καὶ αὐτὴ ἔχει μὲ τὴν σειρὰν τῆς ὡς μητέρα τὴν ἐπιθυμίαν. Ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Νύσσης (Περὶ παρθεναίας 4, 5) χρησιμοποιοῖ τὴν εἰκόνα τῆς ἀλύσου διὰ νὰ δεῖξη τὴν ἀλληλοεξάρτησιν τῶν παθῶν. Λέγει· ὅπως συμβαίνει εἰς τὴν ἄλυσον, ὅταν κινουμένη τὸν πρῶτον κρίκον τῆς, κινουῦνται καὶ οἱ λοιποὶ ἀναγκαστικῶς πρὸς τὸν πρῶτον, ὁμοίως συμβαίνει καὶ εἰς τὰ πάθη· διεγειρομένου εἰς τὴν ψυχὴν ἐνὸς ἐξ αὐτῶν κινεῖται μετ' αὐτοῦ καὶ ὅλος ὁ ὀλόκος τῶν παθῶν.

Ὁμιλοῦντες περὶ κινήσεως τῶν παθῶν ἐννοοῦμεν τὴν «παρὰ φύσιν κίνησιν». Τὸ ταραχώδες τοῦτο εἶδος τῆς κινήσεως σημαίνει κίνησιν πάθους. Πάθη ὅμως τινὰ δυνατόν νὰ ἐνεργοῦν ἐπὶ τῆς ψυχῆς μὴ γενόμενα αἰσθητὰ διὰ κινήσεως, ἀλλὰ δι' ἑτέρου τρόπου, π.χ. διὰ σιωπηρᾶς βαρύνσεως. Τοιαῦτα πάθη εἶναι ἡ λύπη, ἡ ἀκηδία, ἡ ἀμέλεια κ.τ.δ.

Τὰ πάθος μετὰ ἀπὸ μακροχρόνιον παραμονὴν εἰς τὴν ψυχὴν μεταδίδει ὅλας τὰς θανατηφόρους ἰδιότητάς του εἰς αὐτήν. Συγχωνεύεται μετ' αὐτῆς καὶ καταντᾷ «δευτέρα φύσις». Εὐρίσκεται ἐντὸς τῆς καρδίας, ἐπηρεάζει τὰς σκέψεις τοῦ ἀνθρώπου, ἀποπνίγει τὴν βούλησίν του καὶ θέτει τὴν σφραγίδα του εἰς τὴν ὅλην ψυχολογίαν τοῦ ἀνθρώπου. Αὐτὰ περὶ παθῶν ἐνεργούντων. Ἐνέργεια δὲ τοῦ πάθους εἶναι ἡ ἁμαρτία· αὐτὴ ἐπιβεβαίωσι τὴν ὑπάρξιν του. Τοιοῦτοτρόπως ἡ ἐνέργεια τοῦ πάθους τὸ καθιστᾷ φανερόν, τὸ ἀποκαλύπτει ἐκ τῶν βαθέων τῆς καρδίας. Συμβαίνει ἐν πάθος, ἀπωθημένην εἰς τὰ βάθη τῆς συνειδήσεως νὰ μὴ δῖθῃ σημεῖα ὑπάρξεως· τότε ὁ ἄνθρωπος ἐμφανίζεται ὄχι μὲ τὸ πρόσωπόν του ἀλλὰ μὲ προσωπίειν.

Πολλάκις, εἶναι δυνατόν, νὰ συνυπάρχουν πολλὰ πάθη εἰς τὴν ψυχὴν, ὅποτε λέγομεν περὶ τῆς ψυχῆς ἐκείνης, ὅτι εἶναι καταγώνιον παθῶν. Ποτὲ ὅμως δὲν θὰ εὐρώμεν ταυτοχρόνως νὰ ἐνεργοῦν δύο ἀντίθετα πάθη. Γράφει ἐν προκειμένῳ ὁ ἅγιος Νεῖλος (Λόγος ἀσκητ. 75. ΡG 79, 809AB): «Ἡδονὴ γὰρ οὐ παραδέχεται πόνον οὐδὲ λύπην χαρὰ, οὐδὲ κατῆφειαν εὐφροσύνη. Οὐδ' αὖ πάλιν πόνος δυναστεύων προσίεται ἡδονῇ· οὐδὲ κρατούσα λύπη ἔχει χαρὰν παρεξυμένην, οὐδὲ κατῆφεια ἐγκράται εὐφροσύνη. Ἄνεπιπλόκως γὰρ ἔχει πρὸς ἄλληλα τὰ ἐναντία πάθη, καὶ οὐκ ἂν εἰς ταυτὸ ἀνέλθῃ ποτέ, οὐδ' ὀμίηρεσε πρὸς φιλικὴν κοινωνίαν, διὰ τὴν ἐκ φύσεως ἄσπονδον ἔχθραν καὶ ἀλλοτριώσιν».

Πῶς ἀναγνωρίζεται ἐν πάθος; Ὅταν ἡ ψυχὴ ὀ-

ρῶσα τὰς φαντασίας ἢ αἰσθητὰς εἰκόνας τοῦ πάθους, κινεῖται ἢ ταρασσεται ἢ καὶ αἰσθάνεται — ὅταν τὸ πάθος ἔχει κατακυριεύσει τῆς ψυχῆς — δυνατόν «σφίξιμο», τότε ἔχομεν ἀσφαλῆ σημεῖα ἀναγνωρίσεως τῆς παρουσίας του. Ἔτερος ἀλάθητος τρόπος ἀποκαλύψεως τοῦ πάθους εἶναι, ὅταν ὁ ἔχων τὸ πάθος ταρασσεται ἐλεγχόμενος. Ἐτοιαυτὴ τοποθετησις τῆς ψυχῆς ἐναντι τοῦ πάθους καὶ τῶν φαντασιῶν του, τὴν θέτει ὄχι μόνον ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς ἀπαθείας, ἀλλὰ καὶ ἐκτὸς τῆς ὁδοῦ τῆς ἀρετῆς. Ὁ ἐμπαθὴς δὲν εἶναι ἐλεύθερος, ὀδηγεῖται ὑπὸ χαλινοῦ κατὰ βούλησιν τοῦ ἀναθάρτου τῆς ψυχῆς του, τοῦ πάθους.

Ἐπάρχουν ὅμως, δόξα τῷ Θεῷ, συνταγαὶ θεραπείας. Ἡ ἀπαγκίστρωσις κατορθοῦται, πλὴν μετὰ κόπου Σταθερὸν σημεῖον ἐκ τοῦ ὁποίου συμπεραίνεται ἀδιστακτῶς ὅτι ἡ ψυχὴ ὑγιαίνει, εἶναι ὅταν αὐτὴ ἀτενίσξῃ τὸ ἀντικείμενον τοῦ πάθους ἐχθρικῶς. Ἡ ἐναντίσις αὐτῆ τοῦ νοῦ ἐπὶ τοῦ ἀντικείμενου τοῦ πάθους δὲν ἔχει χαρακτηριστὰ διαλεκτικὸν ἀλλὰ ὑπαρξικόν· εἶναι φανερώσεως κατισχύσεως τοῦ ἐνὸς ἐπὶ τοῦ ἑτέρου.

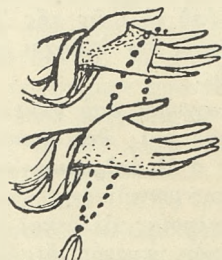
δ.μ.δ.

* * *

Εἰς ὧν τὰς καρδίας ἐπνευσεν ἡ θεόροτος χάρις, εἴμεθα λάμποντες, ἀστράπτοντες καὶ μεταμορφωμένοι, ἔχοντες μίαν ὑπερφυσικὴν καὶ ὠραιοτάτην μεταμόρφωσιν. Διὰ τοῦτο καὶ δοξάζομεν τὴν ἰσοδύναμον, τὴν σοφὴν, τὴν τρίφεγγον καὶ ἀδιαιρέτον Τριάδα, ὅπως τὴν ἐγνωρίσαμεν.

* * *

Βασιλεῦ οὐράνιε, Παράκλητε, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁ πανταχοῦ παρὼν, καὶ τὰ πάντα πληρῶν, ὁ θησαυρὸς τῶν ἀγαθῶν καὶ ζωῆς χορηγός· ἔλθέ, καὶ σῆνωσον ἐν ἡμῖν, καὶ καθάρισον ἡμᾶς ἀπὸ πάσης κηλίδος, καὶ σῶσον ἀγαθὲ τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΗΣΙΑ

ΠΟΥΣΤΙΝΕΙΟΣ καρπός, τὸ νέον βιβλίον τοῦ Σέρβου ἱερομονάχου, σημαίνει καρπὸν θεανθρώπινον, γεωργηθέντα «αἰῆς τῶν δακρῶν του ροαῖς» καὶ μεσιωθέντα ἀπὸ τὸν ἀέρα, τὴν βροχὴν καὶ τὸν

ἥλιον τῶν ἐνεργειῶν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐπὶ τῆς καθαρᾶς ψυχῆς του.

Τὸ βιβλίον «Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία καὶ ὁ οἰκουμενισμός» τοῦ π. Ἰουστίνου Πόποβιτς, ἀποτελεῖ συνέχειαν τοῦ προηγουμένου βιβλίου του («Ἄνθρωπος καὶ Θεάνθρωπος»), μετὰ τὴν διαφορὰν, ὅτι διὰ τοῦ νέου βιβλίου του «σωσιματοποιεῖν» περισσότερο τὰς προσωπικὰς ἐμπειρίας του.

Ὁ π. Ἰουστίνος δὲν διδάσκει ἀπλῶς, ἀλλ' ἄδει ἐν εὐγνωμοσύνη καὶ ἐξομολογήσει «ἄσμα καινὸν τῷ Σωτῆρι Θεῷ». Ὁλόκληρον τὸ βιβλίον ἀποτελεῖ ἀποῦνπωσιν τῆς Ὁρθοδόξου Πατερικῆς διδασκαλίας, ὡς Ἐκκλησιολογίας, ὡς Λατρίας, ὡς Ἀσκήσεως, ὡς ἀποφατικῆς καὶ καταφατικῆς Θεολογίας, ὡς ἀνθρωπολογίας, Χριστολογίας καὶ Τριαδολογίας. Καὶ τὰ δύο μόντα νέα προσωπικὰ στοιχεῖα, τὰ ὁποῖα εἰσάγει, εἶναι ὁ προσωπικὸς τρόπος βιώσεως καθολικῶς τοῦ μοιτηρίου τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡ κριτικὴ τοῦ Ἑθνοπαίκοῦ πολιτισμοῦ ὑπὸ τὸ φῶς τῆς Ἐκκλησίας, ἔξω τῆς ὁποίας δὲν ὑπάρχει εἰμὴ ὁ αἰώνιος θάνατος.

Ὁ σ. ἀναχωρεῖ ἀπὸ θεμελιώδεις ἐκκλησιολογικὰς καὶ θεολογικὰς ἀφετηρίας, καθ' ἃς ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς ἀποτελεῖ τὸ ὄντως μοναδικὸν μήνυμα τῆς Θεογονοῦς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸ ἱστορικο-δογματικὸν γεγονός, ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἑστίποτε ἠγωνίζετο, εἴτε ἠθελημένως εἴτε

ἐκ τῆς ἐμπνεύσεως τῶν παθῶν του, νὰ ἐξασθενήσῃ τὴν ἐνοχλητικὴν παρουσίαν Του, ὡς Προσώπου καὶ ὡς Ἐκκλησίας.

Διὰ τοῦ βιβλίου του ὁ σ. διακηρύττει, μετὰ τὸ ἅγιον καὶ ἀπαθὲς πάθος τοῦ τέκνου τοῦ Θεοῦ καὶ μετὰ προφητικὴν διδρασίαν, τὴν μοναδικὴν καὶ ἀτίμητον ἐλπίδα τῆς ζωῆς του καὶ τῆς ζωῆς ὁλοκλήρου τοῦ κόσμου εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ὁ π. Ἰουστίνος τὰ πάντα ζυγίζει καὶ ἀξιολογεῖ μετὰ τὸν Θεάνθρωπον καὶ τὸν θάνατον. Ὁ σ. δὲν ἀνῆκει εἰς τὸ «πλήρωμα», τοῦ Θεανθρώπου καὶ εἰς τὸ ἦθος Του, ὅτι δὲν ἀντέχει εἰς τὴν δοκιμὴν τοῦ θανάτου, δι' αὐτὸν εἶναι ἀναμφισβήτητον δαιμονικὸν κατασκευάσμα, ἀσχετῶς ἐὰν ἀποδίδεται εἰς αὐτὸ οἰαδήποτε ἀξία ὑπὸ τῶν πολλῶν.

Εἶναι ἀξιοπρόσεκτος ὁ ὀργανικὸς τρόπος μετὰ τὸν ὁποῖον ὁ σ. συνδέει τὸν Θεάνθρωπον μετὰ τὴν Ἐκκλησίαν, τὴν Παράδοσιν, τὸν κόσμον, μετὰ τὰς ἀρετὰς, μετὰ τὸν ἄνθρωπον, μετὰ τὴν κοινωνίαν, μετὰ τὴν λατρείαν. Παντοῦ αἰσθάνεται ἱστορικὸν ρεαλισμόν: Καὶ ὁ Θεὸς καὶ ὁ ἄνθρωπος καὶ ἡ Ἐκκλησία καὶ ἡ χάρις καὶ ὁ ἄνθρωπος - Θεάνθρωπος καὶ ἡ κοινωνία, τὰ πάντα εἶναι μία ἱστορικὴ πραγματικότης, τὰ πάντα ἔχουν «σάρκα», ἀκριβῶς διότι ὁ Θεὸς ἐγένετο «σὰρξ».

Ἡ Ὁρθόδοξος πίστις καὶ ὁ πλοῦτος τῆς Παραδόσεώς της, μετὰ κέντρον τὸν Θεάνθρωπον Ἰησοῦν, δὲν εἶναι ἀφηρημένα ἠθικὰ ἀρχαί, ἀλλὰ ὁ ἀληθὴς ρυθμὸς τῆς ζωῆς τοῦ σύμπαντος, εἶναι ὁ πυρὴν τῶν πραγμάτων καὶ τοῦ ἀνθρώπου ὡς καὶ τὸ τέλος των. Ὁ ἄνθρωπος καὶ τὸ σύμπαν δέον νὰ συγκεντροῦνται πέριξ αὐτοῦ τοῦ πυρῆνος καὶ νὰ συμμορφῶνται πρὸς αὐτὸν τὸν ρυθμόν. Μόνον οὕτως ἡ κτίσις ἀποκτᾷ τὸ νόημά της καὶ ἀκολουθεῖ τὴν ὁδοὴν καὶ σωσιτικὴν πορείαν της.

Ἐὰν, λοιπόν, κάποιος ἀποπειραθῇ νὰ

θεβηλώση και υποκαταστήση αυτό με άλλον τινά ρυθμόν, με συνέπειαν να παραμορφωσῶν τὸ περιεχόμενόν των, δηλαδή τὸ πρόσωπον τοῦ Θεανθρώπου, τότε θὰ κινδυνεύσῃ νὰ καταστραφῇ ὁλόκληρος ἡ δημιουργία, με επικεφαλῆς τὸν ἄνθρωπον καὶ ὁλόκληρος ἡ οἰκονομία τῆς σωτηρίας.

Ὁ σ. ἀκριβῶς αὐτὴν τὴν θεβηλώσιν ἐπεσήμανεν, διὲ ἐπεχείρησε ἡ Δύσις διὰ τῆς θρησκείας τῆς, διὰ τοῦ πολιτισμοῦ τῆς, τῆς παιδείας τῆς, τῆς ἐπιστήμης τῆς, τῆς κοινωνίας τῆς, τῆς φιλοσοφίας τῆς καὶ τῆς τεχνικῆς τῆς. Καὶ ἐπ' αὐτῆς τῆς θεβηλώσεως, ὁ π. Ἰουστίνος, ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν τῶν Ὁρθόδοξων. θ.μ.δ.

* * *

ΕΟΝ ΕΚΑΟΓΙΟΝ
εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ βιβλία ποὺ ἐξέδωκεν ὁ Ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης. Ἀποτελεῖ δὲ σύνοψιν τοῦ «βίου καὶ τῆς πολιτείας» πενήκοντα Ἁγίων κατ' ἐκλογὴν καὶ ἐξεδόθη διὰ

τρίτην φορὰν ὑπὸ τοῦ Ἐκδοτικοῦ Οἴκου «Ἀστέρ», Ἄλ. καὶ Ε. Παπαδημητρίου. Ἡ ἔκδοσις ἐπιμελημένη μετὰ τῆς γνωστῆς φιλοκαλίας τοῦ «Ἀστέρος» καὶ μετὰ κατατοπιστικοῦ προλόγου τοῦ Μοναχοῦ Θεοκλήτου Διονυσιάτου, καὶ Γλωσσαρίου ἀποτελεῖ θετικὴν προσφορὰν πρὸς τὸ πλῆρωμα τῆς Ἐκκλησίας, διότι οἱ «Βίοι» τῶν Ἁγίων ἦσαν πάντοτε τὰ ἀπλανῆ κριτήρια τῆς πνευματικῆς ζωῆς καὶ «οἶον εἰκόνας ἰνὲς ἔμφυρον» πρὸς μίμησιν.

Πράγματι, ὅπως λέγει ὁ Μ. Βασίλειος: «Πῶς γὰρ ἔσομαι μετὰ τοῦ Ἰώβ, ὁ μὴδὲ τὴν τυχούσαν θλίψιν μετὰ εὐχαριστίας δεξάμενος; Πῶς μετὰ τοῦ Δανιὴλ, ὁ μὴ μετ' ἐγκρατείας διηγεκοῦς καὶ δεήσεως φιλοπόνου τὸν Θεὸν ἐκζητήσας;... «Ἐκείνων οἱ καρποί, ὧν καὶ οἱ πόνοι· αἱ τιμαὶ καὶ οἱ στέφανοι τῶν νενικηκότων εἰσίν...».

Πάντοτε ἡ Ἐκκλησία εἶχεν ἀνάγκην τοῦ βίου τῶν Ἁγίων πρὸς μίμησιν, κατὰ τὸ Ἀποστολικόν «ὧν ἀναθεωροῦντες τὴν βίβασιν τῆς ἀναστροφῆς μιμεῖσθε τὴν πύ-

σιν». (Ἐβρ. 13, 7). Ἰδιαίτερος σημερον ἔχει μείζονα ἀνάγκην, ὅτε ἡ Ἐκκλησία στρατεύεται ἐν μέσῳ πολλῆς συγχύσεως καὶ αἱ δυνατότητες ἐτεροδιδασκαλιῶν ἢ ἐθελοδιδασκαλιῶν ἔχουν ἀξηθητῶς καταπληκτικῶς.

«Οἱ «Βίοι τῶν Ἁγίων ἀποτελοῦν μίαν ἰδιόμορφον Ὁρθόδοξον Ἐγκυκλοπαιδείαν. Ἄνευ τῶν Ἁγίων δὲν ὑπάρχουν ἀληθινοὶ διδάσκαλοι καὶ παιδαγωγοί, οὔτε ἀληθινὴ παιδεία ἄνευ ἀγιότητος. Μόνον ὁ Ἅγιος εἶναι ἀληθινὸς παιδαγωγός. Ἡ παιδεία εἰς τὴν πραγματικότητα σημαίνει φωτισμόν».

Τὸ Ν. Ἐκλόγιον ἀποτελεῖ ἀληθὲς ἐντροφύημα γραμμένον εἰς γλώσσαν συναξαριστικὴν, ποὺ προσδιορίζεται ἀπὸ τὰς ἐμπειρίας τοῦ συγγραφέως του, τῆς ταπεινώσεώς του, τοῦ χαροποιοῦ πένθους του, τοῦ θείου ἔρωτός του καὶ τοῦ δοξολογικοῦ παφλασμοῦ ἐν τῇ καρδίᾳ του καὶ διατηρεῖ ὅλον τὸ πνευματικὸν κάλλος καὶ τὴν θελκτικότητά της εἰς τὴν ἐποχὴν μας. Ἄλλ' ἐκεῖνο ποὺ συνταράσσει θείως, εἶναι τὰ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι παλαίσματα καὶ κατορθώματα τῶν Ἁγίων, οἱ ὁποῖοι ἔλυσαν τὸ πρόβλημα τοῦ ἀνθρώπου, τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου, διὰ τῆς συμφιλίωσέως των μετὰ τοῦ Θεοῦ. ω.

* * *

ΕΝ ΔΥΝΑΤΑΙ κανεῖς νὰ μὴ εὐχαριστήσῃ τὸν Θεόν, ὅταν βλέπῃ τὴν πλουσίαν συγγραφικὴν προσφορὰν τῶν κληρικῶν μας, οἱ ὁποῖοι μοχθοῦν εἰς τὸ ἔργον τῆς διδασχῆς ἀπὸ τὴν συνείδησιν ποιμαντικῆς εὐδύνης. Ἐχω ἐνώπιόν μου τρία βασικά βιβλία, τὰ ὁποῖα ἀκολουθεῖ μία σειρά μικροτέρων προσορισμένων διὰ τὸν ἀγαθὸν λαόν μας, διὰ τὰ προβλήματα του καὶ τὰς ἐκ τοῦ κόσμου καὶ τοῦ ποτηροῦ ἐπηρείας του.

Εἶναι τρία νέα βιβλία μιᾶς ἐδλογημένης μοναστικῆς ἀδελφότητος, ἡ ὁποία, χάρις εἰς τὴν ἐν Χριστῷ ἐνόητά της καὶ τὰ ἀγαθὰ τοῦ μοναστικοῦ πνεύματος, ἔχει

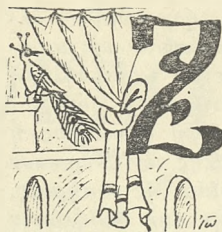
σκορπίζει εις την περιοχὴν τῆς Ἑλλάδος χιλιάδας πολλὰς μικρῶν καὶ εὐχρησιμων βιβλίων, πὺν φέρον ἐπὶ ποικίλην μορφήν τὸ ἄγγελμα τῆς σωτηρίας καὶ σαλπίζον εις τοὺς ἀνθρώπους τὸ Εὐαγγελικόν: «Γρηγορεῖτε...».

Πρόκειται διὰ τὰ βιβλία, τοῦ π. Καλινίκου Καρούσου «Οἱ καρποὶ τοῦ Πνεύματος», τοῦ π. Χριστοδοῦλου Παρασκευαΐδου «Συνθήματα ἀπὸ τὸν ἱερὸν Ψαλτήρα» καὶ τοῦ π. Ἀμβροσίου Δενη «Τί εἶναι ἡ Μασσωνία;». Τὰ δύο πρῶτα εἶναι ἐποικοδομητικά, διὰ τῆς ἐκλαϊκείσεως καὶ ἀπλουσιεύσεως ὅλης τῆς διδασκαλίας τῆς Ἐκκλησίας, βοηθούσης εις τὴν προσέγγισιν τὸ μυστήριον τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς καὶ τὸ τρίτον, εἶναι ἀποκαλυπτικὸν τῆς δαιμονικῆς φύσεως τοῦ μασσωνισμοῦ βάσει τῶν πηγῶν του.

Ἀναχωρῶν ὁ σ. τοῦ πρώτου βιβλίου ἀπὸ τὴν φράσιν «Ὁ δὲ καρπὸς τοῦ Πνεύματος, ἀγαθωσύνη, πίστις, πραότης, ἐγκράτεια» (Γαλ. 5, 22 - 23) ἀναπτύσσει τὰ χαρακτηριστικὰ ὅλων αὐτῶν τῶν ἀρετῶν, ἐπεκτείνει τὰς σκέψεις του εις τὰς ἐσχάτας συνεπειὰς των, ἔνθα ἐυρίσκονται αἱ δογματικαὶ ἀφαιρέσεις: Ἡ δημιουργία, ἡ ἀνθρωπολογία, ἡ πτώσις, ἡ ἔξαρσος, ἡ Ἐκκλησία, τὰ Μυστήρια, ἡ ἄσκησις, αἱ ἀρεταί, ἡ ἔνωσις μετὰ τοῦ Χριστοῦ. Καὶ αὐτὰ ὅλα μὲ ἰσότροπον εὐληπιον καὶ ἐπαγωγόν, χωρὶς ἀκροβασίας.

Τὸ δευτέρον βιβλίον «εἶναι μιὰ συμβολὴ στὴν ἐμβάθυνσιν ὠρισμένων στίχων τοῦ Ψαλτηρίου, πὺν γίνεται μὲ ἰσότροπον πρακτικὸν καὶ ἐποικοδομητικόν... χωρὶς θεωρητικὰς θεμελιώσεις καὶ θεολογικὰ σχήματα... μὲ ἀπλότητα ἐκφράσεως καὶ λιτότητα ὕφους... πρὸς πνευματικὸν κατὰ τὸν ἵσον ἀναγνωσίων...», τὸν ὁποῖον ἐπιτυγχάνει ἄριστα.

Τὸ τρίτον βιβλίον, συνέχεια τοῦ «Τεκτονισμὸς καὶ Φιλικὴ Ἐταιρεία», ἀποτελεῖ μιαν προσάθειαν παραδιάσεως τῶν ἐρημητικῶς κεκλεισμένων πύλων τῆς Μασσωνίας, μᾶλλον ἤδη ἀνοικτῶν πύλων ἀπὸ πολλοῦ. Χαίρομεν καὶ συγχαίρομεν σύντριψιν τοὺς φιλοπόνους καὶ φιλαδέλφους ἀγίους ἱερομονάχους, ὧν «ὁ μισθὸς πολλὸς ἐν τοῖς οὐρανοῖς». θ.

ΗΤΕΙΤΑΙ ἀπὸ τὸν ἐντεταμένον ὑψηγῆτην τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Ἡ. Βουλγαράκη ἡ λύσις ἐνὸς προβλήματος πὺν ἀφορᾷ εις τὴν λεγομένην ἐξωτερικὴν ἱερατοστολήν μὲ ποῖον ὄργανον, μὲ ποῖαν ἐρμηνείαν πρέπει νὰ κηρυχθῆ τὸ

Εὐαγγέλιον εις τὸν σύγχρονον ἄνθρωπον;

Εἰς τὸ ερώτημα ὁ κ. Βουλγαράκης ἀπαντᾷ: διὰ τῆς ἀγάπης. Ἀναχωρῶν ἀπὸ τὸ δεδεμένον, εἰς τὸν ἀρχέγονον χριστιανισμόν, οἱ θυσίαι τὰ λύτρα τῶν δούλων, ὁ νόμος, ἡ βασιλεία, ἀλλὰ ἀκόμη καὶ οἱ ἀντιλήψεις γιὰ τὴν φύση (ὅπως τὸ σῶμα, τὸ φῶς, τὸ νερό), ὁ τρόπος ζωῆς, οἱ τροφῆς κλπ. χρησιμοποιήθηκαν ὡς μέσα ἐρμηνευτικά γιὰ μιὰ ἀναλογικὴ πρόσβασις στὸ μυστήριον τῆς σωτηρίας, ὑποστηρίζει ὅτι ἡ χρῆσις τῶν τύπων καὶ τῶν εἰκόνων αὐτῶν ἔχει χάσει τὴν ψυχολογικὴν ἐπικαιρότητα τῆς. Καὶ ἐπομένως, λόγω ἀλλαγῆς τῶν παλαιῶν δομῶν, ὁ σημερινὸς ἄνθρωπος ἀποδέχεται τὸ κήρυγμα τῆς σωτηρίας του, διὰ τῆς ἐρμηνείας τοῦ παρελθόντος. «Αὐτὴ, ἡ ἀντιφατικὴ κατάστασις δημιουργεῖ κρίσιν. Γιὰ νὰ ξεφύγῃ ὁ πιστὸς ἀπ' αὐτὸν τὸν διχασμὸν καὶ γιὰ νὰ βρῆ πάλι τὸ σωστὸ πρόσωπό του ἢ πρέπει νὰ γυρίσῃ στὸ παρελθὸν ἢ πρέπει νὰ τοῦ δοθῆ μιὰ νέα ἐρμηνεία τῆς σωτηρίας».

Καὶ ὁ σ. εις τὸ μικρὸν δοκίμιόν του «Ἡ ἀγάπη ὡς σύγχρονος ἐρμηνεία τοῦ μυστηρίου τῆς σωτηρίας» εἰσηγείται τὴν χρῆσιν τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπον — ἀφοῦ «Ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστίν» — ὡς ἀνάλογον ὄργανον πρὸς τὸν σύγχρονον ἄνθρωπον καὶ ὡς βασικὸν ἐρμηνευτικὸν παράγοντα μορφώσεως μιᾶς ὀρθοδόξου συνειδήσεως.

Ὁ κ. Βουλγαράκης, κινούμενος μέσα εις τὰ πλαίσια τῶν εὐγενῶν ἀνησυχιῶν του, πρὸς μείζονα ἀπόδοσιν τοῦ λειτουργήματος τῆς προσφορᾶς τοῦ Εὐαγγελίου πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, σκέπτεται, ἐρευνᾷ, δοκιμάζει διαρκῶς τὰς καταλλήλους ἐρμηνείας διὰ τὴν ἐποχὴν μας.

Φρονοῦμεν ὁμως ταπεινῶς, ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὴν ἐλευθερίαν ἐπιλογῆς τῶν Ἁγίων ἱεροκρυκτῶν Πατέρων εις ὅλας τὰς ἐποχὰς, ὅτι ἡ ἐρμηνεία τοῦ μηνύματος τῆς σωτηρίας ἀπόκειται εις τὴν διακριτικότητα τοῦ ὄργανου καὶ προσδιορίζεται ὅχι μόνον ἀπὸ τὴν ἐποχὴν, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν ποιότητα καὶ τὴν κατάστασιν τῶν πρὸς οὓς ἀπευθύνεται, ἂν καὶ ἡ διακριτικότης πολλὰκις αἴρεται διὰ τῆς ἐκτάκτου ἐνεργείας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἄλλωστε ἡ Ἐκκλησία οὐδέποτε καθιέρωσεν ἕνα ὠρισμένον ἐρμηνευτικὸν σύστημα.

Ἐπομένως οὐσιαστικὸν πρόβλημα δὲν ὑπάρχει. Αἱ χρησιμοποιηθεῖσαι εἰκόνες πρὸ εἰκόνων ἀιώνων, μεταφερόμεναι ἀναλογικῶς εις τὴν ἐποχὴν μας, δὲν ἀποτελοῦν πρόβλημα. Τὸ πρόβλημα νομίζομεν εὐρίσκειται εις τὸ ὄργανον, διὰ τοῦ ὁποῦ προσφέρεται τὸ μήνυμα τῆς σωτηρίας, ἀλλὰ καὶ οἱ δέκται. Ἐὰν τὸ ὄργανον εἶναι εὐχρον, ὡσὰν «κιθάρα μουσουργική», ἀπηχούσα τὰ θεῖα ἀπηχηάματα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ οἱ ἄνθρω-

« ΙΝΑ ΔΕ ΩΜΕΝ ΣΑΦΕΙΣ »

ΕΟΝΤΑ τὰ ἀνθρώπινα, ἀμετάβλητος ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ. Οἱ ἄνθρωποι παρέρχονται, σύροντες τὰς περιπετείας των, ἀλλὰ ὁ «παρατείνωμενος Χριστὸς εἰς τοὺς αἰῶνας», ἡ Ἐκκλησία Του, μένει ἐν ἀληθείᾳ, δὲν συµμεταβάλλεται μὲ

τὰ ἀνθρώπινα, εἶναι ἡ αὐτὴ, «χθὲς καὶ σήμερον καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας».

Τὸ ἀμετάβλητον τῆς διδασκαλίας, ὑπομνηματίζει ἡ Ἐκθεσις τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν παχριστιανικῶν ζητημάτων τοῦ Οἰκουµενικοῦ Θρόνου, εἰς τὰς 27 σελίδας τῆς ὁποίας περιλαμβάνεται ἡ ἀντιφώνησις τοῦ Οἰκ. Πατριάρχου κ. Δημητρίου πρὸς τὸν Καρδινάλιον Βίλλεμπραντς ὡς καὶ αἱ σαφεῖς καὶ παμφαεῖς Ὁρθόδοξοι θέσεις τῆς ἐν λόγῳ Ἐπιτροπῆς.

«Ἴνα δὲ ὦμεν σαφεῖς, εἰλικρινεῖς καὶ ἔντιμοι πρὸς ἑαυτοὺς καὶ πρὸς ἀλλήλους, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸν κόσμον ἅπαντα, ὀφείλοµεν ἵνα ἐπαναλάβωµεν καὶ τοις ὡµεν, ὅτι οὐδεὶς ἐν τῇ Χριστιανισύνῃ ἐπίσκοπος κέκτικται προνόμιον, θεῖον, ἢ ἀνθρώπινον, παγκοσµιότητος ἐπὶ τῆς μιᾶς, ἁγίας, καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἀλλ' ὅτι πάντοτε ἡμεῖς, εἴτε ἐν Ρώμῃ, εἴτε ἐν τῇ Πόλει ταύτῃ, εἴτε ἐν οἰαδήποτε πόλει, ἀπὸ οἰαδήποτε ἐκκλησιαστικῶς ἱεραρχικῆς ἢ πολιτικῆς τοποθετήσεως, ἐσµὲν ἀπλῶς καὶ µόνον συνεπίσκοποι ὑπὸ τὸν µόνον ἄκρον ἀρχιερέα, τὴν κεφαλὴν τῆς Ἐκκλησίας, τὸν Κύριον ἡµῶν Ἰησοῦ Χριστόν, πάντοτε ἐν τῇ ἀνεκµεθεν ἐκκλησιαστικῶς παραδεδογµένη ἱεραρχικῇ τάξει...».

Ταῦτα ἐφθέγγετο ὁ Οἰκουµενικὸς Πατριάρχης, διασαφῆσας, ὅτι «τὸ σημερινὸν μήνυµα ἡµῶν δὲν ἔχει τὸν χαρακτῆρα τυπικῆς ἀντιφωνήσεως πρὸς ὅσα προσεφώνησεν ἡµῖν ἡ ὑµετέρα Σεβασµιότης. Εἶναι ἐν ἅπ' εὐθείας μήνυµα, ἐλεύθερον καὶ ἀνεξάρτητον τῆς ἀγιωτάτης ταύτης Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως πρὸς τὴν ἀγιωτάτην Ἐκ-

κλησίαν τῆς Ρώμης καὶ τὸν σεπτὸν προκαθήμενον αὐτῆς».

Πέραν, λοιπόν, τῶν ἀναποφεύκτων λόγων ἀβροφροσύνης, αἱ διατυπώσεις τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουµενικοῦ Πατριάρχου ἀποτελοῦν τὴν ἐπίσηµοτάτην γραµμὴν τοῦ Οἰκουµενικοῦ Θρόνου, ὅπως ἐν συνεχείᾳ ἐκτίθενται εἰς τὴν Ἐκθεσιν, τὴν ὁποίαν, λόγῳ τῆς θεολογικῆς βαθυνοίας καὶ τῆς Ὁρθοδόξου ἐκκλησιολογικῆς δοµῆς αὐτῆς, θὰ σχολιάσωµεν ἐν ἐκτάσει εἰς τὸ ἐπόμενον τεύχος.

ΠΡΟΣ ΕΠΑΝΔΡΩΣΙΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

ΟΣΟΝ ΚΑΙ ΑΝ τὰ στατιστικὰ στοιχεῖα περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀγιορειτῶν Μοναχῶν καὶ τῶν ἡλικιῶν των, τὰ ὁποῖα ἐνεφάνισεν ὁ Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστηµίου Θεσσαλονίκης κ. Γ. Ματζαρίδης, δὲν εἶναι ἐντελῶς ἀπογοητευτικὰ διὰ τὸ μέλλον τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ἐν τούτοις ὁ ἀριθμὸς τῶν 1.200 Μοναχῶν εἶναι μικρὸς δι' ὁλόκληρον τὸ Ἅγιον Ὄρος. Ἔστω καὶ ἂν ληθῇ ὑπ' ὅσων ἡ εἴσοδος ἐξωθεν μιᾶς εικοσάδος καὶ πλέον Μοναχῶν νέων πρὸ ὀλίγων μηνῶν, τὸ πρόβληµα παραµένει ὅζυ καὶ σύντονοι καταβάλλονται ἐνέργειαι πρὸς ἐπἀνδρωσιν τῶν Ἱ. Μονῶν, τῶν Σκήτεων καὶ τῶν Καλυδῶν.

Ἐντὸς τοῦ κλίματος τῶν προσπαθειῶν πρὸς ἐπἀνδρωσιν τοῦ Ἁγίου Ὄρους, εἶναι καὶ ἡ ἐνέργεια τῆς Ἱ. Κοινότητος πρὸς τὰ ἀρµόδια Ἱπουργεῖα, ὅπως, παραλλήλως πρὸς τὴν προνοµιακὴν ἀπαλλαγὴν στρατεύσεως τῶν κειροµένων Μοναχῶν, ἐπιτευχθῇ ἀπαλλαγὴ καὶ διὰ τοὺς ἐξ ἀναβολῆς διὰ λόγους σπουδῶν, οἷτινες, ἢ μετὰ τὸ τέλος των σπουδῶν των ἢ κατὰ τὰ μέσα αὐτῶν, ἀποφασίζουσι τὰ μονάσων εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος.

Ἡδὴ υπεβλήθη ἀρµοδίως διαφωτιστικὸν ὑπόµνηµα τῆς Ἱ. Κοινότητος, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐκτίθενται οἱ λόγοι, δι' οὓς ἐπιβάλλεται ἡ ἀποδοχὴ τοῦ αἰτήµατος τούτου, ὅχι µόνον διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἔξαρσιν τοῦ Μοναχικοῦ θεσμοῦ, µεθ' οὗ εἶναι συνδεδεµένη ἡ Ὁρθοδοξία θεολογικῶς καὶ ἀσκητικῶς καὶ αὐτὴ ἡ ζωὴ τοῦ Ἔθνους.

Ἐὰν δὲν γίνεται ἀντιληπτὴ ἡ σηµασία τοῦ Ἁγίου Ὄρους ἀπὸ αὐτῆν τὴν διδασκαλίαν καὶ τὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας, ἃς ληφθῇ τοῦλάχιστον ὑπ' ὅσων ἡ ἀποψις τοῦ κ. Παναγ. Κανελοπούλου «...Ὡστόσο ἐγώ, ἐπηρεασµένος ἀπὸ τὸ δασκαλό τοῦ, σκέπτοµαι καὶ σήμερα ἀκόµα — σήμερα, δηλαδὴ κάµποσα χρόνια ὕστερ' ἀπὸ τὸ φοβερὸ ἔτος 1453 — ὅτι τὸ Γένος µας µπορεῖ ἴσως νὰ

ποὶ ἔχουν «ᾧτα ἀκούειν», τὸ μήνυµα εἰσέρχεται εἰς τὰς καρδίας, χωρὶς νὰ ἐμποδίζηται ἀπὸ τὰς εἰκόνας καὶ τοὺς συμβολικοὺς τύπους. Ἐὰν δὲν ὑπάρχουν αἱ προϋποθέσεις αὐταῖ, τίποτε δὲν δύναται νὰ ὑπερπικῆσῃ τὴν νεκρότητα τοῦ ὄργανου καὶ τὴν κωφότητα τοῦ δέκτου.

θ.μ.δ.

χρειάζεται πιά πολύ τὸ "Άγιο "Όρος παρὰ τὴν αὐτοκρατορίαν». (Γεννήθηκα στὸ 1402). Διὰ τοῦτο ἠγάθησα ἐν ἀπὸ τὰς σκέψεις τῆς Γνωμοδοτήσεως περὶ ἀνηλικῶν Μοναχῶν τοῦ "Άγιου "Όρους τοῦ Εἰσαγγελέως Πλημμελειοδικῶν Θεσσαλονίκης κ. Τζανακάκη, ἀλλὰ περὶ τούτου εἰς τὸ ἐπόμενον.

« ΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑ ΠΕΡΙ ΘΕΟΥ »

ΜΕ ΤΟΝ ΤΙΤΛΟΝ ΑΥΤΟΝ τὸ γνωστὸν φυλλάδιον νεοελληνικῆς προβληματισμοῦ. «Εὐθύνη» τοῦ φίλου κ. Κ. Τσιροπούλου, ἀφιέρωσε τὸ 28ον τεῦχος του. Τὸ ἐρώτημα ἀπηυθύνθη εἰς Ἀκαδημαϊκοὺς, σοφοὺς, ἐπιστήμονας καὶ λογίους, οἱ ὅποιοι ἀπήντησαν ἕκαστος μὲ εἰλικρίνειαν, κατὰ τὰς πεποιθήσεις του, τὴν πίστιν του, τὴν ἀπιστίαν του, τὰς ἀμφιβολίας του, τὸν τρόπον του.

Τὸ φυλλάδιον δὲν εἶναι θεολογικόν, οὔτε ἐκκλησιαστικόν, ἐνῶ ὁ ὑπεύθυνος τῆς «Εὐθύνης» εἶναι βαθύτατα πιστὸς, ἐπομένως τόσοσὸν προσανατολισμὸς του, ὅσον καὶ αἱ συνεργασίαι του εἶναι ἀδέσμευτοι ἀπὸ δογματισμοὺς καὶ ἀπὸ τὰ δόγματα τῆς Ἐκκλησίας. Ἐν τούτοις ἡ ἀτμόσφαιρα τοῦ φυλλαδίου, ποῦ δίδει ἀφορμὰς προβληματισμοῦ, ἀναδίδει τὴν πνοὴν τῆς ἐντιμότητος καὶ τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιοπρεπειᾶς καὶ τὰ θέματα ποῦ θίγονται, ἐξετάζονται ἀπὸ ἀνθρωπιστικῆς σκοπιᾶς ὄχι ἀμοίρου Χριστιανικῶν στοιχείων.

Εἰς τὴν ἐποχὴν μας, ὅπου ἡ πίστις τόσοσὸν δεινὰς δοκιμάζεται, ὄχι μόνον ἀπὸ τὰ κλασικὰ αἴτια, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὰ σύγχρονα ἀντιχριστιανικὰ ρεύματα καὶ ἀπὸ αὐτὸν τὸν πληθωρικὸν διανοητικὸν καὶ ἐπιστημονισμὸν, ἡ «Εὐθύνη» θέτει πολλὰς εἰς δοκιμασίαν τοὺς «παρ' ἑαυτοῖς σοφοὺς» μὲ τὰ κρίσιμα θέματα τῆς καὶ ἀποτελεῖ μίαν γέφυραν μεταξὺ τῆς φιλελευθέρας σκέψεως καὶ τῆς ἀνελευθερίας» Ὁρθοδοξίας.

Αἱ ἀπαντήσεις εἰς τὸ τελευταῖον τεῦχος πιστοποιοῦν τὴν διάστασιν μεταξὺ τῆς χρηστευομένης σκέψεως καὶ τῆς ἀπλότητος τῆς πίστεως καὶ ἐνθυμίζουσι: «Ἐν αὐτῇ τῇ ᾠρᾷ ἠγαλλιάσατο τῷ πνεύματι ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν: ἐξομολογοῦμαι σοι, πάτερ, κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρουψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις· ναί, ὁ πατήρ, ὅτι οὕτως ἐγένετο εὐδοκία ἔμπροσθέν σου» (Λουκ. 10, 21). Ἀλήθεια, τί μέγας πειρασμὸς εἶναι ἡ «ἀχαλίνωτος θεωρία» καὶ ἡ κατ' ἀνθρώπων γνώσις! Διὰ τοῦτο πάλιν ὁ Κύριος λέγει: «Ἄμην λέγω μὲν, ἐὰν μὴ στραφῆτε καὶ γένησθε ὡς τὰ παιδιά, οὐ μὴ εἰσελθῆτε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν» (Ματθ. 18, 3). Καὶ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀρχίζει ἀπὸ τὴν λειτουργικὴν ἐνότητα τοῦ θυσιαστηρίου, ὅπου ἐνοῦται καὶ μίγνυται ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ μὲ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων, εἰς πείσμα τῆς φιλοσοφίας καὶ τοῦ Πλάτωνος: «Θεὸς ἀνθρώποις οὐ μίγνυται». Μίγνυται!

ΛΝΟΙΚΕΙΟΝ ΗΘΟΣ

Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ καὶ ἡ θρησκεία ἐμπέπτον εἰς τὴν περιοχὴν τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν. Ἐγγύτατα δὲ εὐρίσκεται ὁ κίνδυνος τῆς καθήλειας καὶ τῆς μιάς καὶ τῆς ἄλλης. Ἡ καπη-

λεῖα αὐτῇ πολλάκις δὲν γίνεται συνειδητῶς, ἀλλὰ ἀπὸ αὐτὰ τὰ πάθη τὰ ὁποῖα ἐνεργοῦν λανθάνοντως. Ὅταν ἡ ψυχὴ χάσῃ τὸ φῶς τοῦ λόγου καὶ περιέλθῃ εἰς κατάστασιν φανατισμοῦ, τότε «προσκοπτοῦσα» συγγείη τὴν ἀλήθειαν μὲ τὸ ψεῦδος καὶ δύναται νὰ ἐνεργήσῃ τὰ πλέον ἄτοπα ὡς μεγάλη καὶ ἀληθινή.

Αὐτὸ συνέβη μὲ ὠρισμένους μοναχοὺς τῆς Ἱ. Μ. Ἐσφιγμένου. Ἡ πρόθεσις τῶν νὰ ἀλώσουν τὴν Μονὴν καὶ νὰ τὴν ὑποτάξουν εἰς τὰς ἐν Ἀθήναις παρασυγωγὰς, προσκρούσασα εἰς τὴν Ἱ. Κοινότητα καὶ τὸ Οἰκομνηκὸν Πατριαρχεῖον, μετεβλήθη εἰς ἄμυραν τῆς ἐλευνετόρας μορφῆς, ἐνθυμίασαν τὸν ἥρωα ἱσπανοῦ συγγραφέως, διακωμωδοῦντος τὰς μεγαλομανεῖς φαντασιώσεις του. Πύργοι ἐκέει εἰς τὴν φαντασίαν τοῦ ἥρωος, πύργος καὶ ἐδῶ μὲ μαῦρην σημαίαν. Ἀπόφασις θανάτου ἐκεῖ μέσα εἰς τὴν ἰδεοληψίαν του «ἰππότου», ἀπόφασις θανάτου καὶ ἐδῶ μὲ τὸ ὑψωθὲν εἰς τὸν οὐρανὸν σύνθημα! «Ὁρθοδοξία ἢ θάνατος»!

Ἄλλὰ ποῖος τοὺς ἠπέιλῃσεν, ὥστε νὰ ἀναμῆνουν τόσοσὸν εὐκόλον τὸν στέφανον τοῦ μαρτυρίου, ὡς ἐὰν δὲν ὑπῆρχαν ἄλλαι ὁδοὶ ἀνομίμου ἀθλήσεως; Θέλουν ζηλωτισμὸν, ἀποδοκιμασθέντα ὑφ' ὀλοκλήρου τοῦ Ἁγίου Ὁρους ἀπὸ πεντηκονταετίας; Οὐδεὶς φθόνος. Ἄς τὸν ἔχουν ἐξῶ ὅμως τοῦ Πατριαρχικοῦ Σκηνώματος. Καὶ αὐτὸ τοῖς ἐδηλώθη. Καὶ ὁ μὲν ὄντως εὐλαδέετατος. ἠγούμενος, πρὶν καταστῆ δέσμιος 4—5 ἐξτρεμιστῶν μοναχῶν, ταπεινότητα ἐδέχθη νὰ συμμορφωθῆ πρὸς τὴν ἀπόφασιν τοῦ Πατριαρχείου. Οἱ δὲ ἄλλοι; Πόσον ἀνοικεῖον ἦθος διὰ μοναχοὺς, ποῦ τόσοσὸν ἐξέβησεν εἰς τὸν κόσμον τὸ ταπεινὸν καὶ ἀγγελικὸν σχῆμα τῶν Μοναχῶν! Πόση ἡ διαφορά μὲ τὸν ὅσιον Θεόδωρον τὸν Στουδίτην, ὅστις, καλούμενος ὑπὸ τῶν εἰκονομάχων, μετέβαιεν εἰς ἔρημον τόπον διὰ νὰ δεχθῆ ὠρισμένας μαστιγώσεις, «οὐκ ἀνοίγων τὰ στήμα αὐτοῦ»!

Εἶναι ἐξηκριθωμένον ὅτι, θέλοντες νὰ μιμηθῶμεν τοὺς Πατέρας μας, πίπτομεν θύματα τῶν παθῶν μας, ὑπὸ τὰς ἐνεργείας τῶν ὁπίωτων τοὺς μεταμορφώμενον «κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν» μας. Πολὺ φοβούμεθα, ὅτι ὁ ζηλωτισμὸς θὰ ἀκολουθήσῃ τὸν νόμον τῶν πλανῶν. Καὶ ἀκόμη δὲ πέρασαν τὰ ἑκατὸν ἔτη τῶν παλαιοπασχιτῶν, οὔτε τὰ τριακόσια τῶν ρασκολνικῶν. Ἰλωος, Κύριε!

« Εἰ καὶ ἐν τάφῳ κατήλθες ἀθάνατε, ἀλλὰ τοῦ Ἄδου καθεῖλες τὴν δύναμιν καὶ ἀνέστης ὡς νικητῆς, Χριστὲ ὁ Θεὸς, γυναιξὶ Μυροφόροις φθεγζάμενος, Χαίρετε, καὶ τοῖς σοῖς Ἀποστόλοις εἰρήνην δωροῦμενος, ὁ τοῖς πεσοῦσι παρέχων ἀνάστασιν »

ΣΟΦΙΣΤΙΚΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΝ
ΠΡΩΤΟΝ

Историческое описание
О...

Историческое описание

Παραμυθίες

Παραμυθίες
Παραμυθίες

